

Jakub Růžička & kol.

JAK SE NEZASTAVIT U HRANIC

...aneb: “Co chceš, můžeš.”

– Tomáš Baťa

JAK SE NEZASTAVIT U HRANIC

...aneb: „Co chceš, můžeš.“ – Tomáš Baťa
Jakub Růžička & kol.

Copyright © 2018, Jakub Růžička
Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této knihy nesmí být nijak použita či reprodukována bez předchozího písemného svolení, s výjimkou případů krátkých citací jako součástí kritických článků a recenzí.

Autoři konceptu Michaela Říhová, Ladislav Drábek
Odpovědní redaktori Michaela Říhová, Ladislav Drábek
Obálka Michaela Říhová, Ladislav Drábek
Vydání první

Vydavatelství: powerprint, Praha
Vytiskl: powerprint s.r.o., Brandejsovo nám. 1219/1, 165 00 Praha 6-Suchdol
www.publikace24.cz
2018

Scandinavian Study
<https://scandinavianstudy.cz/>

Chyby, pochvaly a připomínky: jakub@scandinavianstudy.com

ISBN 978-80-7568-111-9

OBSAH

Předmluva	7
Část první: Na cestě na hranice	
...příběhy těch, kteří se do zahraničí teprve chystají	9
Část druhá: Pár krůčků za hranicemi	
...příběhy těch, kteří v zahraničí začínají nový život	15
Část třetí: Oběma nohama za hranicemi	
...příběhy těch, kteří právě teď žijí v zahraničí	59
Část čtvrtá: Za hranicemi a zase zpátky	
...příběhy těch, kteří strávili část svého života v zahraničí a pak se vrátili zpět	131
Seznam autorů	153

PŘEDMLUVA

Pokud člověk nikdy neodjede, tak nezjistí, jak se v Česku (dobře) žije.

V září 2008 jsem začal své studium v Dánsku. Měl jsem čtyři hlavní důvody, proč se touto cestou vydat:

- chtěl jsem studovat v angličtině
- chtěl jsem zažít dlouhodobější život v zahraničí
- chtěl jsem se odstěhovat od rodičů a být za sebe sám zodpovědný
- neměl jsem moc peněz (studium v Dánsku je bezplatné)

V Dánsku jsem nakonec strávil více než šest let svého života a díky studiu v této zemi jsem měl možnost absolvovat několikaměsíční pracovní stáže v Řecku a v Kostarice.

V roce 2014 jsem se vrátil zpět a jsem si na 100 % jistý, že můj život v České republice je nyní šťastnější hlavně díky těmto zkušenostem.

Na základě mých zkušeností mám pro mladé lidi tři rady:

- 1) Mladý člověk by se měl co nejdříve odstěhovat od rodičů a postavit se na vlastní nohy (své rodiče absolutně miluji a tento názor s nimi nemá nic společného).
- 2) Mladý člověk by měl riskovat, protože kdy jindy, když ne teď.
- 3) Mladý člověk by měl cestovat a vyzkoušet si život v jiné zemi a kultuře.

Pro koho je tato kniha?

Tato kniha je napsána pro Vás, kteří uvažujete o vysokoškolském studiu v zahraničí, o životě v zahraničí nebo Vás jednoduše zajímá, jaký život mají v zahraničí čeští studenti. Autoři příběhů v této knize studovali nebo studují v Dánsku, nicméně jejich zkušenosti a pocity se dají snadno aplikovat i na jinou zemi.

Nejde totiž ani tak moc o to, kam nakonec vyrazíte, ale zda vůbec najdete sílu a odvahu vyrazit. Cesta za studiem v zahraničí začíná vždy uvnitř každého z nás, a proto by mohla být inspirací pro všechny, které zahraničí láká.

Tato kniha Vám představí autentické příběhy reálných studentů, jejich pocity, zážitky a možná Vás namotivuje také vystoupit z vlastní komfortní zóny a udělat ve svém životě něco trochu jinak, než jak to dělají ostatní.

Poděkování

Rád bych poděkoval všem autorům, kteří přispěli do této knihy a díky kterým mohla tato kniha vzniknout.

Jakub Růžička

„All our dreams can come true,
if we have the courage to pursue them.”

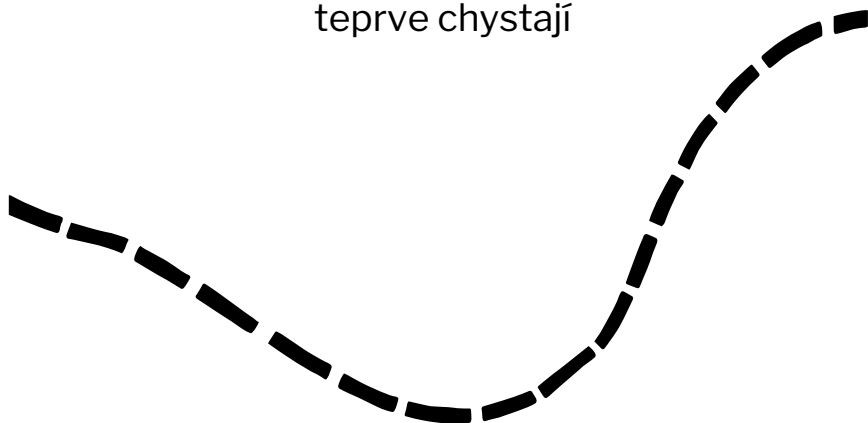
Walt Disney

Část první

NA CESTĚ ZA HRANICE

...příběhy těch, kteří se do zahraničí
teprve chystají

NOTHING IS IMPOSSIBLE

VERONIKA

Už jako desetiletá holčička jsem snila o světě. Sedávala jsem u glóbu a vždy jsem si vytvářela představy o místě, na kterém jsem zabořila prstík. S rostoucím věkem jsem si začínala pohrávat s myšlenkou studia v zahraničí. Často jsem si jen tak, sama pro sebe, mluvila angličtině, jen abych se zlepšovala. S nástupem na střední se tahle myšlenka začala ztrácet. Svět mi říkal, abych byla realista. Říkal, že takové věci se dějí jen bohatým a nesmírně chytrým lidem. Tehdy jsem přišla o iluze.

Svět mi říkal, abych byla realista. Říkal, že takové věci se dějí jen bohatým a nesmírně chytrým lidem.

Nyní, v maturitním ročníku, jsem se náhle měla rozhodnout, kam vlastně půjdu. V ten moment se mi to všechno vrátilo. Chtěla jsem být úplně jinde. Chtěla jsem poznávat nové věci a být samostatná. Začala jsem u strýčka Googla. A to byl první krok. Teď mě ovšem čeká dlouhá cesta, abych se dostala do Dánska, kde

na mě nepochybně čeká spousta dosud nepoznaného mým stále dětským duchem.

Nothing is impossible. The word itself says: I'm possible.

Na závěr bych pouze dodala můj oblíbený citát a zároveň mé motto: „Nothing is impossible. The word itself says: I'm possible.“

JEDNOU DOLE, JEDNOU NAHOŘE

TEREZA

DÁNSKO! Země, kterou jsem si zamilovala hned při prvním překročení dánsko-německé hranice již před 3 lety, kdy jsem zemi poprvé navštívila s rodiči. Prvotní myšlenka odcestovat za studiem do zahraničí vznikla spontánně na Veletrhu vysokých škol v Brně po setkání a krátkém rozhovoru se slečnou, která zastupovala společnost Scandinavian Study. Mé mamince bylo hned jasné, že to by mohla být správná cesta (už jen proto, že by měla o důvod víc navštěvovat tuto nádhernou zemi). Má cesta ke konečnému rozhodnutí byla ale doslova jako horská dráha.

Rodiče byli nadšení, ale já dostala strach.

Doma se vedly bouřlivé debaty plné argumentů pro a proti. Je to přece jen trochu z ruky od rodného města. Rodiče byli nadšení, ale já dostala strach. Neustále jsem si kladla otázky typu: Co když to sama nezvládnou? Přece jen výuka bude pouze v angličtině, rodiče dříve jak za 12 hodin autem nepřijedou, na vše budu odkázána sama. Hlavou se mi honily nejrůznější myšlenky a já vůbec přestávala věřit v to, že bych se v životě dokázala odstěhovat a začít žít tak daleko.

Jedním z klíčových momentů byla přednáška na úřadu práce, kde jsme byli dotazováni, co bychom chtěli dělat po úspěšném ukončení střední školy. „Chtěla bych studovat v zahraničí. Nejráději v Dánsku,“ řekla jsem hrdě. V ten moment celá místnost ztichla a všechny oči padly na mě, jelikož nikdo z mých spolužáků, vyjma jedné spolužačky, o tom neměl nejmenší tušení. Ani mí učitelé zatím nic nevěděli.

V ten moment celá místnost ztichla a všechny oči padly na mě.

Tímto veřejným přiznáním jsem si na záda nakreslila terč, do kterého se mé okolí trefovalo poznámkami typu: „To je úplný nesmysl studovat

v Dánsku!“ nebo „Na to nemáš!“. A možná i díky tomu jsem v sobě našla ještě větší chuť odejít do zahraničí, začít nový život a všem ukázat, že to zvládnou.

Díky kontaktní osobě Kátě jsem se dozvěděla spoustu informací a hlavně to, že by bylo dobré dosáhnout vyšší úrovně své angličtiny. Proto jsem se přes prázdniny přihlásila do letní školy, kde jsem začala pracovat na svých anglických „skills“. Z tehdejší hraniční úrovně B1/B2 jsem to vytáhla na B2. Tato tvrdá práce ovšem přinesla jisté rozčarování. „Opravdu potřebuješ jet do Dánska? Vždyť české školy jsou rovnocenné dánským, a proto bys měla slevit ze svého snažení, toto není cesta...“

Přes všechny okamžiky strachu a nejistoty, kdy jsem měla chuť svůj sen zahodit, ve mně stále plál plamen touhy po něčem novém a neznámém. Mnohdy doslova doutnal a umíral, jako když svíci přikryjete sklenicí. Díky této touze jsem nyní pevně rozhodnutá podat si přihlášku na obor Marketing Management na několika dánských univerzitách.

Rodiče za mým rozhodnutím stojí, bez jejich podpory by tato cesta byla mnohonásobně trnitější. Za to jim patří mé největší díky. Věřím, že s pomocí Scandinavian Study se mi povede dosáhnout svého cíle. A má rada na závěr? Prostě skoč a plav! Já už jsem skočila...

SAMA ZA HRANICEMI

DOROTA

Důležitá věc, kterou bych ráda zmínila hned na začátku je, že jsem už od malička měla obrovské štěstí. Moji rodiče mě posílali do různých cizích zemí už od mých čtrnácti let, takže jsem se docela dost sama nacestovala. Jasně, že ze začátku

Ze začátku jsem se bála být v cizí zemi sama, ale teď ten pocit miluju.

jsem se bála být v cizí zemi sama, ale teď můžu říct, že ten pocit doslova miluju. Cestování a poznávání nových lidí a jejich kultur je, alespoň zatím, mým největším koníčkem, a to je také jedním z důvodů, proč toužím po studiu na univerzitě v Dánsku.

Když cestujete sami, máte vždycky možnost potkat tolik zajímavých lidí, což je podle mě něco jednoduše úžasného. Doporučila bych to každému, protože je to obrovský zážitek a zároveň zkušenost, která za to rozhodně stojí.

Část druhá

PÁR KRŮČKŮ ZA HRANICEMI

...příběhy těch, kteří v zahraničí
začínají nový život

MŮJ PRVNÍ MĚSÍC V DÁNSKU

ANNA

Přesně před měsícem, přesně 1. září 2018, jsem nastupovala natěšená vstříc novým zkušenostem do letadla. Pociťovala jsem spoustu emocí, které asi nedokážu popsat. Neuvědomovala jsem si, co se děje, dokud mé letadlo nezačalo nabírat rychlost na runwayi. V tu chvíli mi vyhrkly slzy v očích, které mi stékaly po tvářích. Byly to slzy radosti, napětí a nevědomosti. Nevěděla jsem, co mě čeká, jak vypadá škola, můj pokoj, jaký budou lidé a jednoduše řečeno, odlítala jsem do neznáma.

V tu chvíli mi vyhrkly slzy v očích, které mi stékaly po tvářích. Byly to slzy radosti, napětí a nevědomosti.

Moje cesta byla vyčerpávající. Přeci jen dva velké kufry a taška s notebookem dají pořádně zabrat nejen sto šedesát centimetrů vysoké holce. Po dvou hodinách cesty (nepočítaje přestupy z vlaku do autobusu) jsem konečně dojela na místo určení – Vordingborg. Pomocí mapy jsem došla do kampusu školy a vyzvedla si klíčky od pokoje přesně podle instrukcí pana školníka. Všechny kufry jsem vytáhla do prvního patra našeho roztomilého studentského domečku. S nadšením jsem odemykala pokoj a najednou nastala chvíle překvapení.

Prázdný pokoj bez nábytku, pouze čtyři stěny, jedno okno a jedny dveře. Co se děje, jsem správně? Byly první otázky, které jsem sama sobě pokládala. Přeci jen jsem si předtím zjišťovala, jestli zde jsou peřiny a po odpovědi, že peřiny tu jsou, jen si musím přivést vlastní povlečení, jsem očekávala, že pokoj bude vybavený (nevím proč). Nejistěné informace o pokoji, skvělý začátek, Anno! V tu chvíli jsem zadržela své slzy, sedla si na zem a v přítomnosti začínající paniky nevěděla, co dělat. I přes myšlenku, že se mamka zblázní, jsem jí musela zavolat.

Začátek, který nikdo nečekal. Jediné myšlenky, které mi běžaly v hlavě, byly, že ihned potřebuji odletět domů do Česka, za rodinou a přáteli. Nechci tu být ani další minutu. Nevěděla jsem, co dělat, byly to nejhorší chvílky. Přesně takhle jsem si první den nepředstavovala.

K večeru mě navštívila spolubydlící, co bydlí naproti mně. Vylíčila jsem ji svoji situaci, mé pocity a řekla jí, že v úterý odlítám zpět do ČR. Řekla mi, ať tomu dám šanci a aspoň počkám do začátku školy, na první setkání se spolužáky a další lidi ze školy. Že třeba změním názor. Poté odešla a o pár minut později za mnou přišla jedna Němka, co chodí do čtvrtáku. Obejmla mě, zeptala se na moji situaci a vytáhla mě z pokoje s cílem, že spolu najdeme nějaký nábytek.

Společně ještě s jedním klukem z jejího ročníku jsme obešli náš suterén i suterén druhého studentského domu. Následně jsme se vydali i do bývalého bytového domu již jmenovaného kluka ze čtvrtáku (bydlel tam minulý rok a poté

Nikdy bych neřekla, že lidé mohou být tak neskutečně hodní, nápomocní a vyzářující tolik pozitivní energie.

svůj nepotřebný nábytek nechal pod schody). Nádhera. Vybavený pokoj je na světě. Dokonce i peřinu jsme našli. Zní to celkem nereálně, když to tak čtu. Taky se mi nechce věřit, že by se něco takového mohlo stát, aneb u studentů v Dánsku je asi možné vše. Musím říci, že jsem

neuvěřitelně vděčná za lidi, co jsem poznala během tohoto prvního dne. Nikdy bych neřekla, že lidé mohou být tak neskutečně hodní, nápomocní a vyzářující tolik pozitivní energie. Myslím, že tento přístup bych u nás na kolejích v ČR v této situaci asi nepoznala, ale kdo ví.

Momentálně jsem zde měsíc a musím říci, že jsem šťastná. Pozitivní nálada, kterou vidíte třeba i u prodavače v obchodě, je neuvěřitelná. Pokaždé, když si se mnou začne někdo sám od sebe bez nějakého konkrétního důvodu povídat, mi to zlepší náladu. Zrovna dnes jsem ve škole

hrála na klavír a během 5 minut se u mě zastavili dva lidé a začali si se mnou povídat o mé hře. Jeden z nich mi dokonce radil, jak lépe hrát (samozřejmě ne z not, ale podle sluchu – opět memorování a čtení not v tomto případě asi nepodporuji :D). A to nemluvím o školním systému, ze kterého nejste vůbec vystresova-

Za měsíc v Dánsku jsem si ze školy odnesla mnohem více než za většinu mé střední.

ní, protože je tu vždy někdo, kdo vás ve chvíli nejistoty podpoří. Za tu dobu, co jsem v Dánsku, jsem si ze školy odnesla mnohem více než za většinu mé střední. Přeci jen věci, které se nemusíte učit násilím na písemku, ale spíše o nich debatujete a snažíte se jim porozumět, se pamatují mnohem lépe a samy.

Možná se to může zdát, jak kdybych to psala s růžovými brýlemi, ale naštěstí nepíšu. Třeba časem se mi pohled změní, uvidíme. Ale díky mým přátelům a školnímu prostředí si myslím, že zůstane stále stejný. Nebo v to aspoň doufám 😊.

Jestli váháte, jestli do toho jít nebo ne, tak vám předám jediný, co jsem si odnesla já za tuto krátkou dobu. Za zkoušku nic nedáš a dokud to nezkusíš, tak nepoznáš, jestli to pro tebe je nebo není. Aspoň si to ve stáří nebudeš vyčítat, že když máš takovou příležitost, tak ji nevyužiješ. Bohudík, já si to vyčítat nebudu, i kdybych tady nezvládla celé 4 roky, tak jsem šťastná, že jsem to aspoň zkusila, a i přes nepříjemný začátek to nevzdala.

PS: Dort a káva v úterý jako studijní podpora od školy zdarma? I to tady u nás na škole existuje.

MŮJ PŘÍBĚH

DOMINIK

Abych mohl popsat svůj příběh, musím se nejprve vrátit do druháku na své střední škole. Na gymnázium v Moravských Budějovicích. Totiž už tehdy se

Byl to pro mě spíš

sen než nějaký

realizovatelný nápad.

zrodil v mé makovici nápad, že bych mohl

po střední jít na vysokou v Dánsku. Ale v té

době to byl pro mě samozřejmě spíš sen

než nějaký realizovatelný nápad. A přeci

jen, ještě další dva roky střední přede

mnou. Každopádně už v tu chvíli jsem se začal zajímat o dánskou kulturu a především hudbu, protože hudba je moje největší láska snad už od narození. Postupem času zájem opadl, nějak jsem na Dánsko přestal myslet.

Během třetáku a čtvrtáku jsem se účastnil výměnných pobytů Erasmus+ v Maďarsku, na Ukrajině, v Estonsku a potom i v ČR v Pelhřimově díky organizaci Hodina H. To mi velice pomohlo poznat cizí kultury a bavit se s lidmi jiných národností anglicky.

Když už jsem byl tedy ve čtvrtáku, v maturitním ročníku, tak jsem přemýšlel nad tím, že bych kromě plánovaných přihlášek na školy v Česku, zkusil i nějaké do Dánska. Nesebral jsem ovšem dostatek odvahy. Dostal jsem se na všechny tři školy/obory, kam jsem poslal přihlášky a nakonec šel na obor Audio-inženýrství na VUT, Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií v Brně, vzhledem k tomu, jaký vztah mám k hudbě. Ve skutečnosti se ovšem jednalo spíše o elektrotechniku, matematiku a fyziku a s hudbou to mělo pramálo společného. Obor mi tedy velmi nesednul a vzhledem k tomu, že jsem stále nevěděl, co vlastně chci studovat, řekl jsem si, že mi dost možná pomůže změna vzdělávacího systému úplně. A tak jsem dostal nápad si opravdu přihlášku na školu do Dánska dát, když mě to tam v předchozích letech tak táhlo. Tentokrát

jsem byl opravdu motivovaný. Napadlo mě to v lednu, kdy už jsem měl skoro jeden semestr za sebou.

Vzhledem k tomu, že jsem stále nevěděl, co chci vlastně studovat a dělat v životě, tak jsem listoval dánskými školami, abych věděl, co vlastně nabízejí. Nakonec jsem zkontaktoval Scandinavian Study. Nejvíce záležitostí jsem probral s Natálií a nejen za to, jak mi pomohla projít vším tím, co je potřeba k přijetí na školu v Dánsku, ale i za zodpovězení mých, někdy ne úplně chytrých otázek, jsem ji velice vděčný! :)

Po prohlédnutí snad každé dánské školy jsem si vybral obor Computer Science, k počítačům mě to přeci jen taky už od dětství táhlo a přihlášku poslal do města Roskilde na školu ZIBAT a do města Esbjerg na školu BASW. Jako první prioritu jsem si vybral BASW v Esbjergu, kam jsem se taky nakonec dostal!

Abych to uvedl na pravou míru, na začátku května mi přišel e-mail od BASW, že můžu očekávat přijetí a že finální mail mi zašlou 28. července. Takže do konce července jsem si byl jen asi na 90 % jistý, že mě vzali, což nebyl úplně nejlepší pocit, když už člověk shání ubytování, chystá se a ještě ani neví, jestli je opravdu přijatý. Ale takhle to zkrátka je. :)

Ubytování jsem si hledal na ungdomsbo.dk, zapsal jsem se tedy na čekací listinu. Zároveň psal i na facebookové skupiny, jestli někdo nenabízí byt alespoň na dočasnou dobu. Jeden student, Ilker, se mi hned ozval, že nabízí byt hned vedle školy za 2500 DKK měsíčně, což je celkem dobrá cena. Souhlasil jsem, protože s čekacími listinami to někdy může být opravdu problematické. Sice tu můžu bydlet jen do ledna, ale jinak to má jen výhody, jedině v čem byl problém, bylo vyřešení nájemní smlouvy, protože to musel Ilker přepsat na mě a poslat na ungdomsbo. Proces trval asi měsíc, co jsem tu bydlel, ale nakonec i to se vyřešilo.

Do Dánska, do města Esbjerg v jižní části Jutského poloostrova, jsem vyrazil 23. srpna, škola začínala 29. srpna, tak abych přijel trochu v předstihu.

Spousta studentů jezdí do Dánska autem, protože drtivá většina ubytování je nezařízená, takže si tam vozí svůj vlastní nábytek. Já ovšem vzhledem k tomu, že jsem jen přebíral byt na dočasnou dobu po jednom studentovi, tak už mi ho zařízený nechal a já tak mohl cestovat klidně i autobusem, jak jsem nakonec i učinil.

Celý červen, červenec i srpen bylo v ČR šílené sucho i teplo. Co jsem ovšem odjel do Esbjergu, tak se začalo počasí hodně rychle měnit, především cestou z Kodaně do Esbjergu. Zkrátka dánské počasí. Je třeba si zvyknout. Po příjezdu do Esbjergu začal šílený slejvák a já akorát čekal na Ilkera, až mě dovede na ubytování. Po těch šílených vedrech najednou vlhký vzduch a celkem zima. To nebylo úplně příjemné.

Ale člověk si rychle zvykne, zabydlel jsem se a ve skutečnosti, dánský vzduch je opravdu velmi příjemný. Toto království si opravdu zakládá na čistém prostředí. Mně, jakožto lehkému astmatikovi, dánský vzduch mi v podstatě sám od sebe pomáhá řešit občasné problémy s dýcháním a astmatikem tu jak kdyby přestávám být. Ilker mi tu dokonce nechal i kolo, což v zemi, kde je cyklostezka snad úplně všude, nemá chybu. Kolo tu stále dost často využívám.

Dánský vzduch mi sám od sebe pomáhá řešit občasné problémy s dýcháním a astmatikem tu jak kdyby přestávám být.

Během prvních dnů, ještě než začala škola, tak jsem poznal pár českých i zahraničních kamarádů. Většina z nich z oboru Marketing Management, jeden ovšem taky z Computer Science, takže můj spolužák.

Pak ale přišel ten důležitý den, kdy začala škola. Ve vchodu jsme obdrželi příjemné přivítání a dostali plechovku energetáku. V aule, seděli tam jen studenti Computer Science, Marketing Management a Multimedia Design, protože to jsou jediné mezinárodní obory na škole BASW, nám jeden profesor představil, jak to funguje nejen na té škole, ale obecně na školách v Dánsku a ať nejsme překvapení, že to tam funguje jinak než ve většině zemí světa, a že tedy student dělá mnohem více práce doma než ve škole, hodin není tolik, učitel tam není od toho, aby trestal, ale směřoval studenty, a tak...

Pak jsme postupně začali podle rozvrhu. V dánské škole oproti české cítí člověk neuvěřitelnou svobodu. A i když se může někomu zdát, že když nejsme nuceni něco dělat, tak to dělat nebudeme, můžu vás ujistit, že v mém případě je to přesně naopak. Díky tomuto svobodnému stylu mám mnohem větší chuť se oboru věnovat, konečně v tom vidím smysl, a tedy toho udělám mnohem víc, než kdyby mi někdo říkal, co smím a nesmím dělat. Ovšem o to větší zodpovědnost člověk musí mít, protože o to víc se musí student snažit mimo vyučovací hodiny,

o to víc se musí věnovat samostudiu. Protože ta svoboda a ne příliš vysoký počet vyučovacích hodin musejí být něčím vykoupené.

Oproti českým vysokým školám tu ani není taková hromada předmětů. Máme tu dva předměty, které si jsou velice blízké a oba jsou v podstatě programování, s tím rozdílem, že jeden předmět se věnuje přímo programování a druhý spíše, jak si udělat programování strukturovanější, čitelnější. Třetí předmět se zase zabývá tím, jak fungují společnosti a co máme očekávat, na co máme být připraveni.

Škola také nabízí tzv. friday bar, tedy bar, kam studenti mají možnost v pátek, ale taky ve čtvrtek zajít, pokecat, popít se studenty, zahrát si třeba fotbálek, ping pong, beer pong, a další. Moc příjemné!

Pokud se bojíte, že když se hlásíte do malého města, tak se tam nebude nic dít, nebojte se. Esbjerg není úplně velké město a děje se tu něco prakticky pořád. Už jsem stihl být i na jednom festivalu v centru města.

Ceny tu v obchodech nejsou o moc vyšší než u nás v ČR. Záleží tedy, co kupujete. Když se budete dívat po cenách a vybírat levné obchody, nakoupíte tu v podstatě za stejné peníze jak u nás. Mimochodem, jeden life hack: všechny lahve od piva, plechovky i PET lahve recyklujte v automatu tomu určeném, automat vám za to dá lísteček s určitou hodnotou v dánských korunách, který pak můžete uplatnit v daném obchodě.

Na závěr bych chtěl jen uklidnit vás, kteří si třeba nevěříte na to vycestovat

Mimo toho, že budete daleko od domova, tu nějaký extra kulturní šok pravděpodobně nezažijete.

takhle daleko. Dánsko je, ač se to nemusí zdát, nám velice kulturně blízké. Taky to jsou milovníci piva a mají je levné, byť ne tak dobré :). Mimo toho, že budete daleko od domova, tu nějaký extra kulturní šok pravděpodobně nezažijete. Ovšem sto lidí, sto chutí, to je pravda.

Za sebe můžu říct, že rozhodnutí studovat v Dánsku je v tuto chvíli pro mě tím nejlepším rozhodnutím, co jsem kdy učinil! :)

ŽIVOT V DÁNSKÉM KRÁLOVSTVÍ

KRYŠTOF

Myšlenku odejít na vysokou školu do zahraničí jsem nosil v hlavě už od počátku mého studia na gymnáziu. Nevěděl jsem ale pořádně, jaké jsou možnosti a jak to vlastně vypadá, dokud jsem ve třetím ročníku na veletrhu vysokých škol v Brně nepotkal pár super lidí ze Scandinavian Study. Těm se velice rychle podařilo nadchnout mě právě pro studium v Dánsku. V zemi, která disponuje jedním

Dánové jsou považováni za jeden z nejšťastnějších národů na světě.

z nejvyšších zdanění v Evropě, několika-násobně vyššími cenami za všechno kromě mražené pizzy a neustále deštivým počasím...

Tímto jim chci všem, a speciálně Natce Neradové, moc poděkovat za pomoc s celým procesem přestěhování do Dánska! :)

Nicméně výhody jednoznačně převažují nad nevýhodami! Ať už se jedná o studium zdarma pro studenty z EU, velice efektivní a odlišný způsob vzdělávání zaměřený na praxi a především, všichni lidé jsou tu neskutečně milí, vstřícní a otevření! Ne nadarmo jsou Dánové považováni za jeden z nejšťastnějších národů na světě (podle jednoho mého dánského kamaráda je to především díky neskutečnému množství zde vypitého alkoholu) a slovo „hygge“ se vám brzy vryje do paměti. K tomu přispívá i fakt, že téměř každý, ať už mu je dvacet nebo sto, zde mluví plynuje anglicky. Je to zvláštní pocit, když vás šedesátnice v důchodu hravě strčí s vaší angličtinou do kapsy. Velice zajímavý je také dánský systém „rovné“ společnosti, například všichni se oslovují křestním jménem, ať už žebrák na ulici, nebo předseda vlády. To platí i ve škole, na učitele běžně voláme „Hej, Mihai, I've got

Je to zvláštní pocit, když vás šedesátnice v důchodu hravě strčí s vaší angličtinou do kapsy.

a question!“ Jedinou výjimkou je její veličenstvo, královna Margrethe II. Nevím co by vám udělali, ale předpokládám, že nic zvláště příjemného. :)

Co se školy týče, je asi brzy soudit. Budova jako taková je moc hezká a moderní. A jak jsem zmínil výše, moc se mi líbí zdejší vzdělávací systém, hodně se klade důraz na praxi. Povinná je stáž v některé firmě, samozřejmě s možností vycestovat do zahraničí. Na přednášky vás nikdo chodit nenutí, dokonce se docházka ani nikde neneviduje, a je jen na vás, kolik si z toho vlastně odnesete. Hned na začátku jsme vytvořili čtyřčlenné týmy a v těch pracujeme na různých projektech. Být součástí mezinárodní třídy, kdy spolužáci pochází ze zemí z celé Evropy od Anglie po Rumunsko, je nádherná a obohacující zkušenost. Zatím jsem neměl tu čest zajít si ke zkouškám, tak jsem zvědav, až nějaká přijde... Prý by to ale nemělo být tak strašné...

Abych to shrnul, po měsíci a týdnu v Dánsku musím říct, že je to úžasná země ke studiu i životu! Dalším mým cílem je teď nalezení nějaké práce, abych se po půl roce nemusel pakovat zase zpátky za maminkou.

Mým cílem je teď nalezení nějaké práce, abych se po půl roce nemusel pakovat zase zpátky za maminkou.

Takže pokud alespoň trošičku přemýšlíš, můj milý čtenáři, o odchodu na vysokou školu do zahraničí, věz, že jediné, co potřebuješ, je menší obnos peněz na začátek a trochu té kuráže a odvahy otevřít dveře do nového, tajuplného života v cizí zemi! Hodně štěstí!

Jo a ještě jedna věc... Dánové opravdu rádi pořádají párty ke všem možným i nemožným příležitostem a dobře strávený volný čas je základ fungujícího týmu, takže nudit se tu rozhodně nebudeš! :)

PÁR MÝCH SNŮ

SIMČA

Můj příběh není plný pozitiv, splněných očekávání, rozzářených očí a amerických úsměvů. Je spíš o obrovském množství chyb, špatných rozhodnutí a především zklamání. Přes to všechno je ale nejvíc o tom, že ať už se nám děje cokoli, je důležité po každém nezdaru znovu vstát, poučit se, a hlavně se nepo*rat.

Po střední, kde nám všichni tvrdili, jaká jsme elita národa, jsem zamířila na vysokou do Brna. Já, holka z malé vesnice jsem najednou studovala práva a myslela si, že mi patří svět. Žila jsem v nějaké pomýlené představě, že člověk, který se dostane na práva, je chytřejší než zbytek světa, který chodí na ekonomku nebo, nedej bože, na pajdák. Ale protože jsem neměla ke své nové škole žádný vztah, vůbec mě nebavila a absolutně jsem nechápala, co tam vlastně dělám, odrazilo se to na mém studijním zapálení a nadšení. První tři roky jsem nějakým způsobem proplovala, i když jsem vlastně nechápala, co studuju. Ve čtvrtáku jsem nastoupila ještě na jinou školu, protože jsem věděla, že práva dělat nechci, ale naivně jsem si myslela, že zvládnu dvě školy, práci na poloviční úvazek, a ještě hrát závodně volejbal. Do toho jsem se nešťastně zamílovala, což je (nejen) pro holky konec světa. Takže jsem se utápěla ve smutcích kvůli škole, kterou jsem nesnášela, chlapci, který mě nechtěl, a celkově mému životu, který mně přišel úplně jiný, než jsem si myslela, že bude. Pořád jsem brečela, neustále se bála a nechápala, co se to se mnou děje.

Nedokázala jsem si představit, kdy bych stihla žít v Německu nebo za kolik desítek let vydělám na výlet do Ruska.

Postupem času jsem si uvědomila, že takhle dál žít nemůžu a musím něco změnit. Sepsala jsem si pár svých snů, jako třeba „jít do ZOO“, „jet na Colours“, „vidět Moskvu“ nebo „chvilí žít a pracovat v Německu a naučit se německy“.

Některé sny mně přišly totálně nesplnitelné a nedokázala jsem si představit, kdy bych stihla žít v Německu nebo za kolik desítek let vyždělam na výlet do Ruska. Rozhodla jsem se totiž přestěhovat od našich, abych si dokázala, že se zvládnou uživit sama, takže v penězích jsem rozhodně neplavala (ostatně jako nikdy před tím ani potom).

Věřím ale, že jakmile svoje sny vyslovíte, stanou se pro Vás určitým závazkem a motivací, a pokud jsou míněny vážně, uděláte všechno pro to, aby se splnily. Teď je důležité napsat, že druhý obor, který jsem studovala, byl ruský jazyk v kombinaci s hospodářskou politikou a katedra slavistiky, spolupracující s kazanskou univerzitou, nabízela studentům účast na zimní škole v Rusku. Takže já, ani ne 4 měsíce po sepsání mých snů, jsem se procházela na Rudém náměstí v Moskvě a v duchu jsem si nadávala (mluvit jsem kvůli drkotajícím zubům nemohla), že jet v únoru do Moskvy nebyl úplně nejlepší nápad. Pak jsem strávila 14 dnů v Kazani, kde jsem chodila do školy, učila se Rusky a uvědomila jsem si, že to je to, co jsem vždycky chtěla dělat. Cestovat, učit se, poznávat, být odvážná a nebát se trochu vybočovat.

V duchu jsem si nadávala (mluvit jsem kvůli drkotajícím zubům nemohla), že jet v únoru do Moskvy nebyl úplně nejlepší nápad.

Po návratu z Ruska jsem se rozhodla hodně věcí, které očividně nikam nevedly, změnit. Samozřejmě jsem se bála, co na to řekne okolí, ale touha po změně byla naštěstí silnější. Odešla jsem ze školy, dala výpověď v práci, přerušila svoji „zářnou“ volejbalovou kariéru a odjela do Německa dělat au-pairku. V Německu jsem byla něco málo přes rok, naučila se (snad) německy, poznala spoustu úžasných lidí, cestovala a měla čas sama pro sebe. Hned první měsíc v Německu jsem se potkala s italským kamarádem mé české kamarádky a on mně s nadšením vyprávěl o tom, jak studoval v Dánsku a jak to bylo úžasný, skvělý, praktický a že na to moc rád vzpomíná. Já si hned druhý den začala hledat informace a kontaktovala Scandinavian Study. Se vším papírováním a orientací mně pomáhala moc milá slečna Natálka (děkuju!!!), která je velmi pohotová, erudovaná, a hlavně nadšená :). Díky Scandinavian Study jsem zvládla proces přihlašování v relativním klidu, a nakonec jsem napsala i test z angličtiny, ze kterého jsem měla poměrně strach (protože němčina je láska). A do svého listu přání jsem si připsala „vystudovat vysokou školu“. Nedočkavě jsem čekala na

začátek července, kdy mělo být rozhodnuto o přijetí nebo nepřijetí. Když jsem se dozvěděla, že jsem přijatá na svůj vysněný obor, byla jsem šťastná, jak už dlouho ne. Po návratu z Německa jsem se začala připravovat na další dobrodružství, stihla jet na Colours a dělala průvodkyni po Česku mému ruskému kamarádovi, kterého jsem potkala před rokem a půl v Kazani, a on se díky tomu rozhodl cestovat a poznávat svět.

Momentálně studuju obor Commerce Management v Naestvedu, užívám si mezinárodní atmosféru naší třídy, kde se sešlo 13 národností a jsem neskutečně vděčná za tuto příležitost (a taky se neskutečně těším na svou první výplatu

Bilance je tedy několik snů „done“, jeden sen „in progress“ a v ZOO jsem stále nebyla.

a doufám, že nebudu měsíc na vodě a hruškách z naší „kolejní“ hrušně). Bilance je tedy několik snů „done“, jeden sen „in progress“ a v ZOO jsem stále nebyla. Takže se nebojte změny, buďte stále nadšení z věcí kolem, mějte

sny a touhy, chtějte se neustále učit a nekoukejte na to, že většina Vašich spolužáků je o několik let mladších a Vaši původní spolužáci se už na fejsbuku chlubí diplomy (nebo dětmi). První a největší překážka je totiž ve vaší hlavě.

NÁSTRAHY MULTI-KULTI DOMÁCNOSTI

MÍŠA

Jižní Korea, Čína, Brazílie, Írán a Česká Republika. To není složení žádné mezinárodní organizace, nýbrž mé nové domácnosti.

Bydlí nás tu v domečku tedy celkem 5, ve složení 2 kluci (Írán, Čína) a 3 holky (Brazílie, Jižní Korea a Česká republika). Máme každý svůj pokoj, společnou máme koupelnu a kuchyň. Na to, že mé kodaňské bydlení byl krok do naprostého neznáma, tak jsem to docela vyhrála – všichni jsou to moc milí lidé. V domě se spíš míváme, ale už i nějaké to společné pití čaje a prodebatování světové politiky z různých úhlů pohledů proběhlo.

O tom se tu ale zmiňovat raději nechci. Místo toho se podělím o své první zajímavé poznatky ohledně našeho společného bydlení.

Co člověka takhle může překvapit?

1. Že se odpadkový koš vedle záchodu neúměrně rychle zaplňuje toaletním papírem. Raději si to moc nevysvětluju. Jen doufám, že nedělám něco špatně, když toaleták splachuju.

2. Papír na dveřích u kuchyně, kde má každý svůj sloupeček, kam má psát, kdy vynesl odpadky. Taková soutěž vlastně! (Zatím vyhrává Brazílie na plné čáře.)

Škoda, že to je jediný počin za účelem udržování pořádku v kuchyni. Zaschlý olej na sporáku, lince a pekáči asi tolik nevadí.

Jen doufám, že nedělám něco špatně, když toaleták splachuju.

3. Když si uvědomí svou počínající závislost na pravém perském čaji se šafránem. V Íránu se čaj pije prý tak asi desetkrát denně.

4. Že když si půjčí make-up od Korejky, tak barvou perfektně sedí :)! Mimochodem, fakt, že korejský make-up je světově proslulý a která značka je nejlepší, jsem se dozvěděla od čínského mladíka. Sama korejská holčička se na tuto informaci tvářila spíš překvapeně.

5. Orientální hudba všeho druhu linoucí se 24/7 z vedlejšího pokoje.

6. Když je svědkem rozpačitého prvního namazání toustu taveňákem v životě jednoho skoro třicetiletého Číňana. V Číně se údajně jí jenom rýže.

7. Zato v Íránu se jí špagety s mletým masem, maličkými kousky brambor a kečupem. A není to ani tak moc zvláštní, jak by se mohlo zdát.

A na závěr jedna lehce výhružná SMS zpráva od podánštěné Brazilky týkající se mé špatné manipulace s odpadem: „Hello Michaela. How are you? Did you put two bottles of glass in the bin of general trash today?“

TISÍC TŘICET OSM KILOMETRŮ OD DOMOVA

TEREZA

Do Aalborgu jsem přiletěla 27. srpna letošního roku – na den přesně měsíc po tom, co mi škola oznámila finální verdikt o přijetí. Přípravy na nový život tedy probíhaly v dost zrychleném tempu. Teď zpětně jsem za to ráda, protože jsem

Univerzitní systém, kam jsem se neprozřetelně zapsala s diakritikou, mě překřtil na Terezu Čechovou.

vlastně ani neměla moc čas být nervózní a přemítat nad tím, jestli bylo moje rozhodnutí správné. Pár dní po osudném e-mailu jsem prostě v Unistartu zaškrtnla kolonku „I accept“ a pustila se do úkolů, které jsem ještě před odjezdem musela (nebo jenom

chtěla) splnit: rozloučit se s rodinou a přáteli, z nichž některé jsem i dost dlouho neviděla, podat výpověď v práci, odhlásit se z české školy, některé věci prodat nebo darovat, jiné si zabalit na cestu. Do toho jsem si v půlce srpna ještě „odskočila“ do norského Osla, které je odsud vzdušnou čarou vlastně už jen kousíček... A odtamtud si ještě na dálku nechala změnit jméno v univerzitním systému, kam jsem se neprozřetelně zapsala s diakritikou, a který mě tím pádem překřtil na Terezu Čechovou.

Teď už je pátek 5. října, a já jakožto Tereza Čechová sedím ve svém domečku sotva dvacet minut pěšky od své nové alma mater. Moje německá spolubydlící mi dnes pomohla přivést knihovnu, kterou jsem si přes internet koupila z druhé ruky. Na zahradě máme jabloni obsypanou jablky, která čas od času zmizí v pyré nebo

S nepořádkem tu bojujeme na směny, i když, nutno říct, kluci o trochu míň ochotně než my holky.

v koláči – moc dlouho nám takové pochoutky ale nevydrží, protože nás tu bydlí celkem pět. Kromě nás dvou ještě Italka a dva Dánové. S nepořádkem tu bojujeme na směny, i když, nutno říct, kluci o trochu míň ochotně než my holky. Nevím, jestli je to společný rys dánských kluků, ale nevím ostatně ještě spoustu věcí – a to jsem sem primárně přijela proto, abych poznala cizí, rozumějte severskou kulturu, která mě zajímá už dlouhé roky.

Zatím mi stačí vědět, kde koupím levnou zeleninu a kde mají dobré a zároveň cenově přijatelné ryby (platýse nebrat). Zorientovala jsem se ve školním areálu i internetovém systému a napsala si (snad úspěšně) první dva malé testy, kterým tu říkají „sit-downs“. Navštívila jsem kino, vikinské pohřebiště, zoologickou zahradu a další místní pamětihodnosti. Před dvěma týdny tu zase mě navštívily tři české kamarádky. Ale už i tady, tisíc třicet osm kilometrů od domova, začínám nacházet lidi, se kterými nás kromě zájmu o obor spojuje i něco trochu víc. Jsme v Dánsku, takže nám k tomu občas asistuje i ne zrovna dobré pivo nebo ještě horší „små sure“, čili takové sladké likéry s příchutí jahod, Coca-Coly nebo lékořice, deset kousků za 150 DKK. Navzdory místní dost bujaré alkoholové kultuře takové vztahy nestojí čistě jenom na tom, kolik kdo vypije a co pak dělá.

Zatím si tak docela netroufám říct, v čem mě pobyt tady změnil. Neměla jsem vyloženě období totální euforie nebo totálního vyhoření – prožívám tu samozřejmě své ups and downs, ale tak nějak konstantně, oboje většinou v rámci jednoho jediného dne. Všimla jsem si akorát jedné věci – že se poslední dobou daleko častěji rozčiluji. Občas na ostatní lidi, cizí i blízké, ale nejčastěji sama na sebe, když věci někdy nejdou podle plánů a já to беру jako svoje osobní selhání.

Říkám si, že to ale je možná první lekce, kterou se člověk jako já musí v cizině naučit. Že věci prostě někdy nevycházejí tak, jak si je vysnil, ale že to neznamená nutně jeho osobní prohru – prohrou může být jediné to, když se k takovým věcem nepostaví čelem.

Jsou chvíle, kdy má člověk pocit, že si ukousl příliš velké sousto a že tu ty dva, tři roky nevydrží, pak už ale i jenom kamarádi na telefonu, pohled ve schránce nebo dobrá večere a hudba

Něco člověku vychází, protože se o to vlastním úsilím zasloužil, někdy se mu daří ani neví jak, a někdy ho život kope do zadku úplně nepochopitelně.

udělají svoje. A spoustu věcí se jeden časem naučí dělat tak nějak automaticky, hlavně ty, které jsou ze začátku dost únavné: žehlit si, práť si, vařit si nebo komunikovat z větší části v cizích jazycích.

On se tu život nakonec odvíjí víceméně tak, jako doposud doma: Něco člověku vychází, protože se o to vlastním úsilím zasloužil, někdy se mu daří ani neví jak, a někdy ho život kope do zadku úplně nepochopitelně.

V neznámém prostředí je často složitě se na problémy dívat s nadhledem, ale jak už tomu tak bývá, většinou se stejně všechno rychleji nebo pomaleji vyřeší. Dokud to všechno jako celek dává smysl a z negativních zážitků jsou historky k dobrému u piva nebo prostě jenom cenné zkušenosti, můžete si říkat, že jste na správném místě.

Já zatím jsem.

MED VENLIG HILSEN

MICHAL

Ahoj, jsem Michal, pocházím z Ostravy, je mi 19 let, bydlím v Roskilde, a momentálně studuju na škole Zealand Institute of Business and Technology na kampusu v Koge (čti Ký).

Studovat ve Skandinávii jsem chtěl od druhého roku mé střední. Na podzim minulého roku jsem se dozvěděl, že se v Ostravě koná veletrh zahraničních vysokých škol. Tam jsem poznal Naty, která mě provedla celým procesem přípravy dokumentů, tvoření motivačního dopisu, odeslání přihlášek a další administrativy. Po odeslání mé přihlášky

nastalo dlouhé období ticha. Tu a tam jsem četl, že někteří už vyjádření z jejich univerzity dostali. Já pořád nic. Už jsem s tím nějak nepočítal, byl jsem přijat na Ostravskou univerzitu a odjel jsem

Přisahám, že jsem byl tak na půl hodiny zaseklý a nevěděl jsem, co se vlastně děje.

s přáteli do Amsterdamu. Když v tom, kolem půlnoci 28/7 mi pípнул telefon. Nový e-mail. „Check Optagelse.dk“. Přihlásil jsem se a u školy ZIBAT svítila zelená kontrolka „Admitted“. Přisahám, že jsem byl tak na půl hodiny zaseklý a nevěděl jsem, co se vlastně děje. Můj sen se plní, jdu studovat do Dánska. Koupil jsem si letenku do Kodaně na 30/8 a začal se pomalu připravovat na stěhování. Teda, vlastně jsem se balil až večer před odjezdem do Prahy.

Poslední pusa mamince, poslední objetí s tátou, ukápnutí slzičky a už jsem jel na letiště.

Poslední pusa mamince, poslední objetí s tátou, ukápnutí slzičky a už jsem jel na letiště. Než jsem se mohl

nastěhovat do mého bytu v Roskilde, musel jsem 2 noci zůstat v Kodani v hostelu, kde jsem poznal spoustu skvělých lidí, kteří tady taky studují a se kterými se potkávám dodnes.

Pak přišlo stěhování do Roskilde a první den školy. Znáte to, první týdny, seznamování, ničení jater, noci beze spánku... Ale i tohle pártý období mělo svůj konec. Dostali jsme zadání na první assignment a náhle jsme začali být pilnými studenty.

Co na mě ještě udělalo v Dánsku dojem, možná ne úplně pozitivní, jsou ceny.

Je tady daleko levnější jíst ekologické a organické věci.

Všeobecně je tady fakt hodně draho. Ale co se týče jídla a potravin, je tady daleko levnější jíst ekologické a organické věci než

jíst junk food. Třeba avokáda tady jsou levnější než v Česku. Taky dánština je dost zrádná. Není ani tak těžké psát, ale když přijde na to mluvit, nikdo mi tady nerozumí.

Zatím jsem ale ani na chvíli nezapochoyboval o správnosti svého rozhodnutí se sem přestěhovat. Dánsko je skvělá škola života a rád bych tady zůstal i po škole a žil tady na severu.

Jestli tedy aspoň trochu zvažujete to zkusit, já říkám, běžte do toho!

Med venlig hilsen,

Michal

TĚŠÍM SE, CO NOVÉHO MI PŘINESE DALŠÍ DEN

MAREK

Myslíte si, že jsem už na střední věděl, kam bych chtěl pokračovat na vysokou školu? Co bych chtěl ve svém životě dokázat či kde bych chtěl pracovat? Budu studovat v Praze, Brně nebo Plzni? Ne. A o studiu v zahraničí jsem neměl ani nejmenší tušení...

Moje dobrodružství začalo „výletem“ na Gaudeamus v Brně, kde jsem poprvé potkal lidi ze Scandinavian Study. Seznámili mě se studiem ve Velké Británii a Dánsku, na což jsem jen mávnul rukou a pokračoval v prozkoumávání

Hlavou mi vrtalo, kdo může jen tak z ničeho nic opustit rodinu, přátele a jít studovat do jiné země na vlastní pěst.

ostatních škol. Hlavou mi vrtalo, kdo může jen tak z ničeho nic opustit rodinu, přátele a jít studovat do jiné země na vlastní pěst.

Ze všech nabízených škol jsem si pak dlouho prohlížel plusy a mínusy, ze kterých mi nakonec nejlépe vyšla škola v Dánsku. Nevěděl jsem, co mám dělat. Jenom ten nápad studia v jiné zemi se mi zdál absurdní, tak jsem kontaktoval Scandi a začal jsem se ptát na tolik otázek, že jim nemohl stačit e-mail. Každým dnem a s novými poznatky mi Dánsko přicházelo na mysl více a více.

Jako mentorku jsem dostal Natálii, která úspěšně zodpověděla všechny mé otravné dotazy

Nevěděl jsem, co mám dělat. Jenom ten nápad studia v jiné zemi se mi zdál absurdní.

a dokonce mi pomohla s výběrem konkrétního oboru, kterým se nakonec stal

Marketing Management na Dania Academy v Randers, se kterým jsem moc spokojený.

Všechny dokumenty, vše co musím vyplnit, přeložit nebo sehnat až v Dánsku, byly pouhá formalita. Zabralo to daleko méně času, než jsem čekal. Před odjezdem do Dánska jsem stále dostával rady od lidí ze Scandi a po mém příjezdu sem pak hlavně od starších, mnohdy i českých studentů, kteří už měli něco zažito na dané univerzitě či ve městě.

Žiju tu již měsíc a jsem na sebe hrdý. Zlepšuje se mi angličtina. Vše jsem si schopný zařídit sám v cizím jazyce a v jiné zemi. Našel jsem si nové přátele z Rumunska, Estonska, Ghany a dalších zemí včetně Dánska. Jsem tu spokojený, užívám si každý moment a těším se, co nového mi přinese další den.

VÍC, NEŽ SI DOKÁŽEŠ PŘEDSTAVIT

DORIS

Na začátku jsem si myslela, že není možný, abych to zvládla, protože když mamka opustila můj pokoj na kolejích, tak mě chytl strašný záchvat paniky, že jsem najednou sama a opravdu jsem v tu chvíli nevěděla, co mám dělat.

Vždyť dánština je ŠÍLENOST!

všeho, na co jsem byla zvyklá, ale hlavně, co mě vytáčelo nejvíc, bylo to, jak jsem ničemu nerozuměla. Vždyť dánština je šílenost!

Najednou jsem byla tisíc kilometrů od mé milované rodiny a kamarádů, byla jsem pryč od

Pak přišel (pro mě) největší kámen úrazu – vyjít z pokoje a jít se seznamovat. Díky bohu, že velká většina lidí je super a nebyl to zas takový problém. Hlavně jsem si v tu chvíli uvědomila, že v tom nejsem sama a že jsme všichni na stejné lodi, což mi v tu chvíli strašně pomohlo.

Momentálně jsem tak strašně šťastná a mám pocit, že konečně žiju. Seznámila jsem se s tak skvělými lidmi. A kdyby se mě kdokoliv před odjezdem zeptal, jaký si myslím, že to tu bude, tak řeknu, že jako jo, asi dobrý. Jenže tohle je geniální!

Jsem tak strašně ráda, že jsem byla schopná vystoupit ze své komfortní zóny, protože jinak bych asi nezažívala takovou radost a štěstí, jako zažívám. Jsem strašně vděčná za tuhle možnost a jestli to čte někdo, kdo nad tím taky uvažuje... JDI DO TOHO! Dá ti to víc, než si dokážeš představit.

Na závěr ještě velké díky patří týmu ze Scandinavian Study, který mi se vším pomohl :).

NEMŮŽETE NIC ZTRATIT

PAVEL

Pocházím z malého městečka jménem Hradec nad Moravicí, které se nachází na východě naší republiky. Před odjezdem do Dánska jsem studoval čtyřleté gymnázium v Opavě. Někdy na přelomu roku 2016 a 2017 mě do hlavy trkla myšlenka, že bych mohl studovat na vysoké škole v zahraničí. Rozhodl jsem se, že to zkusím, i na základě toho, že jsem se studiem v zahraničí měl předchozí zkušenost – v roce 2013 jsem necelé 3 měsíce studoval na francouzské soukromé základní škole, což mě dost obohatilo. Začal jsem se učit angličtinu jako samouk, bez ohledu na to, co jsme se učili ve škole. Mým původním plánem bylo studovat na vysoké škole v USA, byl to můj sen a Amerika jako taková mě z nějakého důvodu vždycky velmi přitahovala. Začal jsem si tedy shánět potřebné informace, údaje o školách, nabízené studijní programy atd. Uplynulo pár měsíců a někdy na začátku října 2017 jsem měl Skype pohovor se členem Fulbrightovy komise, který mi měl sdělit další potřebné informace. Po pár minutách hovoru jsem si uvědomil, že moje myšlenka studovat na výšce v Americe je sice krásná, ale prakticky neuskutečnitelná – musel bych být buď milionář, abych si tu školu mohl dovolit, nebo obrovský talent na republikové úrovni v nějakém sportu či soutěži, abych dostal stipendium. Já jsem samozřejmě nebyl ani milionář, ani obrovský talent.

Já jsem
samozřejmě nebyl
ani milionář, ani
obrovský talent.

Bylo to pro mě velké zklamání, ale řekl jsem si, že ještě nebudu házet flintu do žita. Můj strejda, který už několik let žije v Anglii, mi o pár dní později napsal, že bych místo toho mohl zkusit Evropu. Uplynulo pár hodin strávených googlením všeho možného a jako dva kandidáty jsem určil Nizozemsko a Dánsko. Nakonec jsem zvolil Dánsko, především kvůli studijního oboru a celkově mi přišlo jako lepší volba. Touto cestou jsem se taky dostal k agentuře Scandinavian Study,

kontaktoval Natálii a napsal jí o svých úmyslech. Následoval Skype pohovor, výběr studijního oboru a celkově shánění všeho možného. Taky si do detailu vybavuju datum 24. listopad – ten den jsem totiž měl ústní část anglického certifikátu a zároveň stužkovací večírek. V praxi to vypadalo tak, že jsem odpoledne odjel do Ostravy na zkoušku, táta mě pak vyzvedl a okamžitě odvezl domů, kde jsem nahodil „suit and tie“ a urychleně odjel do Opavy na stužkovák. O týden později mě čekal zbytek zkoušky a 15. prosince jsem se dozvěděl výsledek – uspěl. Byl to pro mě velice důležitý moment, protože ještě v létě téhož roku jsem si vůbec nemyslel, že bych ji mohl zvládnout, a zároveň pěkný vánoční dárek :). Po Vánocích následovaly překlady veškerých dokumentů, potvrzení o pracovním poměru, potvrzení o studiu z Francie... znáte to, prostě papíry, papíry a papíry. Přihlášku jsem odeslal na začátku února a nezbyvalo nic jiného, než čekat a udělat maturitu.

Maturitu jsem na konci května úspěšně složil a ihned potom nastoupil na brigádu, abych měl nějaké úspory do Dánska. A pak se to stalo – 6. června, když jsem ve 4 ráno vstával do práce, jsem otevřel Gmail a viděl onen osudný e-mail. V nadpisu stálo „conditional acceptance“, tedy podmíněčné přijetí. Měl jsem obrovskou radost, ale zároveň mi to ani moc nedocházelo, možná proto, že na oficiální přijetí jsem si musel počkat až do 28. července. Zbývalo už jen sehnat bydlení, zajistit si dopravu a zařídit různé věci. To už ale byly maličkosti ve srovnání s tím, abych se na tu školu vůbec dostal a udělal maturitu.

No a teď jsem tady. V Dánsku. V zemi, ve které jsem studovat chtěl. Na škole, kterou jsem stu-

dovat chtěl, a jsem za to nesmírně vděčný, protože nebýt mého táty, strejdy, Natálky a spousty dalších lidí, kteří mi fandili a pomohli mi, tak tu dneska vůbec nejsem. Stálo mě to spoustu práce, ale nelituju ani jediné minuty, kterou jsem tomu obětoval. Jsem si jistý, že se tu najde víc takových lidí, kteří o studiu v zahraničí, potažmo přímo v Dánsku, uvažují, a já radím – zkuste to. Nemáte co ztratit. V době psaní tohoto příběhu jsem tu sice jen něco málo přes měsíc, ale už teď vím, že věci nejsou nikdy tak těžké a děsivé, jak se ze začátku můžou zdát. A navíc, dneska ty možnosti prostě jsou! Máma mi pár měsíců zpátky jednou řekla, že když si tehdy dávala přihlášku na vysokou školu, tak si mohla dát jen

Pamatuju si, jak jsem byl o loňských prázdninách od šesti do šesti v práci, přijel domů o půl sedmé večer, najedl se, do devíti se učil angličtinu a šel zase spát.

jednu. Studium mimo hranice republiky bylo tehdy nemyslitelné. No a dnes? Nic neobvyklého. Možnosti jsou, jen si pro ně musíme dojet. Pamatuju si, jak jsem musel přesvědčit své rodiče o tom, aby mě nechali odjet a nenutili studovat v Česku, a jsem rád, že se tak stalo. Pamatuju si, jak jsem byl o loňských prázdninách od šesti do šesti v práci, přijel domů o půl sedmé večer, najedl se, do devíti se učil angličtinu a šel zase spát. A takhle to bylo třeba tři nebo čtyři dny po sobě. S odstupem času mi ale došlo, že zrovna díky těmhle věcem jsem teď tam, kde jsem být chtěl, a jsem za to rád.

Zkuste to. Nemůžete tím nic ztratit, jen získat. Pokud se z nějakého důvodu po pár měsících vrátíte domů, pořád máte cennou zkušenost a můžete to zkusit znovu někde jinde. Ale daleko pravděpodobnější je, že tam zůstanete, bude se vám tam moc líbit a až vám jednou bude třicet, čtyřicet nebo padesát let, budete rádi, že jste se tehdy rozhodli podle sebe. Hodně štěstí!

KAŽDÁ PŘÍLEŽITOST SE MÁ VYUŽÍT

KLÁRA

Jít studovat do Dánska pro mě zdaleka nebyla jasná volba. Po návštěvě veletrhu Scandinavian Study jsem si podala přihlášku na obor Language and International Studies, English v Aalborgu, který mě nejvíce zaujal, s tím, že to chci alespoň zkusit. Poté přišly dlouhé měsíce čekání, ve kterých jsem byla mezitím přijata na několik vysokých škol v ČR. V půlce prázdnin ale přišla zpráva o přijetí i z Aalborgu a mě čekal týden složitého rozhodování mezi jistotou studia u nás, se všemi kamarády a rodinou na blízkou, a velkým otazníkem, studiem v Dánsku.

Těsně před deadline se rozhodlo – pojedu do Dánska. Protože každá příležitost se má využít a byla by škoda to nechat být. A tak jsem tady a nikdy bych své rozhodnutí neměnila. Každá situace, od vyřizování formalit až po povídání si se spolužáky z celého světa, mi dává tolik cenných zkušeností do života, že bych je u nás horko těžko získávala. Právě nám skončil měsíc a půl plný seznamovacích aktivit a výletů, které organizovali starší studenti z našeho oboru, a bylo to opravdu pestré – deskové hry, pub crawl, třídní výlet uprostřed lesů, tour po městě a mnoho dalšího. Aalborg jako město nabízí spoustu studentských organizací a akcí, takže se tu člověk určitě nudit nebude. Pokud se tedy někdy budete rozhodovat podobně jako já, řiďte se podle následujícího: Když máš na výběr ze dvou cest, vyber si tu méně ušlapanou.

Když máš na výběr ze dvou cest, vyber si tu méně ušlapanou.

MOJE NOVÁ KAPITOLA V ŽIVOTĚ

VERČA

Dnes je to přesně sedm týdnů, co jsem začala svojí novou kapitolu v životě a přestěhovala se do Dánska. Země, ve které jsem nikdy předtím nebyla. Sebrala jsem veškerou odvahu a šla do toho. Upřímně, ještě pár týdnů před odjezdem jsem si říkala, jestli se na to nevykašlat, měla jsem strach. Ale teď si zpětně jen děkuju, že jsem takovou hloupost neudělala.

První dva týdny před začátkem školy pro mě byly hodně náročné, hlavně emocionálně. Necháte doma rodinu, všechny kamarády, sbalíte si jen část toho pokojíčku, kde to znáte, a vystoupíte ze své komfortní zóny. A ze začátku to nemusí být úplně růžové, ale když už se dostanete až sem, tak to přece nevzdáte, že jo.

Ze začátku to nemusí být úplně růžové, ale když už se dostanete až sem, tak to přece nevzdáte, že jo.

Hned první den školy se mi všechno otočilo k lepšímu. Ve škole pro nás zorganizovali skvělé seznamovací aktivity a já se díky nim lehce seznámila se spolužákama, našla si kamarády, se kterými trávím čas i po škole, a vím, že i díky tomu, že se nám v tomhle škole snaží pomáhat, jak jen to jde, jsem tu teď šťastná.

Jestli je tu jedna věc, na kterou jsem si pořád nezvykla a nejsem si jistá, jestli někdy zvyknu, tak je to počasí. Prší tady, a to fakt hodně. Jo, a taky hodně fouká vítr. Než jsem tady byla, tak jsem si říkala, že tak hrozný to přece nebude. No, tak někdy fakt je. První týden školy bylo jedno ráno, kdy jsem po cestě do školy na kole zmokla až na „kost“, i přes všechny ty zdánlivě nepromokavé vrstvy, který jsem si myslela, že na sobě mám. A když jsem přišla do třídy, tak většina ostatních vypadala stejně jako já, až na těch pár

Po cestě do školy jsem zmokla až na „kost“.

Dánů ve třídě, který tohle už jen tak nedostane. Ale patří to k tomu, a to víc si pak vážíte těch dnů, kdy vysvitne sluníčko.

Už po prvním měsíci ve škole můžu říct, že mě Dánsko hodně naučilo a změnilo. Musíte se najednou postarat sami o sebe, protože už to nikdo jiný neudělá.

Není to jen o tom
si odsedět hodinu
a pak jít domů.

Musíte prezentovat group project před třídou,
i když se hodně stydíte. Ale když už to máte za
sebou a překonáte se, je to úžasný pocit.

Každý den ve škole mě posouvá dál a ráno, když
vstávám, vím, že mě tam čeká něco zajímavého, že to není o tom si odsedět
hodinu a pak jít domů, takhle to tady nefunguje. Rozvíjí vás to, učíte se pořád
něco nového, a to rovnou v praxi, ne tím, že si to jen přečtete v knize. Takže jestli
přemýšlíte o tom, že byste to taky zkusili, tak moc neváhejte, a běžte do toho.
Někdy je to tak trochu trnitá cesta, ale stojí to za to.

DOSPÍVÁNÍ

DAVID

Ve druhém ročníku na gymnáziu jsem začal přemýšlet, jak vlastně má vypadat moje budoucnost... Co chci dělat po maturitě? Jsem si jistý tím, co chci studovat? Chci vůbec studovat? Jaké jiné možnosti mám? Jelikož jsem měl vždy v oblíbě snažit se distancovat od ostatních, dělat to, co většina ostatních nedělá, tak jsem začal uvažovat o pokračování studia v zahraničí.

Věděl jsem, že angličtinu mám na vysoké úrovni, protože jsem se ji od malička učil i v mimoškolních kurzech a hlavně jsem s ní byl v kontaktu každý den skrze brouzdání na internetu, sledování videí nebo hraní počítačových her. Cestování s rodinou, kterého jsem měl již v tom věku za sebou poměrně dost, mě naučilo užívat si a čerpat z poznávání jiných kultur. Vždycky jsem si říkal, že čím více různorodých zkušeností člověk má, tím více otevřeně-myslíci bude, protože ví

o trochu víc, co je na světě vlastně všechno možné.

Natrefil jsem na Scandinavian Study, což jsem vnímal jako Zlatý Grál informací ohledně studia v zahraničí.

Tak jsem začal dělat lehký průzkum na internetu, co se doporučuje jako volba pro studenty, kteří chtějí studovat v zahraničí. Sledoval jsem videa, četl blogy i články a co jsem si z toho všiml

je, že mnohdy bylo zmíněno právě Dánsko. Tehdy to pro mě byl úplně nový stát... sotva jsem věděl, kde se nachází, a ponětí o tom, jak si vedou ekonomicky nebo jakou formu má kultura, jsem tedy vůbec neměl. Po hloubějším průzkumu jsem zjistil, že podmínky pro mezinárodní studenty tam jsou docela lákavé, a také jsem natrefil na Scandinavian Study, což jsem vnímal jako Zlatý Grál informací ohledně studia v zahraničí a to zejména proto, že to bylo vedeno přímo studenty, kteří tam již studují. Po shlédnutí pár jejich videí jsem neváhal napsat e-mail a zeptat se na pár věcí, jaké to tam teda je, a kupodivu odpovědi byly velmi

pozitivní. Říkal jsem si teda, že tohle má potenciál, ale nemohu si být jistý, že dánská kultura, hlavně forma vzdělávacího systému, mi bude vyhovovat, tak jsem se rozhodl ji okusit sám. Ideálním způsobem se ukázaly kurzy letní školy na jedné z dánských výšek. Po přemýšlení a vybírání jsem si vybral školu, město a kurzy, které se mi zamlouvaly... škola s byznys zaměřením, Kodaň a jelikož jsem chtěl zažít vysokoškolský život, jak jen nejpřesněji to šlo, tak jsem si vybral 2 bakalářské kurzy v oboru byznysu, které byly základní, tedy nevyžadovaly žádné expertní znalosti, kromě angličtiny samozřejmě... také jsem se touto osobní výzvou chtěl ujistit, že obor byznysu je opravdu pro mě.

Zamiloval jsem si dánskou kulturu a mezinárodní studentskou atmosféru v Kodani.

Měsíc strávený studiem na letní škole v Kodani byl jeden z nejlepších zážitků, který jsem kdy měl. Zamiloval jsem si dánskou kulturu a mezinárodní studentskou atmosféru v Kodani. Sám jsem si potvrdil, co jsem četl a co mi bylo říkáno o studiu v Dánsku, takže jsem začal považovat za vhodné, kdybych se tam v budoucnu nějak a někam dostal.

Ve čtvrtém ročníku jsem se rozhodl dát si rok pauzu po studiu na gymnáziu, protože jsem si nebyl naprosto jistý, jaký obor opravdu chci studovat. To, že se mi mé rozhodnutí snažili rozmluvit mí přátelé i členové mé rodiny, mě nezastavilo, protože jsem věděl, že já vím, co je přece pro mě nejlepší, já jsem ten, kdo rozhoduje o svých rozhodnutích. Naopak jsem bral negativní úsudky těchto lidí jako motivaci k tomu, abych jim sám ukázal, že se mýlí a že já jsem schopný být odlišný, nejt s davem, a přesto docílit větších úspěchů nežli většina ostatních v mém věku. Nebylo by ale pěkné, kdybych nezmínil lidi, kteří mě naopak v mém rozhodnutí podporovali a vkládali ve mě důvěru.

Po úspěšném složení maturitní zkoušky jsem se rozhodl dát si skutečnou výzvu, a to cestování ve Španělsku o samotě jen s brašnou a s co nejmenší finanční útratou. Nikdy před tím jsem nic takového nedělal, ale připravoval jsem se na to pár měsíců předem a věděl jsem, že takové dobrodružství mě obohatí důležitými zkušenostmi do života. Po 2 měsících cestování v zemi, kde jsem se nedokázal ani dorozumět a během kterého jsem se musel v mnoha situacích spoléhat pouze na sebe (mnoho situací bylo i velice nebezpečných, nebo na dobrotivost cizích lidí... podařilo se mi nezaplátit ani za jediné přespání), jsem se vrátil domů

hluboce poznamenán různorodými osobními lekciemi do života. Nutné je poznamenat, že během mého dobrodružství ve Španělsku jsem změnil vizi mé budoucnosti z „možná někdy budu studovat v Dánsku“ na „já budu studovat v Dánsku“, což ve mně po dobu nadcházejícího roku budovalo ohromnou vnitřní motivaci se tam opravdu jednou dostat (stále jsem si nebyl jistý, jestli „rok“ pauzy bude skutečně trvat pouze rok a nebo déle... nechával jsem si volnost rozhodnutí).

Poté jsem si užíval volného času cestováním, ale také studováním témat, která se ve škole tradičně neprobírají... což třeba mělo za důsledek změny mé vize... takže se můj vývoj vůbec nezastavoval, jak by si mnozí mohli myslet, ba naopak, jelikož jsem měl volného času nadbytek, tak jsem byl schopný se věnovat věcem, které mě naplňují a posouvají mě dál v osobním rozvoji. Podnikl jsem ještě několik kratších dobrodružných výprav do zahraničí a tou poslední byla dobrovolnická práce v Norsku, kde jsem si uvědomil/stanovil mé životní poslání – čeho chci dosáhnout v životě a jakým způsobem chci život vést – což mělo za efekt hluboké přehodnocení mých plánů, neboli dobrovolné rozhodnutí náhle ukončit osobní svobodu volného

Změnil jsem vizi mé budoucnosti z „možná někdy budu studovat v Dánsku“ na „já budu studovat v Dánsku“.

roku a podat si přihlášku na vysokou školu do Dánska, protože jsem věděl, že to bude ten nejlepší další krok, který mě dostane blíže k realizaci mého poslání. Rád bych zde zdůraznil, že toto rozhodnutí jsem udělal sám od sebe a nikdo jiný mě k tomu nepobízel, ať se dá lépe vidět, jak mocnou podobu dokáže vnitřní motivace nabrat, pracuje-li se na tom.

Neváhal jsem a kontaktoval jsem Scandinavian Study. I když jsem si uvědomoval, že už je po deadline podávání přihlášek, tak jsem tohle neviděl jako jakoukoliv bariéru, protože jsem věděl, že se na školu dostanu (téměř celý rok před tím jsem si to totiž sugeroval do hlavy). Byla mi dopřána obrovská pomoc z jejich strany a díky tomu jsem byl schopen během týdne podat přihlášky na 2 školy. Jedna z nich byla Dania, která o mě projevila zájem jako první, tak jsem v jejich procesu přijetí na školu pokračoval a po necelém měsíci od mého přehodnocení životní cesty jsem měl zprávu, že jsem přijat do Dánska na obor, který mě neskutečně lákal a zajímal.

Nyní to je měsíc a půl, co jsem začal můj studentský život tady v Dánsku a jsem mile překvapen, jak to zatím jde. Ačkoliv máme poměrně dost školní práce, počítaje čtení knih, prezence v hodinách, učení se na testy, práce ve skupině a práce na projektech, tak mi to ani nějak extra namáhavé nepřijde, protože mě to baví, což vřdycky usnadňuje námahu. Práce ve skupinách je pro mě nová forma studia, kterou jsem očekával, ale zdaleka ne takto frekventovanou. Jsem však za to rád, protože jsem se přesně na skupinovou práci těšil, jelikož si uvědomuji, že to je něco, co nás (nebo teda aspoň mě) ve škole neučí, i přesto, že drtivá většina pracovních pozic znamená fungování v jakémsi kolektivu, takže naučit se kooperovat je něco, co vnímám jako velmi důležité do budoucna. Totéž by se dalo říct o frekventovaných pracích na projektech, kdy jsme již po měsíci na škole posíláni na exkurze a žádáni o to, ať pomůžeme vyřešit problém skutečné firmy na skutečném trhu nějakou z nově naučených metod, což já zase vnímám jako úžasné, protože to propojuje realitu se školou a poskytuje nám to tak lepší obraz o tom, jak to později v životě nejspíš bude vypadat při práci a hlavně, jak již naučenou teorii aplikovat k dosáhnutí znatelných výsledků.

Všímám si také, že má pokročilá angličtina mi dává velkou výhodu, protože poměrně dobře rozumím odborné slovní zásobě a umím artikulovat své myšlenky, takže se mi všechn ten čas strávený vystavováním se mezinárodním prostředím velice vyplácí. Další věc, kterou ve třídě nemohu přehlédnout je má aktivita... patřím mezi nejaktivnější členy třídy – nebojím se zeptat, když mi něco není jasné, nebo začít nějakou diskuzi – jsem schopný být zapojený do dění v hodinách a práci na projektech tak, že až mnohdy pobízím ostatní, ať nejsou tak pasivní, nebo se jim snažím pomoci objasněním mého úhlu pohledu na nějakou problematiku nebo jak chápu určité téma. Snažím se využívat nově naučenou terminologii a spojovat si různé koncepty, ať dosáhnou hlubšího pochopení toho, co se vlastně učíme. Myslím, že tohle je taky dáno mou vnitřní motivací, kterou jsem si vybuodoval, a mimo to i kvalitou života, kterou jsem si také za poslední roky skrze chtíč po osobním rozvoji celkově neskutečně zlepšil.

Tohle by bylo zatím vše :)

MŮJ DÁNSKÝ KŘEST

PATRIK

Můj příběh začíná těsně po mém příjezdu do Dánska. Plný očekávání a zvědavosti jsem okamžitě začal prozkoumávat, co je v okolí k vidění. Jakožto vášnivému rybářovi mi netrvalo dlouho se rozhodnout jít poprvé zkusit chytat na moři. Domluvil jsem se s pár novými spolužáky a jeli jsme do severodánského Lønstrupu zkusit štěstí.

Sotva co jsem to udělal, tak mě spláchla obrovská vlna, která ani nevím, odkud přišla.

Vybrali jsme si pěkné místo na nově vybudovaném dřevěném molu, které bylo posazené na obrovských kamenech. Po rychlém navázání třpytky konečně nastal ten moment plný očekávání – můj první mořský nához!

Naviják chrlí vlasec. Třpytka letí. Ale co to? Najednou foukl příšerně silný vítr a třpytka mi přistála metr od nohou a zasekla se mezi kameny. S nabručeným, antiklimatickým pohledem jsem ji šel vyprostit. Nikde jsem ji ale neviděl. Byla někde hluboko zapadlá, a tak jsem se sehnul, abych měl lepší šanci ji zahlédnout.

Severní moře na konci října vskutku není nejteplejší místo na koupel...

Sotva co jsem to udělal, tak mě spláchla obrovská vlna, která ani nevím, odkud přišla. Mokrý doslova od hlavy až k patě se potácím po kamenech někam takzvaně mimo dostřel. Moji milí přátelé měli plné ruce popadáním se za břicho, a tak samozřejmě neměli čas mi

pomocť. Když jsem se dostal na sucho, zabalili jsme věci a jeli domů. Severní moře na konci října vskutku není nejteplejší místo na koupel...

Třpytku jsem ani nezahlédl a všichni se mi ještě dlouho smáli. Ani si teď nevzpomínám, jestli jsem dříve uschnul já nebo jejich slzy.

Po čase jsem si uvědomil, že člověk se vždycky má co učit, nejvíce právě tam, kde si myslí, že se zlepšovat nemusí. Já už chytám ryby přes patnáct let, vyhrál jsem i dvoje závody, ale tím to prostě nekončí. Miluju život, protože vždycky člověku včas decentně naznačí, že se mýlí.

Dnes na to vše s úsměvem rád vzpomínám, a i s mořem jsem se už spřátelil. Když jsem se narodil, rodiče mě nechali pokřtít. Můj nedávný dánský křest beru jako přijetí do nového života plného překvapení, výzev a hlavně konstantního uvědomění, co vše se člověk může ještě přiučit.

Miluju život,
protože vždycky
člověku včas
decentně naznačí,
že se mýlí.

MŮJ ZAČÁTEK V ESBJERGU

FILIP

Nejzajímavější na mě je asi to, že studuji v Dánsku. Proč? Protože jsem byl člověk, který vždy s velkou nechuťí odcházel ze své malé vesnice. Stačila však jedna jediná přednáška a změnil se mi život (k lepšímu) :). V Dánsku studuji BASW v Esbjergu. Tolik k úvodu.

Příhody? Zatím zde žiji docela krátkou dobu, ale pár se jich najde. Začnu tou první, která se stala nedávno. Bylo to po lekci dánštiny. V té době jsem měl po čtvrté lekci. Říkal jsem si, sakra, jazyk mě baví a docela mi i jde. Tak pojďme si zkusit dánštinu do obchodu. Do oka mi padla plechovka piva, jediná, která byla v půllitrové plechovce. Měl jsem narozeniny, a to bylo nějaké speciální pivo. Chtěl jsem si tak nadělit dárek a pozvat jednoho kamaráda z domu. Vzal jsem tedy plechovku a šel jsem směrem k slečně/paní prodavačce (neměli tam totiž

Zeptal jsem se jí
mazácky (dánsky), kolik
to stojí. Místo očekávané
číselné odpovědi začala
prodavačka rapovat
v dánštině rychleji než
Eminem.

cenovku). Zeptal jsem se jí mazácky (dánsky), kolik to stojí. Místo očekávané číselné odpovědi začala prodavačka rapovat v dánštině rychleji než Eminem. Když po 10 sekundách dopověděla svou odpověď, zdálo se mi, že to bylo jedno slovo, tak jsem se neudržel, zasmál jsem se a řekl jí: „Omlouvám se, teprve začínám s dánštinou, můžete to zopakovat v anglič-

tině, prosím?“ :) Taky se zasmála a šla mi ukázat, co znamenala odpověď. Odpověď bylo, že mají čipovací zařízení, které mi poví, kolik daná věc stojí, když nevím. Tak jsem si řekl: „Dobře, dánština bude asi běh na dlouhou trať.“ :D

Další příběh je o tom, jak jsou někteří Dánové velmi hodní. Šel jsem jednou na hokej, ale nevěděl jsem, kudy se dostat do haly, protože nová ještě není

postavená a provizorní jsem nemohl najít. Optal jsem se jednoho chláпка. Ten mi řekl, že jde také na hokej a že mě tam dovede. Když jsem si kupoval lístek, tak mi držel místo, což mě potěšilo. Během celé cesty i zápasu jsme klábosili o hokeji atd. Ačkoli Esbjerg prohrál zápas, tak jsem byl s tím dnem spokojen. Co se však nestalo o 5 dní později. Spěchám na kurz dánštiny, hodně rychlým krokem se ubírám ke škole. Po cestě potkám Denise (ten z hokeje), tak se pozdravíme, prohodíme 2-3 věty, seznámím se s jeho přítelkyní a pak už opět chvatně pospíchám do školy. Šel jsem velmi rychle, sluchátka v uších, ale o 200 metrů dál uslyším nějaký zvuk za sebou, otočím se a Denis mě dobíhá a něco ukazuje. Sundám si sluchátka a řekne mi: „Pojď, moje přítelkyně tě hodí ke škole.“ Byl jsem opravdu velmi překvapený a potěšený. Myslel jsem, že tam mají cestu, ale jak se ukázalo, tak neměli. Opravdu moc jsem jim byl vděčný. Na kurz jsem přišel s pár minutovou rezervou. Kdo ví, jak bych byl určený, kdybych šel pěšky...

S úsměvem jde všechno líp. Tak by se dal popsat poslední příběh, kdy jsem vcelku nenápadně přišel ke kolu. Školu mám něco kolem 2 km cesty a kolo jsem si strašně přál. Tedy...

Bylo to po škole, volám na svého islandského spolužáka: „Hej, Ásgeir, kde jsi koupil to kolo?“ Ve chvíli, kdy mi chtěl odpovědět se ozval hlas za mnou. Jeden student, kterého jsem minutu předtím s úsměvem pozdravil, aniž bych věděl, kdo to je, mi řekl: „Hej, hledáš kolo?“ Nechal jsem Ásgeira Ásgeirem a dal se do řeči s Jesusem, španělským studentem.

Ochotně vstal od práce na notebooku a šli jsme k němu domů, kde mi představil kolo po jednom italském studentovi, který se vrátil zpět do Itálie a kolo mu se zámek i klíčkem zanechal. Kolo jsem si prohlédl. Mělo 2 vady, na které mě Jesus upozornil.

Kolo jsem si vyzkoušel a byl jsem v rámci

možností spokojen. Cena? 300 DKK. Když jsem ji slyšel, tak jsem nemohl věřit vlastním očím. Normálně jsem byl dojatý. Kolo sice nebylo bůhví jaké, ale za tu cenu? Luxus. Večer jsem si pro něj přišel i s penězi. Jesus byl dokonce tak hodný, že mi řekl, že mám 2 dny na to si jej vyzkoušet a když nebudu spokojen, tak mi vrátí peníze. S kolem jsem byl opravdu moc spokojen, avšak jako zákon schválnosti přišel po 8 dnech defekt, takže opět chodím po svých... :D :D

Cena? 300 DKK. Když jsem ji slyšel, tak jsem nemohl věřit vlastním očím. Normálně jsem byl dojatý.

KE VŠEM PŘÁNÍM A SNŮM VEDE CESTA

LINH

Už je to měsíc a 9 dní, co jsem v Dánsku. Nemůžu uvěřit, jak ten čas letí! Kde můj příběh a moje cesta sem vůbec začala? No, když se zamyslím, tak první taková myšlenka mi prolétla hlavou ve druháku na střední, kdy jsme měli dvoutýdenní výměnný pobyt s Dány. Na dva týdny k nám přijeli Dánové a každý, kdo se programu zúčastnil, tak dostal svého Dána, se kterým strávil celý dva týdny. Já dostala Mikkela. Byly to super dva týdny, ukázala jsem mu svoje město, poznal mé kamarády a rodinu, prošli jsme všechny bary a spoustu dalších věcí.

Za půl roku byla řada na nás. Pamatuj i si, že jsme do Dánska jeli mini školním

Každý, kdo se programu zúčastnil, tak dostal svého Dána, se kterým strávil celý dva týdny.

autobusem a za sebou vlekli vlek s kufry. Cesta byla fakt masakr, ale stálo to za to. Dva týdny v Dánsku byly super. U svého Dánského kamaráda Mikkela jsem být nakonec nemohla kvůli jeho osobním problémům, tak jsem skončila

u jeho kamaráda Runa, který se také programu zúčastnil. Nelituji ničeho, u Runa to bylo super. Jeho taťka byl fakt sympaťák a každý ráno nás čekala společná snídaně a večer večere. Občas se ukázal i Mikkell. Run a jeho další kamarádi mě vzali do party a ukázali mi pravý život

Dánů. Když jsem s nimi chodila do školy,

Před 4 lety jsem z toho byla fakt „vypleskaná“.

Kdyby mě tehdejší já vidělo do budoucnosti, tak by to asi fakt nepobralo.

zaujal mě jejich systém výuky a přístup učitelů k žákům a obráceně. Nejvíce mě fascinoval balanc mladých Dánů mezi školou a zábavou. Na párty si vždy užívali a hodně pili, ale ve škole bylo nabytých plno vědomostí. Stolní fotbalík a školní bar ve škole? No největší pecka. Před 4 lety

jsem z toho byla fakt „vypleskaná“. Tehdy jsem si říkala, jak to musí být super žít a studovat v Dánsku. Tehdy mě ale ani ve snu nenapadlo, že si za 4 roky studium v Dánsku sama vyzkouším. Kdyby mé tehdejší já vidělo do budoucnosti, tak by to asi fakt nepobralo.

Čas plynul dál a byl tu čtvrták. Všichni už pomalu začínali přemýšlet, kam a na jaký obor si dají přihlášku. Jenže já stále nevěděla. Byla jsem dokonce na veletrhu vysokých škol Gaudeamus už ve třetáku, ale stále jsem nemohla najít pro mě to pravé ořechové. Ve čtvrtáku jsem jela znova s nadějí, že tenhle rok budu o něco rozumnější a rozhodnější, jakým směrem se vydám dál. Bohužel jsem ale stále na nic nepřišla a hodiny tikaly dál. Jediné, nad čím jsem se zarazila, bylo to, že z Gaudeamu ze třetáku i čtvrtáku jsem měla plno různých letáčků pouze ze zahraničních škol. Snila jsem o tom, jaké by to bylo skvělé, ale nejspíš nereálné. Snažila jsem se vrátit zpět reality a přemýšlet co dál tady. Byla jsem ze všeho zmatená a nervózní. Za chvíli byla uzávěrka přihlášek. Jednoho dne přišla školní poradkyně do třídy se zeptat, kdo ještě nemá rozhodnuto, kam dál – na jakou školu si pošle přihlášku, a pouze moje ruka byla zdvihnutá nahoru. To mě znervóznilo ještě více. Vrátila jsem se k myšlence o zahraniční škole. V hlavě se mně začaly prolínat různé myšlenky a otázky: Proč mám zase letáčky pouze ze zahraničí? Nejspíš je vidět můj zájem jen o zahraniční školy. Jaké by to bylo opravdu studovat v zahraničí? Celé studium v angličtině? To nemůžu zvládnout! Na druhou stranu jsem si říkala, proč bych to nemohla zvládnout, že ke všem přáním a snům vede cesta.

Po nějaké době přemýšlení jsem přišla na to, že jedinou mojí obavou je angličtina. Požadovaná úroveň angličtiny na většině škol je minimálně úroveň B2 až C1. Za chvíli mě čeká maturita, a ta je na úrovni B1 a už z toho jsem vyklepaná, říkala jsem si. Začala jsem tedy přemýšlet, jak si nejlépe zlepšit angličtinu, abych zvládla později studium v zahraničí. Udělala jsem si plán o různých možnostech. Závěrem jsem přišla na to, že nejlepší možnou variantou pro mě bude vycestovat do zahraničí jako au-pair a nejlépe na rok. Jazykové kurzy na 2 týdny mi přišly k prdu a ještě za takovou pátku.

Vzpomněla jsem si, že z Gaudeamu jsem si odnesla i jeden letáček z au-pair agentury Cultural Care – Au-pair v USA. Zkontaktovala jsem je a brzy jsem zača-

la dělat na své přihlášce. Bohužel mi ale agentura nebyla schopná najít vhodnou rodinu, takže po půl roce čekání jsem se rozhodla, že to takhle dál nejde. Vzala jsem to teda do vlastních rukou a našla au-pair stránku aupairworld.com, kde jsem si založila profil a začala hledat rodiny sama. Do USA můžu jen přes agenturu, tak kam bych se měla teda vydat, říkala jsem si. No potřebuji vyjet kvůli angličtině, takže Anglie! A bylo rozhodnuto. Rodiny se začaly hlásit a za chvíli jsem měla vybráno. Před odletem jsem ještě stihla navštívit Veletrh zahraničních škol Dream Big od Scandinavian Study a mohla jsem letět.

Z plánovaného roku se stal rok a půl. Klidně bych zůstala déle, ale to bych zase promrhala další začátek do nového školního roku a to jsem nechtěla. Už jsem si říkala, že teď nebo nikdy. S výběrem země jsem měla jasno a přes agenturu Scandinavian Study jsem začala dělat na přihlášce. Kvůli potvrzení o počtu hodin jsem musela dokonce letět zpět do ČR, kde jsem následně zjistila, že nemůžu najít vysvědčení ze SŠ. Musela jsem si tedy zažádat o kopie, z čehož měli na mé střední „obrovskou radost“. Papírování je hold papírování, žádná procházka růžovým sadem to rozhodně nebyla. Když jsem přihlášku konečně úspěšně dodělala, tak mě čekal test z angličtiny a pohovor na Skypu. Při pohovoru jsem měla chřipku, ale i tak, jak se zdá, byl pohovor úspěšný. Z výsledků o přijetí jsem byla nadšená. Hned po Anglii mě čekalo nové dobrodružství a nový start do života. Nová země, nové očekávání, a zpět do školy po 2 letech jako full-time student.

Při pohovoru na Skypu jsem měla chřipku, ale i tak, jak se zdá, byl pohovor úspěšný.

Můj začátek v Dánsku nebyl ale zrovna nej-jednodušší. Hledání ubytování jsem nejspíš lehce podcenila a při příjezdu jsem neměla žádné stálé ubytování, takže jednou hurá pro první měsíc na Airbnb. Tím, že jsem neměla stálé ubytování, se zkomplikoval i celý proces se zařizováním potřebných dokumentů. Protože bez stálého bydliště a smlouvy o ubytování si nemůžete zažádat o povolení k pobytu a CPR a bez CPR si tu ani „neškrtnete“. S dokumenty jsem stále ještě v procesu, ale už mám tak 80 % potřebného. Ani nevíte, jak jsem ráda, že sedím teď ve svém pokoji a nemusím lítat po obchůzkách bytů a obepisovat všechny na různých portálech kvůli ubytování. Takže moje rada jednoznačně zní: začněte hledat ubytování vážně co nejdříve. Ne nadarmo je to jedna z prvních rad od Scandinavian Study.

Jsem teprve na začátku mého nového dobrodružství, ale můžu říct, že jsem nad míru spokojena. Má college je vážně super. Studuji Service, Hospitality and Tourism Management v Odense na UCL a jsem ráda, že jsem si vybrala tenhle obor. Jsem na sebe pyšná, že jsem se vydala touto cestou. Víím, že by bylo pro mě jednoznačně jednodušší tehdy zůstat v ČR a dokončit nějakou random VŠ kvůli titulu. Ale toto rozhodnutí považuji za jedno z nejlepších v mém dosavadním životě. Dva GAP years a předchozí zkušenost v cizině mě změnily pohled na studium, daly dostatečný čas na vybrání oboru a celkově mě povzbudily k novým zkušenostem a pohledu na svět.

Svět je v dnešní době plný možností. Nemusíte chodit vždy s davem, nebojte se výzev a jděte za svými sny, i když se na první pohled můžou zdát nemožnými nebo plnými překážek. Každý sen se může stát realitou, stačí jen trocha úsilí a trpělivosti.

Věřím, že tato možnost studia v zahraničí mi otevře nové dveře do světa možností. Odjet na studium do Dánska mě udělalo silnější a sebevědomější. Už nevěřím, že by bylo něco nemožné.

A poslední rada na závěr, jestli se právě rozhodujete, jestli do toho jít či ne. Rozhodně běžte do toho. Stojí to za to!

ŽIVOT TADY PLYNE TAK NĚJAK POMALEJI

ADAM

První dny po příjezdu do Dánska jsem se cítil divně, bylo mi smutno, najednou mi chyběla rodina, Praha, český věci, a chtěl jsem zpátky. Postupem času to ale odeznělo, a začal jsem si naplno užívat života v Dánsku, konkrétně v Odense. No, naplno, moje první dny vypadaly i tak, že jsem projížděl letáky obchodů, kde mají jakou akci. Prostě důchodce. Život tady ale plyne úplně jinak než v Praze, mnohem pomaleji, cítím se tady svobodněji, a ne pod nějakým tlakem. Skvělý je, že se všude dostanu na kole (když teda zrovna nefouká protivítr, což je docela dost často – v tu chvíli mám chuť jít radši pěšky). Člověk má ale tak nějak pocit,

Tady prostě nevyhraješ, že tady věci opravdu fungují, a je vidět,
počasí! Ne nad Dánama! za co se platí daně. Do toho všeho ta
krásná architektura domů všude okolo,
a příjemnější, usmívající se lidé. Co mě

jednou dostalo bylo, když jsem jel za docela velkého deště na kole, a viděl jsem člověka v pláštěnce v tom dešti posilovat na venkovní posilovně. Tady prostě nevyhraješ, počasí! Ne nad Dánama!

Už od konce střední jsem snil o studiu v zahraničí. A myslím, že je opravdu o co stát, alespoň z mého pohledu. Studium je naprosto o něčem jiném než v Česku. Je tady tolik věcí, o kterých můžou studenti v ČR jen snít, tolik možností! Protože kdo by si přece nechtěl dávat pravidelně každý

pátek pivo ve škole, že jo?! Ale ne, není to jen o tom. Celkově prostředí školy, vybavení, kuchyňky na každém patře, to všechno je jednoduše skvělý. Člověk prostě nemusí řešit nesmysly, má snad všechno, na co jen pomyslí, a život je najednou příjemnější. Řekl bych, že

Dánsko rozhodně splnilo moje očekávání, možná dokonce i překonalo. Kdybych

Člověk má tak
nějak pocit, že
tady věci opravdu
fungují, a je vidět,
za co se platí daně.

neměl natolik rád, i přes ty všechny problémy, co tam máme, život v Česku, tak bych se tady bez dalšího přemýšlení usadil natrvalo.

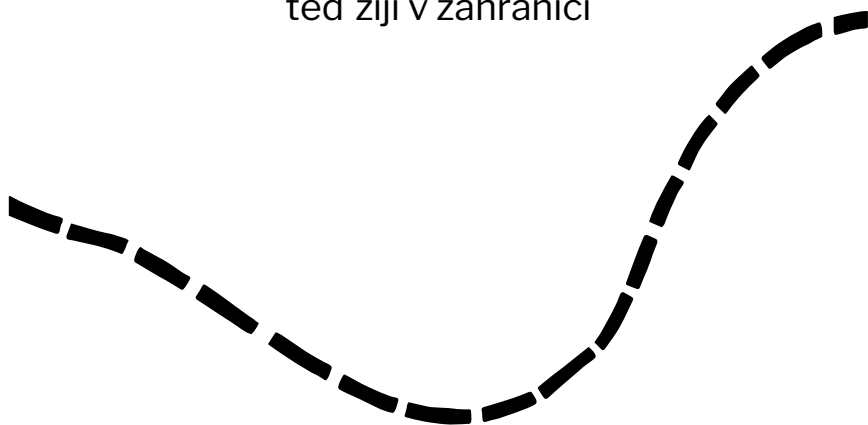
Zároveň jsem si ale postupem času začínal uvědomovat, že jsem byl po celou tu dobu, kdy jsem se rozhodl odjet studovat do Dánska, nadšený spíš z toho, že začnu žít sám, bez rodičů, poznám nějaké nové místo, novou zemi a kulturu, než ze samotného faktu, že budu studovat. A čím dál tím víc jsem si začínal uvědomovat, co chci jednou v životě dělat, a co mě fakt baví. Abych toho jednou dosáhnul a splnil si svůj sen, tak jsem si vyhodnotil, že pro mě studium vysoké školy, i přes to, jak je v Dánsku skvělé, nebude mít ten správný přínos.

Nejspíš je můj příběh trochu neobvyklý, ale stojím si za tím, že rozhodnutí přestěhovat se do Dánska bylo jedno z nejlepších, co jsem v životě zatím udělal. Uvědomil jsem si spoustu nových věcí a získal novou perspektivu pohledu na určité věci. A jen díky tomu jsem získal odvalu začít dělat to, co opravdu chci. Myslím, že kdybych zůstal v Praze a nehnul se z místa, pořád bych se v tom tak nějak plácal a pořádně nevěděl co. Podle mě je sakra důležitý opouštět svojí komfortní zónu, cestovat, a nebát se a zkoušet nový a nový věci. Je přirozený, že má člověk pochybnosti a porovnává pro a proti, ale nejhorší je přemýšlet, co a jak, a nakonec neudělat nic. Všechno člověk zjistí jedině tím, že ten krok udělá, a až potom může hodnotit. To je moje přesvědčení.

Část třetí

OBĚMA NOHAMA ZA HRANICEMI

...příběhy těch, kteří právě
ted' žijí v zahraničí

TA ŽIJE V ZAHRANIČÍ, TA SE MÁ

KRISTÝNA

Chtěla bych svoji zkušenost sdílet z trochu jiného úhlu, protože často slyším „ty jo, ona žije v zahraničí, ta se má“. Rozhodně tím nechci nikoho odrazovat, ale jen ukázat, že ne každá cesta je od začátku vysypána růžovými lístky.

Ano, život v zahraničí byl vždycky můj sen a když mi v hlavě znělo „chci někam odjet“ čím dál častěji, poslala jsem přihlášku na IBA v Koldingu. O Dánsku jsem skoro nic nevěděla, ale říkala jsem si kdy jindy, když ne teď! Jsem moc vděčná Scandinavian Study za pomoc a za jejich nekonečnou trpělivost odpovídat i na

Nepořádek, jaký
jsem ještě neviděla,
a smrad cigaret čpěl
snad i z ledničky.

ty nejtriviálnější otázky.

Vyrazila jsem do Dánska. S jedním kufrem a s ubytováním na dobré slovo přes Facebook, protože nabídku na studentský byt jsem nedostala. Jak se dalo čekat,

ubytování byla naprostá katastrofa. Sdílený byt s pěti lidmi – 1 holka, 4 kluci a já, nepořádek, jaký jsem ještě neviděla, a smrad cigaret čpěl snad i z ledničky. První týden byl asi nejhorší období, co jsem kdy zažila. Pořád jsem si opakovala, že chci odjet zpět domů, že to tu nemůžu nikdy zvládnout. Nikdy jsem se necítila tak malá a sama. Hledala jsem i jiné ubytování, ale marně. A pak jsem si řekla: „Dost! Tohle byl tvůj sen, tak se snaž, aby to jako sen vypadalo!“. Bylo mi jasné jako ještě nikdy v životě, že co si nezařídím, to nebudu mít.

Pořád jsem si opakovala, že chci odjet zpět domů, že to tu nemůžu nikdy zvládnout.

Potom, co začala škola, konečně jsem ve městě někoho znala a našla jsem si práci, se vše v dobré začalo obracet. Samotné studium mi vyhovovalo. Spoustu skupinových projektů a otevřené diskuze s učiteli během hodin, kdy žádná

odpověď není špatně. Prostě chtějí, abyste pochopili, jak se teorie používá v reálném světě. Třídy jsou malé, cca třicet lidí, takže stačí jedna párty a se všemi se spřátelíte. A během skupinové práce jste se spolužáky pořád v kontaktu, a ne jako ve velkých posluchárnách, kde všichni sedí objedno. Navíc mezinárodní studenti jsou tu na jedné lodi, takže není těžké se seznámit. Zároveň škola pro studenty pořádá různé akce a party. Podílela jsem se i na jejich organizování a vytvořila si skvělé vzpomínky.

Práci jsem získala asi za 4 měsíce, spolužák mi dohodil uklízení domu jedné rodiny a taky jejich restaurace. Člověk si samozřejmě začne život v Dánsku užívat mnohem více, jakmile si něco vydělá. Teď nemluvíme o nákupech a párty, ale čistě o pocitu osamostatnění se a nemuset šetřit každou korunu na jídlo. Co si budeme povídat, peníze nám zajišťují jistý vnitřní klid. Odstěhovat se z té výše

Odstěhovat se z té výše
zmíněné díry jsem
zvládla po 5 měsících
a život byl zase lepší.

zmíněné díry jsem zvládla po 5 měsících
a život byl zase lepší. A tady se musím
vrátit k tomu „ta žije v zahraničí, ta se
má“. Ano, ta se má, ale až po tom, co si
sama od nuly vybuduje nový život
a všechno, co potřebuje ke štěstí, zažije

million chvilí, kdy si myslí, že horší už to být nemůže, a pocit samoty.

A co mě Dánsko naučilo? Naučila jsem se spoustu věcí o dospěláckém životě – účty, daně, rozpočty, plánování, naplnění ledničky. Naučila jsem se samostatnosti, ale hlavně jsem se naučila být sama se sebou a sama sobě si dělat radost. Naučila jsem se být otevřenější a nebát se neznámého. Začala jsem na sebe být víc pyšná, když se ohlédnu za tím, co všechno jsem zvládla. Abych závěr tohoto příběhu zachovala opravdu pozitivní, dovolím si ještě jednu maličkost. Přihlásila jsem se na dán-

štinu, na první hodinu jsem přišla pozdě,
sedla si na poslední volnou židli vedle

Kašlete na Tinder,
přihlaste se na dánštinu!

nějakýho Francouze. A hle, o osm měsíců později spolu sedíme v Praze na pivu a slavíme osm měsíců plný lásky a štěstí. Takže kašlete na Tinder, prostě se přihlaste na dánštinu! ;)

Závěrem – studium v Dánsku bylo, je a bude jedno z nejlepších období mého života během kterého jsem se neuvěřitelně posunula dopředu, poznala krásnou zemi, našla jsem skvělé přátele a vím, že teď už se z ničeho nepo...

PĚTKRÁT SE JÍT ZEPTAT NA PRÁCI A PAK JI DOSTAT

DAVID

Každý, kdo byl kdy přijat přijatý na zahraniční univerzitu, musí řešit i finanční stránku, tj. z čeho bude v zahraničí žít. Jo, my „chudí“ studenti z východu to nemáme úplně lehké, jelikož málo z nás má rodiče, kteří vydělávají opravdu dost, aby byli schopni pokrýt veškeré náklady své studující ratolesti.

V roce 2014 jsem byl přijat na magisterský program na University of Southern Denmark, která se nachází v menším městě Kolding zhruba 80 km od německých hranic. Mé úspory po příjezdu mi vystačily tak akorát na zaplacení depozitu, prvního nájmu a pár sáčků těstovin a rýže pro první měsíc. Nezbylo nic jiného, než si okamžitě najít práci. Nikoho jsem v tomto městě neznal, nicméně první týden mi moje spolubydlící z Itálie řekla, ať jdu s ní a jinými zahraničními studenty na pivko. To víte, první dny studia, všechno nové, depka byla velká, takže jsem odreagování přivítal.

Mé úspory po příjezdu mi vystačily tak akorát na zaplacení depozitu, prvního nájmu a pár sáčků těstovin a rýže pro první měsíc.

Na pivku říkala jedna Slovenka, že v místním Irish Pubu berou kohokoliv, kdo mluví anglicky, že není potřeba mluvit dánsky. Vzhledem k tomu, že jsem již dříve pracoval v Anglii za barem, věděl jsem, že právě Irish Pub bude to pravé místo pro mě, no a hlavně jsem potřeboval nutně nějaký ten peníz na druhý nájem a něco do pusy.

Hned ten den, bylo to pondělí, jsem šel do Irish Pubu se svým „CíVíčkem“ a mluvil s barmankou z Litvy. Řekla mi, že mám přijít večer, že tam bude Marianne, která

je vedoucí. Přišel jsem tedy i večer ten samý den a předal jsem Marianne svůj životopis. Řekla mi, že se mi ozve. Dva dny se nic nedělo a já opravdu potřeboval práci. Ve středu odpoledne toho samého týdne jsem se tedy vydal potřeřit od Irishe. Byl tam barman jménem Oliver z Maďarska. Říkal, že Marianne tam dnes není, avšak že druhý šéf je Morten a že mu dá moje CíVíčko. Opět se nic nedělo. Proto jsem se v sobotu tentýž týden, již po čtvrté, vydal znovu do Irishe. Měl jsem štěstí, protože Morten tam byl. Sedl jsem s ním na bar a řekl jsem mu: „Hele Mortene, prostě fakt potřebuju job a jsem ochotný tady pracovat dvě tři směny zadarmo. Uvidíš, že jsem dobrej a že budeš se mnou spokojený.“ Morten, aniž by se podíval na to moje „CíVíčko“, tak řekl že jo. Vzal si moje telefonní číslo a řekl mi, že mi napíše, kdy můžu přijít na první směnu. Další týden se nic nedělo a žádná SMS nepřišla. Vydal jsem se tedy po páté do Irishe.

Dva dny se nic nedělo a já opravdu potřeboval práci.

Naštěstí tam byl sám Morten. Říkal mi, že se mi moc omlouvá, že měly busy víkend a že mi zapomněl napsat SMS, kdy mám přijít, avšak ať přijdu zítra večer. Od té doby jsem po celou dobu mého magisterského studia pracoval v Irish Pubu v Koldingu a posléze ve Slagelse a Skagenu.

Během času jsem se dozvěděl, co se vlastně stalo. Marianne musela jít na akutní operaci s kyčlí, tudíž ji nahradil Morten. Oliver, který mi slíbil, že předá můj životopis Mortenovi, tak ten onemocněl a Mortenovi nic nepředal. No a Morten, jakožto vedoucí více Irish Pubů po Dánsku, byl prostě busy a zapomněl na mě.

Během času jsem se dozvěděl, co se vlastně stalo.

Pointa tohoto příběhu tkví v tom, že je opravdu možné si najít práci v Dánsku/zahraníčí i během prvních dvou týdnů od příjezdu. Chce to vytrvat a stále chodit, připomínat se. Vítězí vytrvalci. Můj motiv byl zaplatit druhý nájem.

Jsem si jist, že každý je schopen si najít maximálně během jednoho měsíce práci v zahraničí, pokud to opravdu situace vyžaduje. A pokud to vezmu z úhlu pohledu zaměstnavatele, tak komu by dal zaměstnavatel práci? Tomu, co přijde jenom jednou? Nebo tomu, co přijde pětkrát, šestkrát nebo i vícekrát?

DOMŮ SE MŮŽETE VRÁTIT VŽDYCKY

HONZA

Studium v zahraničí je velkým rozhodnutím, proto je potřeba ho pořádně promyslet a ideálně se o něm s někým poradit. Ze začátku budete sami v zemi, kde nebudete třeba nikomu rozumět (v mém případě Dánsko). Budete se muset naučit orientovat v úplně jiné zemi, úplně jiné kultuře. Budete muset zjistit, kde nakupovat nejlevněji, jak si zařídit internet, najít si práci, zjistit, jak se platí daně, platit nájem, vodu, elektřinu, plyn, topení, anebo třeba i to, že pokud si nesekáte zahradu, tak zaplatíte pokutu. Pokud si nesekáte zahradu, tak zaplatíte pokutu.

Často je to cesta, která je několikrát zakroucená a cíl je daleko v nedohlednu, věřte mi ale, že to stojí za to. Je to nesmírně obohacující zkušenost, kterou doma v Česku jen tak nezískáte. Naučíte se být samostatní, adaptabilní, zvýšíte svoji cenu na pracovním trhu, získáte finanční nezávislost a také se naučíte, jak si managovat svůj vlastní budget a mnohem více.

Moje cesta začala v září roku 2015, kdy jsem se rozhodl jít studovat do zahraničí. Dostal jsem se do kontaktu s Anetou ze Scandinavian Study, která mi pomohla s administrativní částí přihlášky a odpověděla mi na všechny otázky, co jsem měl. Sama totiž v Dánsku studovala, a tak mluvila z vlastní zkušenosti.

Po absolvování pohovoru nastalo několik měsíců ticha, kdy vůbec nebylo jisté, jak se univerzita rozhodne. Po několikaměsíčním čekání mi ale přišla offer, jen několik týdnů před maturitou, takže se maturovalo hned o něco veseleji.

V srpnu jsme vše naskládali do našeho Fiatu a vyrazili na 1000 km dlouhou cestu do Aarhusu, dorazili jsme na koleje, které se měli za několik měsíců bourat a byly v jedné z „nejhorších čtvrtí v Dánsku“, v Brabrandu. Ve výsledku tam ale vůbec

nic hrozného nebylo a nikdy jsem se nesetkal se situací, že bych se cítil méně bezpečně, než v jakémkoliv jiném větším městě.

Vše jsme naskládali do našeho Fiatu a vyrazili na 1000 km dlouhou cestu do Aarhusu.

Do několika týdnů mě čekalo další stěhování, dostal jsem totiž nabídku na svůj vlastní domeček s dvěma patry a přední i zadní zahrádkou, kde jsem žil až do června roku 2017, kdy jsem se

rozhodl že je čas na změnu a vyrazil jsem na zimní semestr na Erasmus do Cambridge.

Studium v Anglii pro mě bylo uchvacující, britská kultura a univerzitní prostředí jiné než v Dánsku. Systém je vybudovaný z velké části na samostudiu a hodinách času strávených v knihovně, tedy opačný, než v Dánsku. Oba systémy mají své výhody i nevýhody, já už se ale moc těšil, že vyzkouším zase něco nového. V současné době tedy dokončuji Bachelor Degree a moc se těším na to, kam bude má cesta pokračovat!

Moje rada tedy je: Pokud alespoň trochu toužíte po tom studovat v zahraničí zkuste to. Pokud vám to opravdu nebude vyhovovat, tak domů se můžete vrátit vždycky, silně o tom ale pochybuji ☺

JE ZE MĚ DÁNOČECH

KUBA

Když se sám sebe zeptám, jestli a jak se můj život změnil poté, co jsem se rozhodl studovat v Dánsku, tak se mi hlavou začne honit mnoho myšlenek. Jednou z nich je ale spíš otázka – jak se můj život vlastně nezměnil?

Už tomu jsou tři roky, co jsem celý svůj život přestěhoval do Dánska. Byl to takový „leap of faith“ – neměl jsem zdání, co mě čeká. První dny po příjezdu do Dánska jsou přinejmenším chaotické a ten jazyk opravdu zní jako uvízlá brambora v krku. Nicméně – právě ta beznaděj a překážky, které člověk musí v rámci tohoto životního rozhodnutí překonat, jsou to, co změnilo můj život ze všeho nejvíc. A to v pozitivním smyslu.

Dnes je 3. října 2018. 1177 dní ode dne, kdy jsem svůj život převrátil naruby. Za ony tři roky jsem se naučil mnoho věcí – a to nejen ve škole. Dánsko je opravdová škola života, kterou bych doporučil všem. A to bez výjimky. Původně jsem si ale myslel, že se do Dánska přestěhuji kvůli studiu. To se taky stalo. Ale mělo to i vedlejší účinky.

Dánsko mi dalo možnost zkusit si několik různých prací – pomocník v kuchyni, úklid kanceláří, market researcher, průvodce pro turisty připlouvající do Aarhusu na výletních lodích. Zajímavý mix, že? Sám nad tím teď kroučím hlavou. Člověk si z každé práce odnese něco nového. Dánská pracovní kultura a morálka je pravděpodobně záležitostí, nad kterou by kdejaký manažer v Česku kroučil hlavou.

Dánská pracovní kultura a morálka je pravděpodobně záležitostí, nad kterou by kdejaký manažer v Česku kroučil hlavou.

Dánové jsou opravdu happy jak dva grepy, to se snad nedá ani nijak jinak popsat. A to se týká i práce. Dánové pracují pro život, ale nežijí pro práci. Hierarchie

a nějaké zdvořilosti mezi manažery a podřízenými? Absolutně nepřipadá v úvahu, všichni si tykají a navrch si ještě spolu dají v pátek v 16:00 pivo v kanceláři (a to jim směna končí až v 17:00).

Během mé „profesionální“ kariéry uklízeče kanceláři pro jistou mezinárodní firmu se mi naskytla možnost poznat se s mnoha různými lidmi. A to jenom proto, že jsem je často buzeroval za to, že byli v kanceláři i po konci jejich směny (což opravdu není v Dánsku standardem). Nakonec se z téhle buzerace vyvinula tři blízká přátelství s lidmi, kteří si vlastně mohli stěžovat na moji drzost. Ale tak to v Dánsku nechodí. Místo toho si lidé raději vyrazí někam na pivo.

No, jak tak koukám, tak jsem to pivo už zmínil několikrát. Tak tomu teda věnuji alespoň malou část mého příběhu. Shrnu to jednou větou – české pivo je lepší a často mi chybí. Dánové se snaží, ale na naše pivovary to opravdu nemá. Za tu dobu, co jsem žil v Dánsku, tak se cítím více doma tam než v Čechách. Ale na české pivo nenechám dopustit. A smutné je, že málokdo v Dánsku ví, že ono pivo, kterému říkají Pilsner, má vlastně něco společného s Plzní. No, alespoň se i Dánové něco málo přiučí.

Nicméně, zpět k příběhu. Mnoho z vás, kteří si tohle čtete, tak si možná říkáte, že tohle vás vlastně ani moc nezajímá, protože se možná chcete do Dánska přestěhovat za studiem. Tak tedy teď tu o univerzitách.

Já sám jsem začal tak trochu krkolomně. Nejdřív na Business Academy, kde to nebylo tak moc pro mě. Dá se říct, že jsem se tam prakticky nudil, ale to už jsem já, pořád potřebuji nějakou novou výzvu. Proto jsem se po jednom roce rozhodl, že začnu znovu na Aarhus University. A tam to začalo – super study group (členové musí zvládnout vypít víc než 4 piva a hned se z toho neopít!), kvalitní a přátelští učitelé, nová přátelství, nové výzvy. Ze začátku to byl zmatek – každý si musí najít nové kamarády a první semestr je vlastně celý o tom, aby se každý student přiučil tomu, které přednášky může přeskoč...Pardon, celý první semestr je o tom, aby se každý student přiučil tomu, jak to na univerzitě funguje (čti: kdy je a kdy není vhodné pít pivo).

Momentálně sedím doma,
uprostřed Indiany v USA.

Momentálně jsem v pátém semestru. A zatímco vy si v Evropě pěkně spíte, tak já sedím pořád ještě u notebooku. Pátý semestr byl pro mě možností vycestovat do zahraničí a okusit něco nového. A tak jsem se rozhodl, že to zkusím.

Momentálně sedím doma, uprostřed Indiany v USA. Už je tomu měsíc a půl, co jsem začal s mým semestrem na Purdue University.

A to by pro mě nebylo vlastně nikdy možné, kdybych se neobrátil na Scandinavian Study. Ale to jsem tři roky zpátky ještě ani neměl zdání, že teď budu v Americe. Mí rodiče z toho měli málem infarkt, když jsem jim oznámil, že bych se rád přestěhoval do Dánska. No, tak si představte tu reakci, když jsem jim oznámil, že na půl roku budu v Americe. Nebojte, stále žiji a mají se dobře!

Co bude se mnou dál? No, kdo ví? Po návratu do Dánska dodělám bakaláře, tím jsem si naprosto jistý. Pak? S největší pravděpodobností se přesunu do Kodaně, abych si dodělal i magisterské studium. A co Ty?

Takže abych si vlastně sám sobě odpověděl na onu otázku – jak se můj život po

Dánsko ze mě udělalo	příchodu do Dánska nezměnil?
jiného a lepšího člověka.	Život se mi změnil hodně. Během toho jsem musel překonat hodně překážek, ale bez nich by to nebyla

sranda. Dánsko ze mě udělalo jiného a lepšího člověka. V mnoha ohledech je ze mě takový Dánoček. Stojí to za to. Zkus to taky!

Už i pro mě je čas jít spát..

Jo, menší P.S.: Americký Budweiser nemá nic společného s naším Budvarem. Z vlastní zkušenosti. Američanům fakt pivo nejde.

NIC BYCH TEĎ NEMĚNILA

MONIKA

Několik let jsem žila v Americe, a když jsem se vrátila zpět do Čech, tak jsem byla docela ztracená a nevěděla, kam se posunout dál. Naštěstí mi moje kamarádka řekla o univerzitách v Dánsku. Hned jsem se chytla a začala s hledáním. Nakonec jsem si vybrala VIA University College v Herningu. Když jsem přijela, tak přišel

Teď mi přijde zvláštní,
když týden neprší.

šok, Herning je malé městečko a ne vždy je tu co dělat, pořád pršelo a foukalo a byla tma. Ale člověk si zvykne na všechno. :)

Našla jsem si práci, dostávám SU a na počasí jsem si taky zvykla, teď mi přijde zvláštní, když týden neprší. A hlavně to nejdůležitější – škola je super. Učitelé s námi jednájí na rovinu a všechno je spojené s praxí, žádné zbytečné učení nazpaměť. Jsem hrozně ráda, že jsem se rozhodla jít do Dánska a nic bych teď neměnila. Dobře, možná bych šla do většího města, ale Herning je nakonec taky fajn.

ZAČÁTKY JSOU VŽDYCKY TĚŽKÉ

NATY

Když se zamyslím nad svou zkušeností se studiem v zahraničí, tak se mi okamžitě vybaví mé první týdny, kdy jsem do Dánska přijela.

Začalo to zhruba pár měsíců před finálním odjezdem, v době, kdy jsem dělala na univerzitu do Dánska pohovor v Praze. Již předtím jsem se totiž skrz skupiny na Facebooku seznámila s pár lidmi a před pohovorem se nás sešlo asi pět a společně jsme "prolítli" naše životy nad obědem v restauraci. Po pohovoru jsme si vyměnili ještě kontakty s dalšími pár lidmi a čekali, jak to dopadne. Pár týdnů poté, co jsem dostala e-mail o tom, že jsem se dostala na mou vysněnou „Uni“ v Dánsku, jsem zjistila, že všichni lidé, se kterými jsem tehdy šla na „předpohovorový“ oběd, se také dostali a já jásala!

Po pár dnech na mě ale přišla strašná "depka" z toho tady nechat mé kamarády. Hlavou se mi honily myšlenky jako: „Co když si v Dánsku žádné nové nenajdu?“ a „Nebo jim nebudu rozumět, a co když se se mnou nebudou chtít bavit v angličtině a všechno prostě bude špatně!“ Na to mi napsaly nové budoucí studentky mé „Uni“ Domča a Aneta, že by bylo fajn, kdybychom se společně sešly až přijdeme do Aarhusu a znovu pokecaly, protože to tehdy v Praze bylo moc fajn. No ani nevíte, jak mě to potěšilo a společně jsme pak začaly plánovat, co si vezmeme a co tam budeme společně dělat před začátkem školy.

Nastal „den D“ a já se ocitla v Dánsku, sama, poprvé bez rodičů na dobu neurčitou. Ze začátku jsem ani nevěděla, zda mám bouchat šampus nebo bulet

Nastal „den D“ a já se ocitla v Dánsku, sama, poprvé bez rodičů na dobu neurčitou.

v koutě, protože mi určitě budou chybět i přesto, že jsem tvrdila opak. Prostě slova každého mladého člověka, vidte! Chvilí poté, co jsem se ubytovala, jsem napsala

holkám, které už v Aarhusu byly, a zjistila jsem, že se naše mini česká skupinka rozrostla ještě o Dominika, Kubu, Standu, Ondru a další Domču, a tak jsem po

Byl to pro mě jeden
z nejkrásnějších
momentů za má
studentská léta.

prvním společném večeru zjistila, že v tom
Dánsku nakonec sama asi nebudu. Všichni
jsme si tak sedli, že jsme se pravidelně
scházeli, dělali si večeri – tedy spíše pekli
brambory nebo mraženou pizzu, chodili na
pivo, koukali na filmy a rybařili. To nejdů-

ležitější je ale to, že jsme se všichni společně smáli tak, že je to pro mě jeden
z nejkrásnějších momentů za má studentská léta.

Začátky jsou vždycky těžké a nejhorsí je, když vás od nejlepších kamarádů
a milující rodiny dělí zhruba 700 kilometrů. O to víc jste pak rádi, když najdete
někoho, kdo vás dokáže podpořit a pomoci v situacích, které jsou pro vás úplně
nové.

Jsem vděčná, že jsem nakonec přemohla svůj strach a do Dánska odjela, protože
jsem tam měla možnost poznat spoustu nových lidí a díky nim jsem si například
v Dánsku našla první práci, naučila se vařit – teda alespoň trochu, haha, a celkově
jsem se osamostatnila, což je zkušenost
k nezaplacení. Důležitější je ale to, že mi
Dánsko dalo přátele na celý života já
nemůžu být víc „happy“.

Nejhorsí je, když vás od
nejlepších kamarádů
a milující rodiny dělí
zhruba 700 kilometrů.

Vím, že strach z nového prostředí
a jedné velké neznámé může být velmi
silný, ale nebojte, dopadne to dobře. A věřte mi, že budete mít alespoň stejně
tolik zážitků a zkušeností jako já. Bude to stát za to a nebudete litovat. Stačí jen
pro jednou vystoupit z vaší komfortní zóny. ☺

LEDOVÉ PEKLO

DAVID

Studium v zahraničí mě už od střední školy velmi lákalo. Chtěl jsem poznat lidi z ostatních zemí světa, mluvit jinými jazyky a poznat jiný systém a jiný způsob myšlení. Byl jsem ale ve finanční situaci, která mi sotva dovolila studovat v Praze, natož v jiné zemi s mnohem

vyššími životními náklady. Svůj sen jsem si ale splnil, a proto bych rád šířil naději – především mezi těmi, kteří jsou v podobné situaci, v jaké jsem byl

Má finanční situace mi sotva dovolila studovat v Praze, natož v jiné zemi.

já před svým odjezdem v roce 2015. Ano, můžete vystudovat v Dánsku, i když máte na účtu „jen“ něco kolem 40 tisíc korun a za dánskou korunu zaplatíte přes 3.7 Kč, tak jak tomu bylo v roce 2015. Ano, i tak můžete získat titul z prestižní školy, zdokonalit se v jazycích a ještě si přivydělat. Nic ale není zadarmo.

Do Odense jsem přijel 23. června 2015 a měl jsem domluvené bydlení u kamaráda, který do Dánska odjel už rok přede mnou. Byla to velká pomoc, protože jsem nemusel hned platit závaznou zálohu na bydlení, kterou jsem si

Celý pokoj neskutečně páchnul plísní, takže jsme museli mít neustále otevřená okna.

nemohl v žádném případě dovolit. Na začátku jsme sdíleli pokoj, ve kterém byly pouze dvě postele, jeden noční stolek a skříň. Celý pokoj neskutečně páchnul plísní, takže jsme museli mít neustále otevřená okna. Strop

v koupelně byl tak černý od plísně, že téměř nebyla vidět jeho původní barva, a to celé jsme sdíleli s domácím, se kterým jsem si od začátku nepadnul do oka. Představa tady strávit příští 3 roky života a vystudovat zahraniční školu byla děsivá.

Důvod, proč jsem přijel tak brzo před začátkem školního roku, byl prostý – chtěl jsem využít odlivu zahraničních studentů na konci školního roku, abych si našel práci. Ideálně takovou, kterou bych si mohl nechat na poloviční úvazek i během studia, a tím pádem mít nárok na dánské stipendium SU, které by velmi pomohlo mé nepříznivé finanční situaci. Práci jsem opravdu našel a už v srpnu jsem začal pracovat jako noční doručovatel novin. Zpočátku vše v práci vypadalo idylicky. Ve 2 hodiny ráno jsem přijel do depa, kde jsem dostal elektrický skútr ověšený látkovými boxy, pár stovek novin a vyrazil jsem do ticha severské noci se postarat o to, aby všichni předplatitelé si mohli u ranní kávy přečíst své oblíbené noviny. Jezdit na elektrickém skútru bylo poměrně zábavné, nikdo mě nekontroloval a čerstvý noční vzduch byla příjemná změna od smradu v té plesnivě chalupě, kde jsem bydlel.

Moje intenzivní rozesílání životopisů v létě přineslo plody i jinde. V září se mi ozval jeden z majitelů francouzské restaurace Kok & Vin, jestli bych nechtěl začít pracovat jako umývač nádobí. Byla to zajímavá nabídka a říkal jsem si, že to můžu zkusit. V říjnu už jsem tedy měl dvě práce, noviny 3x a restauraci 2 – 4x týdně. Po škole jsem chodil umývat nádobí do restaurace a hned po restauraci jsem občas rozvázal noviny až do rána. Práce v restauraci byla tak náročná, že během první samostatné směny jsem byl připraven, že jim řeknu, že na to prostě nemám a skončím. Nestíhal jsem to zběsilé tempo, nepamatoval jsem si, kam která věc patří, ani všechny úkoly, které mám během směny udělat. Naštěstí všichni kolegové byli velmi přátelští a chápaví a vždy mi někdo pomohl, když jsem byl na konci sil.

Každá další noc ale byla chladnější a deště přibývalo s každým dalším týdnem. V říjnu už přelo téměř neustále a noční teploty se pohybovaly okolo 10 stupňů, takže rozvázení novin začínalo být velmi nepříjemné. Měl jsem kritický nedostatek suchých věcí, protože jsem každý den i několikrát zmokl a oblečení mi nestíhalo schnout. Zmokl jsem buď po cestě ze školy, která byla 9 kilometrů daleko na kole, po cestě z restaurace nebo během několikahodinového rozvázení novin, u kterého jsem potom musel nosit až 6 vrstev oblečení. Často jsem přijel úplně mokrý z jedné práce, oblékl jsem si to nejméně mokré oblečení, které jsem našel, a vyrazil jsem do deště do druhé

práce. Báł jsem se ale podat výpověď v novinách, protože jsem si ještě nebyl úplně jistý sám sebou v restauraci a nechtěl jsem zůstat bez práce, což by mohlo znamenat konec mých studií. Přišla ale událost, která mě rozhodnutí urychlila.

Během jedné listopadové směny bylo obzvláště špatné počasí a v depu vládla mizerná nálada. Všichni věděli, co je čeká. Někteří našťvaně kopali do balíků novin a nadávali ve svém jazyce, jiní sklíčeně kouřili poslední cigarety před

Od půlky směny jsem
chodil v botách bez
podrážek.

odjezdem. Celou noc tak pršelo, že jsem měl všechny vrstvy oblečení úplně mokré už po několika minutách venku. Teplota se blížila nule a se zkrhými prsty se pracovalo jen velmi těžce. V tomto počasí

se mi začaly rozlepovat boty, takže jsem od půlky směny chodil v botách bez podrážek. Na skútru mi přestala fungovat lampička pro čtení seznamu doručovacích adres, takže jsem se na seznam mohl dívat jen když jsem byl pod lampou veřejného osvětlení. Jistě se ptáte, jak jsem mohl doručit suché noviny v takovém počasí. Řešení bylo jednoduché, při špatném počasí jsme noviny převázeli v igelitových pytlech, které ale stejně nedokázaly úplně zabránit zmoknutí novin. Z novin byly často rozmočené cary papíru ještě předtím, než jsem je odnesl ke schránce a když jsem se je pokusil do schránky vložit, tak se začaly trhat. Celou tuto nekonečnou směnu završilo krupobití, které jsem přečkal v náhodném přístřešku na něčí zahradě a nemohl se dočkat až další den podám výpověď, což jsem také udělal.

Výpovědní lhůta našťestí nebyla vůbec dlouhá a stačilo, když jsem šel do práce ještě následující týden. Říkal jsem si, že odpracovat poslední tři směny by už neměl být žádný problém. První dvě směny byly opravdu v pořádku a moje úplně poslední směna začala krásně. Když jsem vyjel s novinami z depa, tak pomalu začalo sněžit a kola skútru křúpala na čerstvě napadaném sněhu. Byl to první sníh té zimy a vypadalo to, jako by se zastavil čas. Bylo takové ticho, že by snad i bylo možné slyšet dopadat vločky na sněhovou pokrývku. Sněžení brzy přestalo a studený vítr začal slabě foukat.

Sjížděl jsem z malého kopečku u začátku svého prvního okruhu a obdivoval okolní ticho a krásu zasněžené ulice, když vtom mi podjelo zadní kolo a zbytek kopečku jsem se klouzal dolů vedle skútru. Ze silnice bylo ukázkové kluziště! Po možná deseti minutách pokusů zvednout skútr na zledovatělé ploše, jsem z něj musel sundat všechn náklad a odsunout skútr do trávy, kde to zvedání bylo

jednodušší a úspěšné. Studený vítr zesílil a já se vydal dál. Situace se smykem se ale opakovala i při sebemenším zabrzdění a v jakékoliv rychlosti. Skútr byl v tomto prostředí téměř nepoužitelný. Nakonec jsem na skútru jen seděl, podepíral se nohama a k tomu opatrně přidával „plyn“. Tento způsob doručování byl ale značně pomalejší a ledový vítr postupně zesiloval.

Už během druhé trasy ze čtyř jsem měl problém s velmi promrzlými rukama. Zkoušel jsem všechny možné způsoby, jak se zahřát. Dokonce jsem se v zoufalství snažil ohřát si ruce o přední světlo na skútru. Nefunguje to. Před mrazivým větrem nebylo úniku. Naštěstí jsem přibližně v půlce směny měl cestu do depa, abych nabral další noviny na

rozvoz. Před výjezdem do nepříznivého počasí jsem v depu hledal jakékoliv topení nebo jiný zdroj tepla, abych se zahřál. Musel jsem se spokojit s ohříváním si rukou na vlažném topení na záchodě.

Dokonce jsem se v zoufalství snažil ohřát si ruce o přední světlo na skútru. Nefunguje to.

Během mého rozmrzání v depu se venkovní počasí zvrhlo ve sněhovou bouři, při níž nebylo téměř vidět na krok. Jízda na skútru nebyla možná, protože silný vítr by mě okamžitě sfouknul. Musel jsem pokračovat takovým způsobem, jakým jsem doručoval předtím, ale navíc jsem čelil i extrémnímu větru. Zledovatělé vločky ve větru bodaly do tváře a když jsem sklopil hlavu, tak ťukaly do helmy. Doručení novin do každé jednotlivé domácnosti mi připadalo jako výlet za polární kruh. Po každém doručení jsem si říkal: „Teď už nikdy nebudu muset doručovat noviny do tohoto domu.“ Celá směna se protáhla o několik hodin a když jsem přijel do depa, tak jsem nebyl zdaleka poslední. Přijel jsem tam jako sněhová koule – helma, bunda, kalhoty, skútr i boxy na noviny – vše bylo pokryto vrstvou sněhu. Svého rozhodnutí skončit v této práci jsem opravdu nelitoval. Až

Často jsem se do práce i těšil, protože s kolegy byla sranda a dostával jsem exkluzivní jídlo.

později jsem se dozvěděl, že i v českých zprávách se v té době mluvilo o extrémním počasí v Dánsku.

Od té doby, když jsem skončil v novinách, se všechno začalo obracet k dobrému. Skamarádil jsem se s kolegy

v restauraci a postupně se práci naučil tak, že už jsem s ní neměl takový problém. Často jsem se do práce i těšil, protože s kolegy byla sranda a dostával jsem

exkluzivní jídlo. Z bydlení v plesnivě chalupě s nepříjemným domácím jsme se v zimě odstěhovali do skvěle vybaveného domu v centru města. Tentokrát jsme bydleli se zahraničními studenty ze všech možných zemí a konečně jsem mohl zažít tu pravou zkušenost studia v zahraničí se všemi výhodami, které obnáší. Na Vánoce jsem odjel domů a plně si vážil komfortu, který jsem měl během svého života v Česku a ze kterého jsem tak moc chtěl pryč. Kdybych nebýval odjel do zahraničí, nikdy bych nepoznal, co to znamená být doma.

Neříkám, že pokud pojedete studovat do Dánska, tak si musíte projít ledovým (nebo jiným) peklem, abyste se tam dopracovali ke kvalitnímu životu. Většina mých zahraničních kamarádů měla začátky jednodušší. Pokud ale ty začátky budou těžké, je potřeba vytrvat a dělat vše pro to, aby se situace zlepšila. A já věřím v to, že odměna přijde, ať už v jakékoliv formě.

Kdybych nebýval odjel do zahraničí, nikdy bych nepoznal, co to znamená být doma.

TEP SRDCE

MARKÉTA

Jooo studium v Dánsku, je ...co bych jen použila za vystihující slovo...

Pamatuju si to, jakoby to bylo včera. Jak jsem se tak ráno probudila a řekla si: „Hm, co třeba studium v zahraničí?!“ Na Gaudeamu se mi zalíbil stánek od Scandinavian Study a od té chvíle, jsem byla ochotná udělat všechno proto, abych se do Dánska fakt dostala. Do dneška neví, že jsem při anglickém testu potají používala Google Translate na nějaká slovíčka, abych měla jistotu, že se svou ne zrovna na jedničku podtrženou angličtinou, ten jazykový test udělám. Tímto se krapet omlouvám zpětně, ale teď jsem už v pátém semestru a já děkuji,

Stále tu prší, fouká
a peněženka zrovna
nepřekypuje kdovíjak
velkou hotovostí.

že jsem se díky téhle mírné lsti dostala až tam, kde jsem teď... a není to procházka růžovým sadem! Když se člověk rozhodne něčím být a něčeho dosáhnout, musí si uvědomit, že nezáleží na tom, v jaké zemi to je, ale kolik tomu je ochotný obětovat.

Člověk se stále potýká s rozkolem, zda se mu vyplatí tu být a obětovat přátele, přátele a rodinu, kterou nechává za sebou daleko v závěsu v dalekých Čechách, a tím, zda se vzdát dokonalé šance a vrátit se za nimi na úkor svého snu. Já před tím projela půlku Evropy a Asie, pracovala v Americe, ale opravdu bydlet na dlouho v zahraničí NENÍ stejné. Stále tu prší, fouká a peněženka zrovna nepřekypuje kdovíjak velkou hotovostí. Dennodenně se potýkáte s tím, zda vzít směnu v práci nebo jít do školy. Školu zameškat nechcete, ale bez peněz si rovnou můžete balit kufr.

Tak často brečíte do polštáře, že ušetříte za praní – YES, každá korunka se hodí. Když se mám rozhodnout, zda utratím 40 Euro za

Tak často brečíte do polštáře, že ušetříte za praní.

jídlo NEBO za látku na kolekci, zvítězí vždy látka.

Ale tak co, nebudeme citlivky, že. Na spaní postačí plyšák, na počasí si člověk zvykne, protože mu nic jiného nezbývá, zhubnete, takže po Dánsku budete mít postavičky jako topmodelka

a když vymažeme negativa, zbydou nečekaně jen pozitiva. Takové možnosti, které mi škola v Herningu dává, by bylo vážně škoda nevyužít. Vybavení na fashion má jedno z nejlepších

Škola nám dává v jedné ruce NEPOPSATELNÉ možnosti na dlani a ve druhé tikající hodiny nastavené na 3 roky.

v Evropě a i existující firmy z venku se chodí dívat na naše velkoplošné tiskárny na látku a další vychytávky. Škola nám dává v jedné ruce NEPOPSATELNÉ možnosti na dlani a ve druhé tikající hodiny nastavené na 3 roky a je jen na Vás, v jakém poměru se je rozhodnete využít. Já teď budu mít po dvou letech dřiny kolekci v českém časopise a co víc si může začínající fashion designer přát.

Tak se nebojte, makejte, pojed'te, a dělejte, co milujete, a ono se to vždycky vrátí.

Konečně vím, jaké slovo použít. Studium v Dánsku je jako lidský TEP SRDCE. Jednou jste dole, jednou nahoře, ale furt slyšíte buch, buch, buch. Výbuch smíchu, výbuch pláče, ale experience Vám tam skáče. Tak vstupte na stezku nekonečných možností a splňte si přání, protože ne na vždy to tu bude k mání, a VY tím získáte spoustu znalostí.

BER, CO TI ŽIVOT NABÍZÍ

HELČA

Už druhým rokem studuji na univerzitě v Dánsku. Proč v Dánsku? Už během studia na střední škole, jsem věděla, že pokud budu moct, tak nechci studovat na vysokých školách v ČR. Bylo to kvůli tomu, že se mi nelíbí způsob vyučování, skoro vše je zaměřeno na teorii a učení nazpaměť z různých knih. Studium v Dánsku je zaměřeno jinak a je zadarmo a řekněme si narovinu, kdo by nechtěl studovat v zahraničí zadarmo. A ještě ke všemu vám za studium platí (když budete alespoň pár hodin týdně pracovat).

Poslední ročník na střední škole, jsme kontaktovala svého kamaráda, který už nějakou dobu studoval v zahraničí. Ze začátku jsem ani nevěděla, kam přesně a do jaké země vůbec jít. Právě můj kamarád studoval v té době v Dánsku a řekl mi, jak to tu chodí a co očekávat. On byl i ten, kdo mi řekl právě o Scandinavian Study.

Vyhledala jsem si je na internetu a přečetla si o nich, co dělají a jaké možnosti

Dlouhou dobu se ze škol
neozývali a já už jsem
začínala ztrácet naději.

nabízejí. Ze začátku jsem se trochu
obávala je zkontaktovat. Říkala jsem si,
co kdybych se nakonec rozhodla, že
nechci jít? Ale zkusila jsem to a nejvíce
mě přesvědčil fakt, že oni sami mají

zkušenosti se studiem v zahraničí. Dlouhou dobu jsem si s nimi dopisovala a pokládala všemožné otázky, až jsem si nakonec řekla, že to chci zkusit studium v Dánsku nebo v Anglii. Všechny potřebné dokumenty poslali do škol za mě, já už se jen starala o to najít ubytování.

To je docela těžké, protože pokud si vyberete více škol v jiných městech, nevíte, kam vás vezmou, a musíte hledat více a poté případně odmítnat některá ubytování. Dlouhou dobu se navíc ze škol neozývali a já už jsem začínala ztrácet

naději a vymýšlela si plán B. Brzy jsem však na náhradní plán mohla zapomenout. Nejdříve se ozvali z Anglie, ale mě to pořád táhlo do Dánska, a tak jsem ještě čekala. A v té nejneočekávanější chvíli mi zavolali ze Scandinavian Study a sdělili mi, že jsem byla přijata na školu v Dánsku. Dozařizovala jsem si poslední věci před odjezdem, včetně ubytování, zabalila se a směr Dánsko.

Do Dánska jsem přijela dva týdny před školou. Prvních pár týdnů tady pro mě bylo nejtěžších. Bylo potřeba opět zařídit docela dost věcí i tady v Dánsku a hlavně zjistit, jak co funguje, a taky začala škola. Po nějaké době jsem si začala shánět práci. To je asi jedna z nejtěžších věcí najít si v Dánsku práci. Nejlepší způsob, jak něco najít, je intenzivně hledat a občas polevit z nároků, ale úplně nejlepší je mít někde známé, kteří vědí, kde někoho hledají. Já sama mám momentálně třetí práci v Dánsku, kde pracuju už přes dva měsíce, a jsem spokojená.

Co mě na Dánsku asi nejvíce překvapilo je, že snad všichni v Dánsku mluví skvěle anglicky. Jednou se mi dokonce stalo, že za mnou přišel nějaký bezdomovec a začal na mě mluvit dánsky. Anglicky jsem mu odpověděla, že já dánsky nemluvím, a on na mě spustil plynoulou angličtinou. Musím říct, že jsem chvíli stála a koukala na něj jak na zjevení. Také bylo vtipné, když jsme se školou v pondělí ráno byli na výletě v Kodani a potkali tam ráno pár lidí s pivem v ruce. Oni asi vážně pijí kdykoliv. A co mě opravdu překvapilo od naší školy? Jeli jsme do Kodaně do Tivoli (jeden z největších zábavních parků v Dánsku) a nejen, že nám zaplatili cestu tam a zpět, ale také jsme měli prohlídku parku a pak všechny atrakce zadarmo. Něco takového se vám asi v České Republice nestane.

Musím říct, že jsem chvíli stála a koukala na něj jak na zjevení.

Co mám na své škole nejradši jsou učitelé. Ano, učitelé. V Dánsku se učitelé neoslovují příjmením, ale jménem. Myslím si, že mám super učitele, bavíme se spolu jako staří známí, vtipkujeme, ale pořád máme vůči sobě navzájem respekt. Jeden z učitelů nám dokonce nabídl, že ho můžeme navštívit na jeho farmě, kde bydlí. Všichni učitelé jsou vstřícní a snaží se vám s čímkoliv pomoci.

Studium v zahraničí moc není pro ty, co nemají rádi změny. Pokud si ale myslíš, že chceš změnu nebo prostě zkusit něco nového, tak vycestování do zahraničí je tou nejlepší volbou. Posune tě to mnohem dál, než si myslíš. Jasně, není to

vždy procházka růžovou zahradou, protože pokud by byla, nic nového nenajdeš, nenaučíš se a ani nezkusíš. Potkáš opravdu hodně lidí, některých dokonce hodně zajímavých. Připrav se ovšem i na to, že tě to i trochu změní. A jak? To záleží na tobě. Já osobně jsem se naučila stát si více za svým názorem a nedívám se na lidi tak kriticky, jak jsme zvyklí v České republice. Budeš se muset také pár věcí vzdát, ale naopak získáš jiné.

Naučila jsem se stát si více za svým názorem a nedívám se na lidi tak kriticky, jak jsme v Česku zvyklí.

Já osobně studium v zahraničí doporučuji nebo aspoň vycestovat na pár měsíců někam „ven“. Uvidíš, jak to všude chodí, a můžeš navázat pár nových kontaktů, které se ti budou možná i hodit do budoucnosti. Takže, pokud chceš zkusit něco nového, dobrodružného a začít i novou část života, vyjeď do zahraničí a ber to, co ti život nabízí.

MOHLA JSEM TU BÝT MNOHEM DŘÍVE

ŠÁRKA

To takhle stojíte u myčky nádobí, jste cítit jako potraviny, kterým expirace prošla tak před rokem, a říkáte si, jestli to za to stálo opustit přítele, práci v kanclu, kde jste vydělávali 30 tisíc jako mávnutím proutku, rodnou hroudu...

JASNĚ ŽE JO!

Poznávat novou kulturu, nacházet nová přátelství, plnit si sny a přijímat nové výzvy, to jsou ty sladké třešně na dortu.

Plnit si sny a přijímat nové výzvy, to jsou ty sladké třešně na dortu.

Pro mě osobně bylo nejtěžší to rozhodnutí odjet. Vlastně jsem se hlásila 2x. Poprvé jsem se 3 dny před odjezdem rozmyslela, pak jsem litovala celý rok, proto jsem se přihlásila znovu. Vyšlo to, a tentokrát jsem

věděla, že to musím zkusit, protože život vám nebude dávat šanci 10x.

Každý vždycky hledá důvod, proč ne. Neumím moc anglicky, je to moc těžký, zlý jazyk ostatních, jak to neovládnete a proč byste měli zůstat, výstup z komfortní zóny atd...

Poprvé jsem se 3 dny před odjezdem rozmyslela, pak jsem litovala celý rok.

Pokud je vám 18 – 19 , máte za sebou střední, sbalte si svých pět švestek a prostě jed'te, nic neztratíte, jenom získáte, a věřte, že je to o tolik jednodušší, když nemáte žádný závazky. Kdybych se v 18ti uměla rozhodovat a možná si přečetla něco jako tuhle knížku, mohla jsem tu být mnohem dříve.

A pro ty, kteří jsou starší a mají například tu pohodlnou židli, ze které se jim nechce, ...aspoň to zkuste. Pokud jste šťastní doma a víte, že by vás to nikam

neposunulo, ok, zůstaňte, ale jestli je ve vaší hlavě jen malý červík, co hlodá a našeptává vám, že to, co teď děláte, to, jak žijete, není to právě ořechové, poslechněte ho.

Dánové jsou milí a nápomocní, a pokud jim ukážete, že máte alespoň trošku zájem učit se jejich jazyk a pochopit jejich kulturu, budou vám skvělými mentory.

Ráda bych zmínila ještě jeden zážitek. V hotelu, kde pracuju, jsem potkala Dánku, která shodou okolností navštívila Český ráj a město, kde jsem žila než jsem opustila Čechy. Byla nadšená z lidí i z míst v naší zemi a já si najednou uvědomila, jak je ten svět vlastně malej .

A to je další věc, co jsem chtěla dodat. Jestli se vám čas od času stane, že jste nespokojený s tím, jak to chodí v Čechách, ceny

v Kaufu, politická situace, nebo to, že fotbalisti nepostoupili na mistrovství, věřte, že po pobytu kdekoliv v zahraničí se z vás stanou patrioti a budete si vážit toho, odkud pocházíte, a domů budete spěchat nejen za rodinou, ale hlavně za rohlíkem s vysočinou ☺.

Domů budete
spěchat nejen za
rodinou, ale hlavně za
rohlíkem s vysočinou.

HODIT SE DO VODY

ELIŠKA

Do Dánska jsem odjížděla se smíšenými pocity. Nešlo zrovna o mou vysněnou zemi a bála jsem se, že budu bojovat se svou stydlivostí, angličtinou, studiem v cizím jazyce, s tou dálkou mezi vším, co tak dobře znám, a Aarhusem, úplně novým prostředím.

A také že ano – bojovala jsem. Neměla jsem štěstí na spolubydlící ve svém prvním bydlení, dlouho jsem si nemohla najít práci, chyběli mi kamarádi, nešlo mi mluvit dánsky... Ne vždy to bylo jednoduché, ale po roce života v Dánsku mohu už s naprostou jistotou říci, že to vycestovat sem bylo skvělé rozhodnutí. Dnes už mám práci, dobrovolnicím pro dvě organizace, baví mě škola a po přestěhování si velmi užívám bydlení se spoustou dalších studentů - společně

To, že se vždy pohybuji
v mezinárodním
kolektivu, mi výrazně
rozšiřuje obzory.

vaření, promítání filmů, parties... A jednou za dva nebo tři měsíce si odskočím do Česka, kde se vidím se všemi kamarády a rodinou.

Asi to nejlepší, co jsem si z toho zatím odnesla, je sebevědomí, kontakty a ote-

vřenost. To, že se vždy pohybuji v mezinárodním kolektivu, mi výrazně rozšiřuje obzory. Nejde jen o ochutnávání neznámých pokrmů a zapamatovávání si náhodných slovíček z nejrůznějších jazyků (i když to je zábavné), ale o celkové pohledy na svět, o různé způsoby vnímání stejných událostí i o to, že jsme si vlastně povahově velmi podobní nehledě na zemi, kde jsme se narodili. Mezinárodní komunita je tu velká a přátelská – každý je mimo svou zemi a potýká se s podobnými problémy, a tak je samozřejmě si navzájem pomáhat a jednoduché se seznamovat. Mám skvělé kamarády z celé Evropy (a vlastně z celého světa) a potkávání nových lidí už mě neděsí, naopak si to užívám. Už nyní

mám naplánovaných několik výletů a větší dovolenou do různých zemí, kde budu mít vždy místní průvodce a místo, kde složit hlavu.

Další skvělou věcí je to, že se tolik nebojím zkoušet nové věci. Například jsem se vždy bála zpívat před lidmi, ale protože mě zpívání bavilo, rozhodla jsem se tu přidat k mezinárodnímu amatérskému pěveckému sboru (řekla jsem si, že mě tu nikdo nezná, a tak o nic nejde). Zpíváme spíše pro radost než pro dokonalost, a společenská stránka sboru je stejně důležitá, jako ta pěvecká. Na první zkoušku jsem šla s třesoucíma se rukama, dnes už nadšeně učím členy všech národností Holku modrookou :).
Ve volném čase také dobrovolničím v kavárně a v baru – naučili mě tam připravovat kávu a míchat drinky, což by se mi mohlo hodit později, kdybych si chtěla najít jinou placenou brigádu. Díky tomu, že tak poznávám spoustu lidí a nových kamarádů, to ale dělám ráda i zadarmo!

Na první zkoušku jsem šla s třesoucíma se rukama, dnes už nadšeně učím členy všech národností Holku modrookou.

Samozřejmě je těžké říci, že se mám v Dánsku lépe než v Česku – zkrátka protože jsem v Česku nestudovala, a nemám tak s čím porovnávat. Samostatný život v zahraničí mě ale obohacuje každý den, a já jsem vděčná všem, kteří mě v tom podporují, i sobě za to, že jsem se k tomu tehdy odvážila. Každého bych povzbudila k tomu, aby alespoň na nějakou dobu zkusil do zahraničí vyjet a vyzkoušel si něco úplně nového, aby hodil sám sebe do vody. Stojí to za to!

JE TO DŘINA I ZÁBAVA

LUCIE

Mé začátky v Dánsku byly skutečně úsměvné, až komické. Bydlela jsem na farmě, 30 km od Horsens, kde jsem začala studovat Marketing Management. Lepší ubytování jsem si kvůli brigádě ve Skotsku bez internetu neměla šanci sehnat, a tak jsem brala, co bylo. Takže jsem první dva měsíce vstávala v 5 ráno, užívala si krásné šestikilometrové jízdy na kole, mezi poli a ve tmě, nastoupila na autobus, vezla se hodinu a pak jsem si dala kondiční hodinovou chůzi do školy (když chcete ušetřit za bus...). Zní to nejspíš

hrůzostrašně, ale člověk si rychle zvykne. Obzvláště, chce-li se první dny socializovat.

Univerzitou jsem byla velmi mile překvapena, až jsem se kolikrát sama sebe ptala, co tady dělám. Školní výhody, které bych ráda zmínila:

billiardový stůl a možnost si kdykoliv s kamarády zahrát, automaty na pití (obsahující pivo), několik pohodlných gaučů, kde máte možnost se se skupinou v projektovém období zašít a úspěšně spolu prokrastinovat, střecha s výhledem na celé město, škola přístupná studentům 24/7, a to i v době prázdnin, projektory, kde můžete koukat na filmy, když máte dlouhou chvíli a potřebujete si odpočinout od učení, školní psycholožka, pokud se v Dánsku cítíte ztraceni

Občas mi chybí rodina
a občas mě štve déšť
a ďábelský vítr.

nebo máte na srdci cokoliv, co vás tíží. Dále bych ráda zmínila vstřícnost učitelů a náklonnost Dánska k různým zajímavým projektům, co se týče založení vlastní firmy, což mi osobně imponuje ze všeho nejvíc.

Pokud bych měla vybrat jedinou věc, kterou mě život v Dánsku naučil, bylo by to rozhodně osamostatnění a nezávislost. Vydělávat si peníze na nájem, vařit si, prát si a někdy i žehlit, prostě jste sami za sebe a nikdo už vám nekryje záda.

Díky studiu a práci v Dánsku jsem se mohla podívat třeba do Dubaje, na Srí Lanku, do Thajska, na Maledivy, do Malajsie, Indonésie nebo i jen do Španělska. Což mě učinilo nesmírně šťastnou a přineslo vzpomínky na celý život. Za celé tři roky, co tady kotvím, jsem poznala spoustu zajímavých lidí z různých koutů světa, procvičila si jazyky (a naučila se jakžtakž dánsky) a našla pár skutečných přátel. Celkově studium a život tady otvírá nesku-
tečné možnosti do budoucna.

A tak jsem odletěla do Skotska na jahodovou brigádu vydělat si na Dánsko.

Studovat v Dánsku bylo nejlepší rozhodnutí, které jsem ve svém náctiletém období učinila. Občas mi chybí rodina a občas mě štve déšť a ďábelský vítr, ale to jsou jen maličkosti v porovnání s tím, co mi dánská zkušenost přinesla. Dokázala jsem si, že nic není nemožné a že i když se mi zpočátku studium v zahraničí zdálo nákladné a nereálné, ukázalo se, že všechno jde, když se chce, a tak jsem odletěla do Skotska na jahodovou brigádu vydělat si na Dánsko. Fandím všem, kteří se kdy pustí do života v zahraničí, je to dřina i zábava, ale hlavně vás to naučí vážit si toho, co máte!

ŽIVOT ZA HRANICÍ

KLÁRA

Není to snadný. Fakt. Je to každodenní boj. Sám se sebou, se systémem, proti sám sobě, proti systému. Jako cizinec žijící v zahraničí si pomalu ani nemůžete uprdnout, aniž byste nemuseli vyplnit osm tisíc formulářů a upsat sám sebe minimálně ďáblovi, protože vůbec nemáte tušení, co vlastně podepisujete. Člověk žije na horské dráze, kdy v jednu chvíli má pocit, že nová země je to pravé, a že je to vlastně všechno skvělý a sluníčkový, jenže druhý den se probudí a věci, které mu jeden den přišly tak super, ho serou tak, že si googlí českou hymnu, aby přežil další den. Jestli jsem do mého stěhování do Dánska měla pocit, že mám snad více osobnosti – Dánsko mě ujistilo v tom, že jsem fakt schizoidní magor. Ale víte co? Nejsem v tom sama.

Počasí

Miluju déšť! Člověk je zachumlaný v peřině, nebo sedí s přáteli v nějaké útulné kavárně, do skla buší malé kapky a lidé venku na sobě mají vtipné pršipláště. Když prší, je i jízda na kole skvělá. Člověk se nemusí ani sprchovat po příjezdu domů. Déšť je taky super, protože člověk nemusí nosit make-up. Stejně by mu odtekl po prvních pár metrech na cestě. Další úžasnou věcí ohledně deště v Dánsku je jeho variabilita. Prší rovně, nakřivo, ze shora, zespoda, někdy prší tak, že není nic vidět, někdy prší tak, že je to skoro, jako kdyby nepršelo, ale ono furt prší. Náhdera.

Nenávidím déšť. Myslela jsem si, že v životě nebudu schopna takové nenávisti, jakou mám k dešti. Kdyby pršelo jenom někdy, tady ale chčije nonstop. Buď tu prší, nebo je tma, nebo je orkán, nebo všechno dohromady. Nesnáším, jak se všichni Dánové

Nesnáším, jak se všichni Dánové při dešti usmívají.

při dešti usmívají, jako kdyby to nebyla kdovíjaká kratochvíle, a ještě na sobě nosej ty praštěný pláštěnky. Jezdit v Dánsku na kole je něco, co se podobá podle mě mučení ve středověku. Je vám strašná zima, nic nevidíte, jste promoklý do morku kostí, ten pracnej make-up, abyste vypadali aspoň trochu jako člověk, vám odplave po prvním metru jízdy, vlasy vypadají, jak kdyby vás někdo počůral, no a když do toho fouká vítr, tak každou chvíli skončíte v pangejtu, nebo v protisměru. Strašný.

Kolo

Miluju jízdu na kole! Člověk se cítí mnohem svobodnější, když nemusí čekat na autobus, ale prostě sedne na kolo a jede kamkoliv. Skvělý je, že v Dánsku je cyklistům přizpůsobeně úplně všechno. Cesty, semaforey, křižovatky, kruhové objezdy... člověk se nemusí bát. Nespornou výhodou jízdy na kole je pohyb samotný. Člověk je na čerstvém vzduchu, tělo maká, všichni cyklisti okolo se smějou a to prostě nabíjí pozitivní energii.

Nenávídím kolo. Oni jsou tu s těma kolama úplně posedlí. Všichni jezdějí. Mimina se vozeje v takových spešl kolo kočárkách, babičky tu koloují snad do 100 let a všichni jsou strašně nadšený. Jezdět na kole nehledě na denní dobu, nebo počasí. A cinkaj. Každé správné Dán má zvonek a rozhodně se ho nebojí použít. Cinkaj více méně furt. Když jedou okolo, když jedou kilometr za váma, když někoho potkají, nebo prostě jen tak, protože očividně, kdo necinká s nimi, cinká proti nim.

Každé správné
Dán má zvonek
a rozhodně se ho
nebojí použít.

Jídlo

Miluju potraviny v Dánsku. Co se týče kvality – nedá se to vůbec srovnat. Zelenina je zeleninatější, ovoce ovocatější a vlastně úplně všechno je top kvalita. Obchody jsou tu jiné, než jaké máme doma my a stejně tak jejich obsah, ale člověk si zvykne. Naučila jsem se jíst jejich pečivo, které je ryze vícezrnné a člověk tu na rohlík nenarazí, což oceňuju hlavně z hlediska

dietářského. Miluju jejich sladké pečivo – skořicové šneky a taky pomazánky. Dokonce ani cenově to není taková hrůza, když člověk sleduje akční letáky a ví, kam má jít pro mlíko nebo vajíčka za skoro stejnou cenu jako v ČR.

Nenávidím potraviny v Dánsku. Nemaj tu vůbec nic z toho, na to jsem zvyklá z českých obchodů. Když já bych si tak moc dala rohlík třeba s paštikou. Já vím, je to prasárna, ale jednou za čas si člověk prostě zaslouží čerstvý chleba s křupavou kůrčičkou, nebo rohlíček. A ty ceny. Ok, ty potraviny jsou znatelně lepší, ale jestli si někdo stěžuje na cenu másla v ČR, tak neví, co je to pravý máslový peklo.

Jestli si někdo stěžuje na cenu másla v ČR, tak neví, co je to pravý máslový peklo.

Pivo

Miluju dánský pivo.

Kecám. To je věc, kterou milovat nedokážu. Nemaj pěnu, chutná to jak voda, a když chcete být aspoň trošku v náladě musíte do sebe nalít minimálně 3 litry. A zaplatit jako kdybyste do sebe nalili 3 litry 12letý whiskey.

Dánové

Miluju Dány. Jsou tak přátelští a usměvaví. Kdykoliv vám nabídnou pomoc, pozdraví na ulici, protože se prostě střetnete pohledem, nebo se zeptají, jaký máte den. Všichni mluví a rozumí angličtině, takže si člověk nepřijde jako úplná trubka. Nikam nespěchají, všechno dělají s láskou a života si užívají plnými doušky. V mnoha případech bychom si mohli z Dánů vzít příklad.

Nebudu psát, že nenávidím Dány, to by bylo nefér. Ale někdy mě dost serou. Za prvý jsou všichni blondatý. Tolik odstínů blond nemá ani Shauma ve svý nabídce v drogeriích. Všichni jsou blondatý, vždy dokonale oblečení v decentních barvách a jsou chladní jak kostky ledu. Někteří z nich nás nazývají zasranejma migrantama, který jim přišli okrádat stát. Někteří na nás koukají, jak na pövl, protože pro ně pořad jsme jen východní Evropani s nataženou rukou. Někteří Dánové mi dost pijou krev.

Úřady

Ráda chodím na Dánské úřady, protože jak už bylo řečeno, všichni mluví anglicky a snaží se být dost nápomocní. Všechno se snaží člověku vysvětlit a rádi poradí s každou prkotinou.

Nenávidím dánskou byrokracii. Tolik papírů. Na všechno podepíšeš papír, že podepisuješ papír, pak podepíšeš ten papír, pak podepíšeš papír, že jsi ten papír podepsala. Kopii všech těchto papírů ti pošlou někam na email, kam aby se člověk dostal musí vyplnit osm tisíc hesel a kódů a všechny ty kódy si samozřejmě člověk musí pamatovat, jenže to samozřejmě neví, takže je zapomene a dánský úřady začnou posílat e-maily v dánštině o tom, co děláš a proč něco neděláš, a nemá to hlavu ani patu, protože prostě jediný, na co spoléháš, je Google Translator, což je asi jako kdybys spoléhal na Okamuru v jeho boji za přímou demokracii.

Život

Miluju život v zahraničí. Připadám si silná a statečná. I když je mi často do breku. Zkuste to taky. Ale pozor. Riziko, že se z vás stane bipolární magor je velké!

ZACHRÁNĚN ŽLUTOU KARTIČKOU

FRANTA

Do Dánska jsem přijel v září 2017, abych začal studovat Marketing a Management Communication na Aarhus University. V Dánsku a potažmo ve Skandinávii jsem předtím ještě nebyl, takže to byl krok do neznáma. Nicméně se mi studium v rodné Praze zdálo moc nudné, takže jsem potřeboval nějaké vzrušení v novém životním kroce.

Spousta věcí se mi tady stala poprvé, například jsem si poprvé zlomil palec. K mému velkému štěstí zranění přišlo až pár dní po obdržení žluté dánské CPR

Spousta věcí se mi tady stala poprvé, například jsem si poprvé zlomil palec.

karty, která mi zajistila bezplatnou péči v nemocnici. Sádru jsem poté nosil dalších 8 týdnů, což je v podstatě celý podzim, kdy je v Dánsku nejpochemrněji. Jako rozený optimista jsem zranění nebral jako špatné znamení, ale jen jako podklad pro veselou

anekdotu. A žlutá kartička mě zachránila i dalších situacích, například když jsem přecenil své schopnosti při ježdění na kole na zledovatělé cyklostezce.

Nikdy jsem se ale na Dánsko z těchto, ani jiných důvodů, nenaštval, natož abych přemýšlel o dřívějším odjezdu. V každé situaci mi totiž pomohli přívětiví Dánové, které občas začínám mít více v oblibě než našince. Samozřejmě se ale rád vracím, už jen kvůli našemu, o mnoho levnějšímu pivu.

DOSTAL JSEM SE AŽ NA DNO

RADOVAN

Můj příběh začal na Gaudeamu v Brně, kde jsem se poprvé setkal se Scandinavian Study. Tehdy jsem v sebe moc nevěřil a poprvé jsem si popovídal s Kubou, který mi otevřel oči a ukázal, že v dnešním světě je spousta možností, a pokud chceš, tak že mi moc rád pomůže se do tohoto světa dostat. Pomohl nejenom mně, ale i mému kamarádovi, se kterým jsme se do Dánska hlásili. Bylo to náročné, ale jednoho dne přišel email, že jsme oba přijatí na Dania Academy of Applied Science v Randers. I když jsme oba byli nadšení, tak jsme vlastně ani netušili, co nás tam čeká.

Když jsme odjeli v srpnu 2015 do Randers, neměli jsme vyřízené ubytování, protože jsme chtěli sdílený pokoj, který nebyl na koleji k dispozici. Naštěstí jsme si pronajali Airbnb na 4 dny, kde jsme nakonec strávili více jak 3 týdny, jelikož už tehdy byl obrovský problém pronajmout si vlastní byt. Agentury se od nás odvraceli, ba nám dokonce ani nechtěli brát telefony. Kolej na nás vůbec nereagovala. Sice jsme měli ubytování u Airbnb, ale bylo velice finančně náročné a během několika týdnů nám již nezbývalo moc peněz. Byli jsme uvěznění v bludném kruhu, jelikož se náš účet krátil a nikdo z domova nás v tu chvíli nemohl již více finančně podpořit. Byli jsme na desítkách prohlídek, kde nás doslova vyhodili, jakmile se dozvěděli, že jsme studenti z východní Evropy. Nikdy jsem si nepřipadal tak na dně. Abych se uklidnil, tak jsem chodil po městě a přemýšlel, co budu dělat.

Čas rychle ubíhal a už jsme se měli stěhovat, ale pořád jsme neměli kam. Tehdy jsem požádal svého kamaráda, aby nás nechal přespat alespoň na podlaze a on mi tehdy řekl, že se můžeme dohodnout na 400 DKK za noc, což byla skoro stejná částka jako přes Airbnb za noc. Potupně jsem šel prosit Dány, jestli nás nechají zůstat alespoň přes víkend, a jelikož byl pátek, tak nám ještě zvedli cenu.

Byl jsem psychicky vyčerpaný, a řekl jsem si, že jestli do pondělí neseženu nějaký byt, tak to sbalím a pojedu domů.

Když jsem se svěřil jednomu Dánovi, který nám pronajímal byt, že jsem se 3 týdny snažil a nemám kam jít, tak mi zavolal na jeden inzerát. Domluvil nám schůzku a my se šli podívat na byt. Ani nevím, proč to tehdy udělal. Asi kvůli tomu, aby se nás už zbavil, jelikož nás měl asi už dost. Nicméně jsme se šli podívat na byt. Lokace byla naprosto otřesná, jelikož byt byl u hlavní silnice. Navíc to byl sklepní byt, který měl koupelnu na chodbě. Nicméně byt byl celkově spravený, až na tu otřesnou koupelnu. Naší výhodou bylo, že tento byt nikdo nechtěl, protože byl mimo Dánský standard. V tu chvíli jsem chytil šanci a už ji nepustil. Poprvé za celou dobu jsem si připadal, že se na mě v životě usmálo štěstí.

Jestli do pondělí neseženu nějaký byt, tak to sbalím a pojedu domů.

Zkušenost to byla dost drsná, dostal jsem se až na dno, brečel jsem a nikdo mi nemohl pomoci. Od té doby jsem se snažil pomoci všem svým spolužákům, kterým se třeba stalo něco podobného, jelikož jsem věděl, jaké to je, a nechtěl jsem tomuto hroznému pocitu vystavovat ostatní. Tohle mě udělalo v životě silnějším a už mě nikdy nic nepřekvapilo. Uvědomil jsem si, že brečení a nařikání, jak je život nefér, nikdy nikomu nepomůže. Pokud chcete něco v životě dokázat, tak je to hlavně o Vás a důležité je, že musíme věřit hlavně v sebe a dokážete cokoliv.

DOMŮ DO DÁNSKA

LUCIE

Je tomu již něco málo přes rok, co jsem se vydala na svou vysněnou cestu za studiem do zahraničí. Mou první, a vlastně jedinou, volbou bylo Dánsko. Proč? Kdo by nechtěl vyrazit do země, o které zná mnoho informací? Třeba to, že hlavní město se nazývá Kodaň. A tímto jsem v podstatě vyčerpala veškeré své znalosti. Ale od té doby uplynul už více jak rok a mé znalosti se za tu dobu zcela změnily. Teď už vím, že druhé největší město se jmenuje Aarhus (alespoň internet to tvrdí).

Ale teď vážně, popíši Vám svůj úplně první zážitek: Moje první dojmy hned po příjezdu do Dánska nebyly až tak růžové, jak jsem si představovala. Už jenom hledání ubytování bylo velice složité a hlavně v případech, kdy mi zbývaly poslední dva měsíce před nástupem do školy. Ale nakonec se podařilo a já zaplatila nájem i depozit včas a nezbývalo už nic jiného než se vydat na cestu. Protože jsem se stěhovala do úplně prázdného bytu, chtěla jsem si s sebou vzít co nejvíce věcí z České republiky, a tak jsme já a můj otec na první návštěvu Dánska vyrazili autem.

Ještě den před odjezdem jsem se snažila dovolat správci svého nového bytu, aby mě očekával v určitý den a hodinu k předání klíčů, ale ani na třetí pokus se mi nepodařilo dovolat. „Tak mu zavolám ještě po cestě do Dánska a určitě se domluvíme,“ říkala jsem si. Ale ani další den to nevyšlo podle plánu. Po příjezdu na mou novou adresu jsem samozřejmě nebyla schopná najít nikoho příslušného k získání klíčů od svého již zaplaceného bytu. A protože to byl pátek večer, nebyla šance ani zajít do agentury, která mi byt poskytovala.

Takže tady jsem, stojím před svým zamčeným bytem a nemám sebemenší tušení, co budu dělat. Kde budu bydlet následující tři dny? A v pondělí už mi

začíná škola. Co teď? Tak mi nezbývalo nic jiného, než zkusit kontaktovat Scandinavian Study a poradit se s nimi. Nutno podotknout, že byli více než ochotni mi pomoci a poskytli mi číslo na jinou českou studentku, která žije ve stejném městě a kde jsem mohla na určitou dobu zůstat.

A konečně tu bylo pondělí a já se dovolala správci bytu. S jeho ne moc dobrou angličtinou mi vysvětlil, že nebral mé předešlé pokusy se mu dovolat, protože je to číslo do jeho kanceláře, kde tráví pouze 30 minut denně. Později jsem zjistila, že to bylo uvedeno i na smlouvě, kterou mi poskytovala agentura od bytu...

Takže tady jsem,
stojím před svým
zamčeným bytem
a nemám sebemenší
tušení, co budu dělat.

Tak to byla moje první zkušenost hned po příjezdu do Dánska. Ale postupem času jsem si tuto zemi velice oblíbila. Jejich kultura je tak otevřená a přátelská. Musím říct, že se ráda vracím do Čech za svou rodinou, ale pouze s vědomím, že se vrátím zpět, domů do Dánska.

CESTOVÁNÍ

KAČKA

Už od dětství mě škola nijak extra nebavila, domácí úkoly byly jako za trest, ale zato jsem věděla, že budu jednou chtít hodně cestovat. A nemohla jsem se toho dočkat. Během střední školy jsem se utvrdila v tom, že nemám ráda školu, že opravdu nemám ráda matematiku a že na vysokou mě nikdo nedostane. O pět let později ale běžím po Londýně, protože jdu pozdě na přednášku ekonomiky, zase. Kdyby mi někdo tenkrát řekl, že budu studovat mezinárodní obchod,

Kdyby mi někdo tenkrát řekl, že budu studovat obchod a že mě to bude bavit, tak bych se jim od srdce vysmála

rozumět té hromadě čísel, o kterých se učíme, a že mě to ještě ke všemu bude bavit, tak bych se jim od srdce vysmála.

Než jsem se ale dopracovala k rozhodnutí se na tu vysokou školu přeci jen přihlásit, stálo mě to hodně přemýšlení o sobě, o svém životě,

o tom, jakou bych chtěla budoucnost – a trvalo to jen 3 roky. Spousta lidí mi říkala, že když nebudu pokračovat se studiem hned po maturitě, tak že už se do školy nevrátím, a když ano, tak to nezvládnu, protože zapomenu, jak se učit. Jenže já jsem se učit stejně nikdy neuměla, takže to na mě žádný vliv nemělo a byla jsem rozhodnutá si dělat věci po svém. Myslím si, že když člověk neví, co chce, nejlepší investicí do toho, aby to zjistil, je cestování. Během mé 3leté pauzy jsem strávila 1 měsíc studiem angličtiny v Austrálii, 1 rok prací v restauraci v Irsku a 1 rok jako au pair v Americe. A každou volnou chvíli, kterou jsem měla mimo to, jsem strávila plánováním výletů na místa, kde jsem ještě nebyla.

Během této doby jsem sbírala nezapomenutelné zážitky – od východu slunce v arizonské poušti, přes chování medvídky koala, po procházky na krásných mexických plážích. Potkala jsem spoustu různých lidí, jejichž příběhy mě inspirovaly a motivovaly k učinění rozhodnutí, které vedly až k přihlášce na

vysokou školu. Nechtěla jsem ale zasednout na další 3 roky do školní lavice, poslouchat, psát si poznámky a následně se "šprtát" na zkoušky. Po vyslechnutí zkušeností se studiem v Dánsku, které měli moji kamarádi a členové tehdejšího týmu Scandinavian Study, jsem se rozhodla, že je to přesně to, co jsem hledala. Převaha praxe nad teorií. Osobní rozvoj. Povinné stáže v oboru... kritéria se mi rychle zaškrtnula a já jsem se stěhovala do další země! Začátky na novém místě nejsou nikdy lehké. Neuměla jsem úřední jazyk, nekamarádila jsem s deštivým počasím a nevěděla jsem, co mám dělat s pojištěním v ČR. Mám ale pocit, že mi studium v Dánsku otevřelo nespočetně dalších dveří a ukázalo svět plný možností, které jsem si do té doby neuvědomovala. I když jsem strávila jeden semestr studiem ve Francii a rozhodla se bakalářské studium dokončit v Anglii, a tudíž jsem v Dánsku nestrávila až tak moc času, nikdy bych ty zkušenosti za nic nevyměnila.

Naprostě se ztotožňuji s názorem spoluzakladatele geografie jako empirické vědy, Alexandra von Humboldta, který řekl, že: "Ty nejnebezpečnější pohledy na svět mají ti, kteří svět nikdy neviděli". Myslím si, že každý, kdo má

alespoň trošku zájem vyjet za hranice své rodné země a rozšířit si obzory, tak by měl zahodit veškeré výmluvy a prostě jet! :-) Není nic špatného na tom, dělat si věci po svém, měnit názory a nevědět čím chceme být, až vyrosteme...

Není nic špatného na tom, dělat si věci po svém, měnit názory a nevědět, čím chceme být, až vyrosteme...

JAKMILE PŘEKONÁTE KULTURNÍ ŠOK, JSTE ZA VODOU

TEREZA

Pravdou je, že Dánsko mi změnilo život. Po dokončení střední jsem věděla, že v Čechách zůstat nechci. Jeden z důvodů byl, že jsem nenašla obor, který by se mi líbil, a nebyla jsem spokojená s českým školním systémem. I přes to, že jsem předtím navštívila Kodaň, která mě okouzila, nenapadlo mě, že bych v Dánsku mohla studovat. Začala jsem se o studium v Dánsku zajímat až poté, co se sem vydal studovat můj nejlepší kamarád, který mi Dánsko a Scandinavian Study doporučil. A tak se stalo, že jsem se v srpnu 2016 přestěhovala do města Herning v Dánsku.

Nebudu lhát, začátky byly těžké, a i přesto, že jsem věděla, že v Herningu nebudu jediná Češka, tak jsem ale nikoho z mých krajanů neznala. Pocit nadšení z nové

Přišla první dánská zima (čti = období od října do dubna).

země, školy a prostředí se mísil s pocitem zmatenosti z odlišné kultury, jazyka a cen (:D), ale i tak spokojenost převažovala všechno ostatní. Pak ale přišla první dánská zima (čti = období od října do dubna), a to bylo pro mě

nejvíce krušný období. Dostavil se kulturní šok, takže všechno, z čeho jsem na začátku byla nadšená, tak jsem z ničeho nic začala nesnášet. To dánský zimní počasí na moji náladě moc nepřidalo, jelikož slunce jsme tu neviděli třeba i 3 týdny. Naštěstí jsme to všichni mezinárodní studenti prožívali ve stejný čas, takže v tom člověk nebyl sám, ale zároveň z toho vznikla taková hromadná deprese :D. Pak ale byly i momenty, které na náladě přidávaly, například když se ráno vzbudíte a celé Dánsko je zasněžené, ale i přesto sednete na kolo, protože nemáte čas jít do školy pěšky nebo běžet na nádraží na autobus. A tak se celou cestu snažíte balancovat jízdu na sněhu a nevíte, jestli jsou v tu chvíli

nebezpečnější auta nebo ostatní cyklisti. Nebo když konečně pochopíte to dánské „hygge” a začnete žít trochu jinak. Každopádně jakmile překonáte kulturní šok, tak jste za vodou – zvykli jste si na rozdíly mezi dánskou a českou

A tak se celou cestu snažíte balancovat jízdu na sněhu a nevíte, jestli jsou v tu chvíli nebezpečnější auta nebo ostatní cyklisti.

kulturou, jazykem a vůbec vším, co se liší od domova. A jak kulturní šok nejlíp překonat? Z vlastní zkušenosti vím, že nejlepší je se socializovat, zaměstnat se, neschovávat se doma a myslet na to, proč jste do Dánska přijeli, a věřit, že to brzo přejde :).

Je 7. října 2018. Před déle než dvěma lety jsem se přestěhovala do Dánska. A bylo to, zatím, nejlepší rozhodnutí mého života. Po dostudování AP Degree v Herningu jsem se přesunula na BA Top-Up do Kodaně a jsem tu ještě více spokojená. Studium v Dánsku bych doporučila každému, kdo potřebuje změnu a poznat sám sebe. Najdete tu kamarády z celého světa (snad) na celý život, konečně pochopíte, co je to „hygge” a že je naprosto v pořádku nespěchat a mít na všechno víc času než normálně, začnete (trochu) rozumět i tý divný dáňštině a naučíte se pracovat ve skupině – to byl pro mě ze začátku velký challenge, protože se v polovině případů ocitnete ve skupině s lidmi, kteří vám prostě nesednou, a třeba se i pohádáte, ale tak to jednou bude i v budoucím zaměstnání, proto vydržte, dám vám to strašně moc :). Naučíte se radovat z maličkostí, například jako v mém případě, že najdete po 2 letech v Dánsku pořádnou brigádu, a to i bez potřebných zkušeností a znalosti dánštiny. A hlavně, co jsem za poslední dobu vyzorovala, i když se probudíte s blbou náladou, tak během dne vám „Dánsko” a Dánové tu náladu zlepší už jen tím, že se na vás po cestě do školy usmějou nebo nabídnou pomoc. Průzkumy říkají, že Dánsko je jednou z nejšťastnější zemí na světě... and I agree!

ZE DNE NA DEN

MARTIN

Kde a jak začít? Přišel jsem do Aalborgu hned po dokončení střední školy studovat Multimedia Design v září 2016. Rozhodnutí o tom jsem udělal ze dne na den. Vše se pak stalo rychleji než jsem očekával.

Práci jsem si tu našel do přibližně 2 měsíců v jedné vcelku slušné restauraci. Pomoc v kuchyni. Mytí salátů a nádobí, krájení cibule, brambor a tak dále. Po roce jsem měl přehled o většině věcí v té kuchyni. O 4 měsíce později se ze mě stal sous chef, a začal jsem přehodnocovat to, proč jsem se odstěhoval do Dánska. O další 2 měsíce později, ve chvíli kdy jsem kývnul na pozici šéfkuchaře a jako tříčlenný tým od té doby řídíme chod celého podniku, jsem to časově už vážně se školou nezvládal.

Brzy to už bude 6 měsíců v té funkci a řekněme žádná sranda, práce pořád až nad hlavu. Člověka to ale stejně baví, protože za posledních 6 měsíců mě to naučilo mnohem více vcelku užitečných a důležitých schopností, než co by mi dalo kdekoliv jakékoliv studium. Naprostá spokojenost! Bylo to těžký? Příšerně!! A stále je, jen teď už v něčem jiném.

Naprostá spokojenost!
Bylo to těžký? Příšerně!!!
A stále je, jen teď už
v něčem jiném.

Co bude dál? A kde budu dál? Vůbec netuším. Dánštinu jsem se začal učit až teprve teď po 2 letech, co tu jsem, spíš jen tak pro srandu, pro zajímavost. Na univerzitu sice už nechodím, ale Multimedia Design i tak využiju – správa webovek, facebooku, instagramu, design nového menu a tak dále...

A nějaká poučení za celé poslední 2 roky?

- Tolik neplánovat, alespoň ne do detailu a žít ze dne na den, z týdne na týden. Stejně to nakonec dopadne úplně jinak než očekáváte. Cokoliv.
- Čím více lidí poznáte, tím více všemožných příležitostí budete mít (známosti #1).
- Pokud chcete něco extra, musíte mít tu vůli dělat něco extra. Jít si to vydřít. Občas i něco zadarmo, s tím ale samozřejmě nakládejte opatrně. Lidí jsou a budou líný a dělají vše jen pro peníze, ale když máte a ukážete svůj jiný přístup a nasazení před správnými lidmi, tak s trochou trpělivosti věci do sebe dříve nebo později začnou zapadat (vůle hodně, ale i efektivně nejen na sobě makat #2).
Stejně to nakonec dopadne úplně jinak než očekáváte.
- Nemá smysl zajímat se o následující roky, když plýtváte a zahazujete svoje dny. Nikdy nemůžete čekat léta výsledků z 25ti minut práce (trpělivost #3).

Vycestujte, alespoň na nějaký čas, protože v mnoha směrech to zkrátka stojí za to!

ŽIVOT JE JINÝ, KDYŽ SE ČLOVĚK VYDÁ ZA HRANICE

TONY

Žiju v Dánsku už druhým rokem a můj život v zahraničí mě změnil v mnohém. Lidi, kultura, jazyk, přístup k práci nebo rodině – toto všechno je tu úplně jiné než v České republice. Ale samozřejmě to není vždy jak si člověk představuje. Jako každý jiný jsem prošel kulturním šokem. Zprvu bylo všechno růžové. Potom přišla další fáze, kdy jsem to chtěl vzdát, nic mi nedávalo smysl. Ale časem si na to člověk zvykne. Bylo to ze začátku jak na houpačce.

Pamatuji si, jak jsem poprvé jel do Dánska. Jel jsem s kamarádem, se kterým jsme měli společně najmutý byt. Problém byl v tom, že jsme si před

K našemu
překvapení jsme při
příjezdu zjistili, že
nikdo nepracuje.

nastěhování museli vyzvednout klíčky od
landlorda, který, jak už to v Dánsku bývá, má
velice omezenou otevírací dobu. Dánové jsou
velice citliví na rovnováhu mezi jejich
pracovním a soukromým životem. S kama-
rádem jsme to tehdy ještě nevěděli a nějak

jsme to moc ani neřešili. Jeden známý mého kamaráda nám měl s předstihem vyzvednout klíčky za nás, jelikož my jsme plánovali přijet v sobotu odpoledne, což není úplně ideální čas pro příjezd do úplně nového prostředí, zejména pokud se jedná o Kolding. K našemu překvapení jsme tedy při příjezdu zjistili, že nikdo nepracuje. Skvělé uvítání na začátek. Zhruba po hodině volání a bezradnosti jsme se rozhodli, že si svoje věci (různé domácí potřeby, nábytek atd.), co jsme si přivezli s sebou, budeme muset nechat před dveřmi bytu. Náš byt byl za rohem na konci chodby a taky vzhledem k tomu, že jsme se někde doslechli, že se v Dánsku nekrade, tak jsme věřili, že nám tam věci zůstanou do dalšího dne. Trvalo nám zhruba ještě snad půl hodiny, než jsme našli hotel, kde jsme se mohli

ubytovat. Byl už večer a já jsem byl totálně unavený. Neděli jsme strávili prohlídkou města a okolí a kontrolou našich věcí (všechno bylo kupodivu stále pohromadě na svém místě) a na noc jsme se ubytovali zase v hotelu. Poprvé po dlouhé době jsem se těšil na pondělí a na to, až budu mít konečně kde bydlet.

Ale přes i některá negativa mi život v zahraničí v konečném důsledku přinesl mnohem více pozitiv. Uvědomil jsem si, že život je úplně jiný, když se člověk vydá za hranice. Nikdy bych nepoznal

tolik nových lidí a kultur a nikdy bych toho tolik nezažil, kdybych nepřekročil svoji komfortní zónu. Naučil jsem se, že pro některé věci musí člověk něco obětovat, ale stojí to za to. Vylepšil jsem si cizí jazyky, mám zážitky na celý život a získal jsem díky tomu širší perspektivu.

Někde jsme se doslechli, že se v Dánsku nekrade, tak jsme věřili, že nám tam věci zůstanou do dalšího dne.

JEN POVÍDÁNÍ

PATRICIE

Školka, základka, gympl. Tolik moje školní docházka v Česku. Dalo by se říct, že jsem vzala roha dřív, než mi stačilo uschnout razítko na maturitním vysvědčení. Na rozdíl od většiny českých studentů jsem na české univerzitě nikdy nestudovala, nemůžu tak porovnávat styl výuky na VŠ v Česku a v Dánsku. Na

Vzala jsem roha dřív,
než mi stačilo uschnout
razítko na maturitním
vysvědčení.

druhou stranu jsem na rozdíl od většiny českých studentů strávila už 2 roky na škole v Dánsku, a tak můžu podat zprávu o tom, jaké to je. A řeknu vám jedno: je to SUPER! Začneme ale hezky od začátku, to znamená od září 2016.

Na začátku to byl šok. Na každou hodinu jsme dostali snad milion stran k přečtení, abychom na hodině seděli a povídali si. Sice k tématu, ale pořád to bylo JEN povídání. V hlavě mi to šrotovalo: „Mám tohle vůbec zapotřebí? Tisíc kilometrů od rodiny, všech i všeho, co mám na světě ráda. Pořád prší a ve škole ztrácíme čas debatováním.“ Vůbec jsem v tom, co dělám, neviděla smysl. Ze střední jsem byla zvyklá sedět tiše v lavici, psát si všechno, co učitel říká a učit se na testy. Ze dne na den jsem byla hrozená do úplně jiného světa. Největší šok byl, že poznámky jsem si z hodin neodnášela skoro žádné, protože učitelův výklad prakticky neexistoval. Byla jsem rozhodnutá, že se kousnu, AP-degree dostuduju a pak už mě v Dánsku nikdo nikdy nevidí.

Byla jsem
rozhodnutá,
že se kousnu.

Fakt, že o dva roky později mi v šuplíku leží diplom za absolvování AP-degree a já jsem pořád ještě v Dánsku, ba dokonce dál studuju, asi mluvím za vše. Dost rychle jsem totiž pochopila, že onen dánský styl výuky není mrhání časem, ale spíš neefektivnější styl učení, se kterým jsem se v životě setkala. Před hodinou si téma načtu, ve škole se debatou s učitelem, nebo prací

ve skupině dostanu do hloubky problému, a nakonec si všechny nově nabyté informace a dovednosti zopakuju domácím úkolem. Jedním slovem: geniální. Možná si teď říkáte, že je tenhle styl výuky pro studenta časově náročný. Ano i ne. Během semestru, který mimochodem trvá na většině škol od konce srpna do prosince a od února do začátku června, je dánská škola opravdu velmi časově náročná. Na druhou stranu ve zkouškovém období, kdy většina mých přátel v Česku leží v knihách 24/7, mám téměř prázdniny. Prostě si většinu látky pamatuju z vyučování, tak si stačí těsně před zkouškou vše jen zlehka zopakovat.

Pořád nechápete, co je na tom dánském školství tak super? V pár větách bych to shrnula asi takto: Život studenta zabírá z velké části učení. Co je větší štěstí než najít

zemi, kde je učení zábava? Díky vysoké efektivitě výuky pak není těžké najít vnitřní motivaci ke studiu, protože vím, že každá hodina domácí přípravy se mi několikanásobně vrátí zpátky. Zkrátka a dobře dělám většinu času to, co mě baví a nemusím se do ničeho nutit. Každodenní zdokonalování angličtiny je pak už jen třešnička na dortu.

Když většina mých přátel v Česku leží v knihách 24/7, mám téměř prázdniny.

JAK TO CELÉ VE SKUTEČNOSTI BYLO

DANIEL

Jaký byl a je pro mě život v Dánsku? Jaké byly moje motivy, začátky, zkušenosti a zážitky v Dánsku? Svůj příběh Vám sdělím tak, jak to celé ve skutečnosti bylo, včetně dobrých, a hlavně i špatných zkušeností. Protože, i přestože je Dánsko krásná země a lidé jsou milí, těch špatných zkušeností bylo první rok opravdu požehnaně.

O studiu v zahraničí jsem začal uvažovat již v polovině střední školy, kdy jsem sám na sobě viděl, že způsob českého školství mi nevyhovuje a zároveň, že se chci v životě někam posunout a něco změnit. Začal jsem hledat, kde všude je možné studovat, kolik to zhruba stojí, jakým způsobem se vyučuje a podobně. Asi máte představu, o co všechno se zajímáte nebo byste se zajímali, pokud uvažujete o studiu v zahraničí. Přeskočím papírování a vyřizování potřebných náležitostí skrze Scandinavian Study a půjdu rovnou k Dánsku.

Začátky a mé první týdny.

Do Dánska jsem jel s tím, že tu mám zařízené ubytování skrze jednu studentku. Krásný byt, relativně cenově dostupný – cca 12 tisíc za nájem a dobrá lokalita. Ovšem kvůli různým okolnostem v mém osobním životě se daná studentka rozhodla, že byt přenechá někomu jinému. A já tak zůstal viset s již zabalenými kufry na Studieboligu na čekací listině bez ubytování.

Ještě to ani
nezačalo a už
jde do tuhého.

Na poslední chvíli jsem sháněl ubytování všude možné – Airbnb, Couchsurfing, Facebook. Tady mi docházelo, že to ještě ani nezačalo a už jde do tuhého.

Napsal jsem lehce přes 100 lidem na Airbnb zda by mě neubytovali za nižší cenu, protože dánské ceny za ubytování na noc byly pro mě do začátku extrémní. Dva lidé moji prosbu vyslyšeli a já si tak nakonec mohl vybrat, zda „tam“ nebo „tam“.

Přichází den D – Daniel, Dánsko, Domov?

Sedím v naloženém autě s rodiči a jedeme směr Praha – Odense. Po několika-hodinové cestě dorazíme do Odense a já se ubytovávám v mém dočasném bydlení přes Airbnb v centru města.

Bydlení mám jen na 2 týdny, takže jsem musel chodit po městě a hledat všude možně, kde bych mohl za 14 dní opět složit hlavu.

Ovšem první pocity z Dánska po drobném vybalení? „Kde mají sakra závěsy?“ říkal jsem si. Paní, u které jsem bydlel, nejenomže neměla závěs v obýváku a bylo tak krásně vidět na ulici, kde chodili lidé, ale neměla závěs ani na okně v koupelně. Samozřejmě záchod byl umístěn přesně vedle okna. Naštěstí směrem kamsi do lesa, ale i tak to některé dny byla trochu bojovka.

Přeskočím 2 týdny napřed.

Po téměř každodenním objevování denního a nočního života města Odense jsem se seznámil s pár lidmi z mé školy a seznámil jsem se i s pár majiteli místních hotelů.

Jak jistě tušíte, po 14 dnech s Airbnb ubytováním jsem přešel na bydlení do „hotelu“. Nebyl to tak úplně hotel. Místnosti se ještě dokončovali, a proto ve zdech byly všude různé díry, odhalené kabely, barva, špína. Ale co se dá dělat, nic lepšího jsem neměl.

V hotelu jsem nebydlel jen tak. Bylo to na dohodu, že zde budu každý den po škole pracovat až do večera na zahradě a výměnou za to nemusím platit nájem ani služby (voda, topení, elektřina).

Na zahradě jsem si vyzkoušel nespočet různých prací, ke kterým bych se v České republice asi nikdy nedostal kvůli nulové bezpečnosti při práci – například obrovský plynový hořák, kterým jsem pátil mech a listí kousek od pokojů, kde spali hosté. Nebo práce s asfaltem bez jakýchkoliv pracovních pomůcek. Mimo tyto (ne)bezpečné a zajímavé práce jsem dělal i několika-hodinové kopání lopatou a malým rýčem, které trvalo několik po sobě jdoucích dní.

K tomu všemu tu bylo riziko, že můj pokoj, kde jsem v tu dobu býval, se někým obsadí a já se budu muset z hodiny na hodinu vystěhovat. Toto se stávalo cca 2 – 3x v týdnu.

Dostal jsem SMS od landlorda, že můj pokoj je obsazen, a já tak musím vše vystěhovat a přestěhovat se k němu do pokoje na pár dní – kéž by má maminka viděla, jak malý můj bordel v pokoji býval, oproti tomuto dospělému chlapovi, u kterého jsem byl.

Abych si udržel nějaké mentální zdraví, musel jsem víceméně každý pátek po práci, kterou jsem běžně dokončil okolo 22-23:00, jít do baru nebo do klubu. Tam

Abych si udržel nějaké mentální zdraví, musel jsem víceméně každý pátek po práci jít do baru nebo do klubu.

jsem se seznamoval, tančil a zažil věci, které bych nikdy v životě neřekl, že zažiju. V Dánsku se začíná pořádně pařit až okolo půlnoci, takže jsem o nic nepřicházel.

Bohužel časem nároky mého „landlorda/zaměstnavatele“ rostly. Jak časové, množstvím práce, tak kvalitou ubytování. To vše se nahromadilo, až to šlo do velkých konfliktů mezi mnou a jím.

Až to vyústilo v různé absurdní požadavky – pracuj tady, ale zároveň mi tu plat za ubytování, poté se to přeneslo na nepracuj tady, ale zároveň mi plat a zároveň každý druhý den se stěhuj ke mně a podobně. Už mi docházely nervy, ale přišlo vysvobození. Velká hádka po telefonu, když jsem byl ve škole, které vyústilo ve vyhazov z daného ubytování.

Takže jsem byl v situaci, že jsem nemohl říct „po škole jedu domů“, ale místo toho jsem říkal „po škole si jdu hledat ubytování na dnešní noc“.

Po pár hodinách a s několika taškami kolem krku jsem opět něco našel na Airbnb. Byl to kancelářský prostor, kde bylo možné přespávat. Nic lepšího jsem neměl a po tom, co jsem již zažil, mi to přišlo, že je to vlastně docela dobré.

Ubytování jsem měl jen na 10 dní. Mezitím mi přišla nabídka od Studieboligu, kde jsem byl na prvním místě. Bohužel daleko od centra a od školy, ale po předchozí zkušenosti mi vidina vlastního bydlení přišla tak cenná, že jsem to přijal. Abych se mohl nějak rozumně dopravovat, koupil jsem ojetý skútr.

První noc v novém bytě a hledání si práce v Dánsku.

První noc v novém bytě byla vyčerpávající. Využil jsem všechny dosavadní kontakty, abych vše přestěhoval do mého nového, úplně prázdného bytu. Neobešlo se to bez komplikací, například při převozu skútru se mi v něm vybila baterka a já trčel tři hodiny v mrazu u servisu, než se nabila, ale konečně bydlim a jdu spát. Po pár dnech za mnou přijeli rodiče na návštěvu, pomohli mi s vybavením bytu a celkově přispěli k zase pozitivní náladě a pohodě. S vlastním bytem už to byla brnkačka.

Neobešlo se to
bez komplikací, ale
konečně bydlim.

Začal jsem hledat normální práci a opět si mnoho prací vyzkoušel a mnohokrát se spálil. Jednou jsem pracoval v jedné ruční myčce aut. Zde jsem se naučil, jak se dá ručně umýt auto opravdu perfektně a za co nejmenší možné náklady. Bohužel nejmenší možné náklady zde byly nejenom přípravky a chybějící vybavení, ale i co nejnižší náklady na zaměstnancích. Po téměř 200 odpracovaných hodinách v jednom měsíci, kdy jsem jen tak tak kvůli tomu prošel zkouškou ve škole, jsem nedostal ani korunu.

Naopak jsem byl bývalým „zaměstnavatelem“ požádán, ať mu ještě něco zaplatím, že jsem ho stál moc peněz na daních. Takže jsem z práce odešel a hledal si jinou. Bohužel jsem v té době už pobíral SU a musel jsem tak své již utracené SU vrátit. Ale to se mě týkalo až příští rok a do té doby to nějak našetřím. Vyzkoušel jsem si také roznos novin, práci v kuchyni, rozvoz jídla nepojištěným autem, úklid a další.

Zjistil jsem, že najít práci v Odense se dá, ale hodně to závisí na tom, v jakých podmínkách, chcete dělat.

Dva roky poté

Dva roky poté, co se na tu celou cestu dívám, jsem opravdu rád za každý zážitek a zkušenost, co jsem tu zažil. Stále mám vlastní byt, mám dostudované AP degree a momentálně pokračuji na Top-Up, našel jsem si tady přátele, na které je spolehnouti a můžu se na ně obrátit, mám dobrou a flexibilní práci a zážitky na celý život, které můžu všude vyprávět.

Svůj dánský příběh musím utnout, jelikož jak vidím, potřeboval bych mnohem více prostoru a nechci si ho nechat jen pro sebe. Zároveň si chci zbytek nechat pro svůj blog, který plánuji spustit v první polovině roku 2019. Pravděpodobně nejsem tak úplně Váš učebnicový příklad ideálního českého studenta v Dánsku. A to je dle mého názoru dobře. Každý člověk, co tu je a co jsem poznal, má unikátní příběh a jiné zážitky a zkušenosti. Nebojte se vystoupit z komfortu, poznávat a růst.

PS: Školu jsem v příběhu téměř vynechal. Školy v Dánsku jsou z mého pohledu skvělé. Akademie jsou velmi prakticky zaměřené, pracuje se na hodně projektech, spojuje se teorie s praxí a fridaybary jsou tady dokonalé. Učitelé moc přátelští, oslovujete je jménem a třídy jsou v počtu cca 25–35 studentů. Ale to se určitě dočtete i jinde :-)

EVROPSKÁ AMERIKA

SIMČA

Do Dánska jsem přijela v létě 2015, celá vyjukaná, natěšená, smutná a veselá zároveň. Přijela jsem do malého studentského městečka jménem Aalborg. Strašně jsem se bála, jestli zvládnu být tak daleko od rodiny a kamarádů, jestli si seženu práci, jestli budu zvládat studium v angličtině a jestli se mi tu bude celkově líbit. Teď jsem tu již něco přes tři roky a kdybych měla napsat všechno, co se mi tu stalo, čím jsem si prošla, kolik různých lidí z celého světa jsem potkala a co všechno mi to dalo, tak bych musela vydat knížku jen sama za sebe.

Když jsem v Aalborgu dostudovala AP degree, přestěhovala jsem se do Kodaně, kde se mi žije naprosto skvěle. Kromě toho, že dál studuji, jsem si našla práci v kavárně, jejíž atmosféra naprosto přesně vystihuje význam oblíbeného dánského slovíčka „hygge“. Když už jsme u dánských slovíček, musím přiznat, že dánština je opravdu nejtěžší jazyk, jaký jsem se kdy učila, ale o to víc jsem na

Není nic, co by Dány potěšilo víc než cizinec, co se naučil jejich jazyk, na který jsou tak pyšní, jako ostatně na všechno.

sebe teď pyšná, když mě v práci naši hosté chválí, jak skvěle mluvím.

A není nic, co by Dány potěšilo víc než cizinec, co se naučil jejich jazyk, na který jsou tak pyšní, jako ostatně na všechno. Mentalita je jedna z věcí, kterou na této zemi miluji ze všeho nejvíce. Lidé se na sebe na ulici

usmívají, opravdu nepřeháním, a jakmile se Dánům dostanete pod jejich pevnou skořápku, objevíte v nich ty nejoddanější přátele.

Co je pro mě ale nejdůležitější a kvůli čemu jsem sem jela, jsou příležitosti a zkušenosti. Dánsko je opravdu taková evropská Amerika – díky naprosto skvělé vládě je tu možné snad všechno. Nemyslím si, že bych se v Česku zúčastnila tolika „start-up víkendů“ nebo měla za učitele bývalé manažery

z firem jako je Lego nebo Bestseller. Vzdělávací systém této země je opravdu to nejlepší, co mě zatím v životě potkalo.

I přes to, že mi samozřejmě občas chybí Praha a moc ráda se tam vracím, Dánsko je pro mě teď domovem a kdybych se měla znovu rozhodovat, jestli sem pojedu, ani vteřinu bych neváhala. Kdybych sem po maturitě neodjela, nebyla bych člověkem, kterým jsem teď, nepoznala bych sama sebe a nenasbírala tolik zkušeností, jak už osobních, tak profesních, pozitivních i negativních.

NEBUĎ LABUŤ A ŠUP VEN

TOMÁŠ

První, co vás čeká a nemine, je byrokracie. EU residence, CPR, NemID, eBoks, bankovní účet. V mém případě všechno šlapalo jak po másle a suma sumárum se dá vše vyřídit během měsíce. Je dobrý si zjistit, jestli se na vašem spádovém úřadě konají nějaké studentské dny. V Kodani to tak bylo a váš EU residence pak dostanete znatelně rychleji. Pokud máte štígro, možná tentýž den.

Já jsem tu měl jedinej zádrhel, s poštovní schránkou, která měla rozbít zámek. Landlord mi objednal zámečnicka, ale ten se mi nemohl dovolat, protože jsem na net nedal českou předvolbu před moje číslo. Ups. Nicméně všechno se jedním pokescem vyřešilo, akorát mě to stálo o cestu do Kodaně navíc. Případné úrazy jsem vyřešil dvouměsíčním cestovním přípojištěním s tím, že se pak trvale pojistím v Dánsku.

Co doporučuju udělat ASAP, je splášt si kolo. Tímhle úžasným strojem se dostanete po Denmarku všude a je to radost.

Ale jak říkám, z tohodle pohledu se není čeho bát.

Co doporučuju udělat ASAP, je splášt si kolo. Tímhle úžasným strojem se dostanete po Denmarku všude a je to radost. Na rozdíl od naší krásný země s vámi řidiči počítaj a na silnici se necítíte jako vetřelec.

Co týče školy, velká bomba, naprostá spokojenost. Lidičky ze všech koutů světa (ačkoliv hlavně východní Evropy). Anglicky toho za první tejděn nakecáte víc jak za celou střední. Obrovská výhoda je, že jste na tom v drtivý většině případů všichni stejně – nikdo nikoho nezná, takže kámoše splášíte bez problému.

Pro zájemce o Computer Science: první semestr mám dva předměty – SWC (software construction) a SDW (software design). SWC je prográmko v C#, naprosto od základů, nemusíte vědět vůbec nic. SWD je ze začátku hlavně

Anglicky toho za
první tejdén
nakecáte víc jak
za celou střední.

business a analýzy, takže SWOT, Porter's 5 forces, business model canvas atp. Potom se to přesune k user stories, agile přístupu a scrumu. Pokud máte jakýkoliv zkušenosti s prográmkem nebo marketingem, první semestr pro vás bude procházka růžovým sadem.

Závěrem... Studium v Dánsku doporučuju všem, až na ty, kterým naprosto vyhovuje práce o samotě a kvanta teorie. Vy běžte na vejšku u nás. Nic tím nezkazíte, vždycky tam můžete šoupnout nějaký Erasmus. Všichni ostatní – nebud' labuť a šup ven, je to srandy kopec. :)

CHCI ZAŽÍT SVĚT

ALENA

Chci zažít svět. Tohle byla moje prvotní myšlenka, když jsem se rozhodovala, co dál po ukončení střední školy. Jít na klasickou českou vysokou mě popravdě moc nelákalo. Konec konců, kdybych zůstala uvězněná ve své komfortní zóně, neměla bych šanci nijakým způsobem prorazit a stát se součástí multikulturního světa.

Netrvalo dlouho a rozhodla jsem se zkusit studium v Dánsku. Důvodů, proč jsem se rozhodla právě pro tuto zemi, bylo mnoho. Jde o zemi, kde se lidé považují za nejšťastnější národ na světě, školní systém je tu výborně propracovaný a titul z dánské školy je oceňován po celém světě, třída je složena z několika národností a mám tím možnost se ponořit do kultur mých spolužáků. A fakt, že se neplatí žádné školné, je jen třešnička na dortu.

Vzhledem k mojí
plaché osobnosti mi
dalo zabrat sebrat
odvahu a někoho se
zeptat.

Studium v zahraničí není samozřejmě nic jednoduchého. Samotná práce na přihlášce vyžadovala spoustu papírování. Ale díkybohu jsem měla po boku Scandi; lidi, kteří mi byli nápomocní a příjemným způsobem mě dovedli v podstatě až do Dánska.

První dojmy jsou velmi důležitým aspektem, zvláště když si uvědomíte, že dané místo pro vás bude domovem v následujících několika letech. Můj první den byl poněkud hektický. Jakmile jsem se po 2 hodinách konečně dostala z letiště v Aarhusu do poněkud malého města Randers, ocitla jsem se uprostřed vlakového nádraží a neměla jsem ponětí, co dělat dál. Měla jsem přibližně hodinu na to se dostat na kolej, byla jsem bezradná. Vzhledem k mojí plaché osobnosti mi dalo zabrat sebrat odvahu a někoho sezeptat. Ale nečekaně jsem se setkala s velmi přívětivými reakcemi od

neznámých lidí. Mladá slečna, která – nutno dodat – nebyla místní, mi pomohla s velkým kufrem a pomohla mi se dostat až na autobusové nádraží. Celá uříčená jsem nakonec nastoupila do jiného autobusu, který jel opačným směrem, než je moje kolej. Znovu jsem tedy sebrala odvalu a zeptala se řidičky, jestli by mi poradila. Pousmála se a dovedla mě k jinému autobusu, jehož řidič byl natolik

Řidič autobusu mi
zastavil přímo před
kolejí, i když byla trochu
mimo jeho hlavní trasu.

ochotný, že mi zastavil přímo před kolejí,
i když byla trochu mimo jeho hlavní
trasu. Nakonec jsem se úspěšně dostala
na svůj pokoj.

Navzdory úskalím mého prvního dne
musím přiznat, že vydat se na studium

do zahraničí bylo moje nejlepší rozhodnutí. Já jsem obecně velký introvert, kterému dělá problém mluvit před lidmi; představa, že budu muset před někým prezentovat na odborné téma, mě popravdě děsila. Možná to byl jeden z důvodů, proč jsem zvolila právě tento dánský studijní systém. Tady se prostě a jednoduše nedá vyhnout jistě interakci s jinými lidmi. Práce ve škole je totiž založená právě na prezentování, řešení reálných problémů firem, diskuzích, skupinových pracích. Naučíte se samostatnosti, zlepšíte své dovednosti v prezentování sami sebe a získáte neuvěřitelné množství zkušeností.

Dánové jsou obecně velmi rezervovaní. Ale nikdy se mi nestalo, že by na mě koukali skrz prsty jako na cizince. Když jdu po ulici, všichni se na mě smějí. Když někomu nemotorně stojím v cestě, nezačne na mě pokřikovat; omluvím se, oba se zasmějeme a jde se dál. Dánská mentalita je zkrátka velmi odlišná od té naší české. Místní jsou prostě šťastní. V autobusech hraje od rána hudba na navození příjemné atmosféry, lidé na ulicích si pobrukují, pískají si. Jsou tu prostě šťastní, že jsou. I přes nepříznivé počasí. ☺

Rozhodně stojí za to zmínit, že Dánsko **je** drahé. Pro průměrného českého studenta je prvních pár měsíců opravdu boj o každou korunu. Bohužel sehnat práci taky není vůbec jednoduché.

Dánská mentalita je
zkrátka velmi odlišná
od té naší české. Místní
jsou prostě šťastní.

Obrovskou výhodou je umět dánsky nebo mít alespoň snahu se dánštinu naučit. Jakmile se na vás usměje štěstí, život tady bude ihned pohodovější. Student i s prací jen na několik hodin týdně si tu vyžije bezvadně, takže určitě není čeho se obávat.

Já jsem velmi šťastná, že jsem nakonec tento krok kupředu udělala a teď jsem tu. Tvořím si budoucnost a poznávám svět. Pro studenta z českých lavic je systém dánských škol šok, velká změna; ale způsob dánské výuky má určitě svůj potenciál.

Takže konec konců, začátky nejsou jednoduché, určitě ne. Ale jak řekl britský spisovatel Arthur Clarke: „Jestliže najdeš v životě cestu bez překážek, určitě nikam nevede.“ ☺ Tak seber odvahu, opusť svoji komfortní zónu a běž objevovat, zažít svět ☺

DÁNSKÉ DOBRODRUŽSTVÍ

ANNA

Mé dánské dobrodružství začalo v únoru 2017. Byl to pro mě celkem šok – sama v cizí zemi, daleko od rodiny s nutností se postavit na vlastní nohy. Nebylo to lehké – nebudu kecat. První noci plné kapesníčků a ptaní se sama sebe, proč

První noci plné kapesníčků
a ptaní se sama sebe, proč
jsem sakra nezůstala doma
a nešla do Prahy na VŠ
jako ostatní.

jsem sakra nezůstala doma a nešla
do Prahy na VŠ jako ostatní. Toto
„homesick“ období mě však přešlo
po několika dnech. Začala jsem se
socializovat, začala škola a spousta
dalších aktivit... ☺

Pro AP Degree jsem si zvolila IBA v Koldingu. Své volby nelituji, studium je dobře pojaté – teorie + praxe, takže mohu říct, že kdybych chtěla, tak po skončení mého titulu (leden 2019) mohu jít pracovat do firmy – ale rozhodla jsem se, že budu dále pokračovat na TOP-UP.

A z hlediska socializace – jsem neskutečně vděčná za všechny lidi, co jsem tu potkala. Navázala jsem kontakty z různých koutů světa a i dlouholetá přátelství. Za ten rok a půl se ze mě stal profík v beerpongu :D a musím říct, že konečně chápu i pořekadlo „pije jako Dán“. Navíc Dánsko samo o sobě je krásný stát se spousty míst na výlety a se super leteckými spoji, se kterými se dá podívat do jiných koutků světa během studia. ☺
Konečně chápu i pořekadlo „pije jako Dán“.

Také bych chtěla, poděkovat Scandinavian Study za skvělou pomoc s přihláškami na školy a za skvělý přístup a ochotu zodpovědět všechny moje dotazy a že jsem jich měla sakra hodně :D.

ŽIVOT V ZAHRANIČÍ VÁS ZMĚNÍ

MARKÉTA

Začátky jsou těžké, ale jak moc to záleží na situaci! Pokud se stěhujete sami do nové země, kde nemáte nic zařízeného, a chcete si tam najít práci a začít život od nuly, určitě to bude těžší, než když se rozhodnete odjet na vysokou školu, kde už dopředu budete mít alespoň nějaké jistoty.

Vím to moc dobře, protože já jsem to udělala přesně v tomhle pořadí. Když o tom zpětně přemýšlím, tak by možná dávalo větší smysl udělat to naopak, ale já nelituji. Jen díky tomu, že jsem měla odvahu odjet „naslepo“ do Anglie, jsem zjistila, čeho jsem schopná, osamostatnila jsem se, stala jsem se mnohem silnější, odvážnější a zjistila jsem, co chci dělat dál se svým životem.

První půl rok byl hodně těžký. Přijela jsem s průměrnou angličtinou, takže nejen že jsem si musela najít bydlení a práci, ale zároveň jsem se musela učit jazyk. Nemluvě o tom, že jsem se snažila začít nějaký sociální život, najít si nové kamarády atd. V této době jsem byla úplně sama, chyběla mi rodina a přátelé a probřečela jsem hodně nocí. Našla jsem, ale v sobě vždy sílu pokračovat, protože jsem věděla, že se to změní a věřila jsem, že to dokážu.

Pamatuji si, že na začátku jsem se naučila, jak se anglicky řekne, že hledám práci a jestli není nějaká pozice volná. S touto větou a s životopisem jsem v Salisbury

Několikrát se stalo, že mi zákazník musel ukázat, co chce, protože jsem mu nerozuměla.

obcházela všechna místa, kde jsem si myslela, že bych mohla mít šanci. Hned první týden se mi zadařilo a byla jsem pozvána na zkušební směnu. Tu jsem zvládla, a tak jsem začala pracovat na plný úvazek v „juice and sandwich“ baru

(takový zdravější fast food). Protože moje angličtina nebyla úplně dobrá, měla jsem velké problémy rozumět. Několikrát se stalo, že mi zákazník musel ukázat,

co chce, protože jsem mu nerozuměla. Styděla jsem se za to a věděla jsem, že tomu musím dát víc, tak jsem se přihlásila na místní univerzitu a třikrát do týdne jsem chodila po večerech na kurzy angličtiny. Po nějaké době jsem se zlepšila, ale protože jsem se sebou pořád nebyla spokojená, našla jsem si brigádu za barem, v místním klubu. To bylo skvělé rozhodnutí, protože to mi jazykově opravdu hodně pomohlo. Pokud totiž rozumíte opilému Angličanovi v baru, kde řve muzika, umíte anglicky opravdu dobře. :)

I můj sociální život se obrátil po několika měsících k lepšímu. Skamarádila jsem se se svojí kolegyní, která byla z Polska, a nakonec jsme spolu i bydlely. Seznámila jsem se se spoustou skvělých lidí, a s některými jsem stále v kontaktu a vídáme se dodnes.

Z jednoho plánovaného roku byly nakonec skoro čtyři, a to jen proto, že jsem po roce cítila, že je moc brzy na návrat a že chci ještě zkusit a vidět, co mě v Anglii čeká. Během té doby jsem také cestovala nejen po Evropě, ale také do Jihoafrické republiky a Jižní Koreji. Díky tomu se mi oči i obzory otevřely ještě víc. Zamilovala jsem si svobodu, kterou jsem nabyla. Stala jsem se opravdu nezávislou, a i když jsem si všechno musela zařídit a obstarat sama, měla jsem spoustu povinností a starostí, zároveň jsem dělala jen to, co jsem chtěla, což bylo skvělé. Všechna rozhodnutí byla jen moje a mohla jsem být tak spontánní, jak jsem si přála.

Po návratu z Anglie do Čech jsem věděla, že pokud mám vystudovat vysokou školu, jak jsem plánovala, musí to být v zahraničí, a styl studia musí být jiný než ten, na který jsme zvyklí v Čechách. A tak jsem se rozhodla přestěhovat se do Dánska a vystudovat bakaláře tam.

Všechna rozhodnutí byla jen moje a mohla jsem být tak spontánní, jak jsem si přála.

Studium v dánském Roskilde jsem začala v září 2013. V mnoha ohledech byl tento nový začátek o dost jednodušší, protože jsem bydlela na koleji, chodila do školy a našla jsem si hudební klub, ve kterém jsem dobrovolničila, takže jsem už od začátku navázala nová přátelství a měla sociální život, což je velice důležité pro dobrou psychiku.

Styl učení byl úplně opačný než u nás a já jsem se do něj zamilovala! Profesori se o nás zajímali, byli velice přátelští, používali své křestní jméno, nikdy se nad nás

nepovyšovali, povzbuzovali nás a snažili se, abychom si utvořili vlastní názor a stáli si za ním – chtěli, abychom s nimi argumentovali, pokud s něčím nesouhlasíme, což mi přišlo naprosto neuvěřitelné. Prostě se snažili, abychom začali myslet sami za sebe. Nějakou dobu mi trvalo si na tohle zvyknout, ale potom jsem si uvědomila, jak úžasné to je. Teď je mi jasné, že jestli budu někdy studovat magisterský program, nebude to v Čechách, ale v Dánsku nebo jiné zemi, co má stejný styl vzdělávání.

Dánsko mě opravdu překvapilo a zamilovala jsem se do něj. Lidé jsou velice milí a přátelští, příroda je nádherná, všude spousta krásných pláží, míst na koupání, celá země se zaměřuje na ochranu životního prostředí, většina lidí je sportovně aktivních, obdivuji architekturu i umění, které je v zemi k vidění. A zažili jste už někdy dopravní zácpu kol? :) Je tolik důvodů, proč Dánsko bude navždy v mém srdci a proč se tam budu vždy ráda vracet.

Studium bylo skvělé. Skládalo se z kombinace teorie a projektů (individuální a skupinové). Ve třídě byli studenti z celého světa, a díky tomu jsem byla schopná nejen rozpoznat kulturní rozdíly, ale také se s nimi naučit pracovat. Každý z nás měl za sebou něco jiného, jak z hlediska vzdělání, tak zkušeností, a proto se při skupinových projektech někdy stalo, že jsme spolu nesouhlasili, často jsme se ale také doplňovali, tak jako tak, výsledky byly nakonec vždy úspěšné. Najednou jsem se ocitla na místě, kde nebylo důležité, abych byla

Na střední škole jsem neměla moc dobré známky, ale najednou jsem byla jedna z nejlepších ve třídě, a nakonec i ve svém ročníku.

schopná odříkat teorii, ale abych byla schopná ji použít v reálném životě. Všechno bylo jinak, naopak...byla jsem z toho nadšená! Na střední škole jsem neměla moc dobré známky, ale najednou jsem byla jedna z nejlepších ve třídě, a nakonec i ve svém ročníku. Proč?

Protože mě to bavilo a věděla jsem, že všechno to, co se učím, budu potřebovat v reálném životě. Všechny ty projekty reálných společností a spolupráce s místními organizacemi a společnostmi mě nabudily. Dokonce z předmětů, které jsem na střední sotva prolezla, jsem měla skvělé známky, a to jen proto, že mi to všechno dávalo smysl. Součástí mého studia byly také dvě stáže. Jednu z nich jsem měla v Praze a druhou v Kodani. Byly to skvělé zkušenosti a já se během nich hodně naučila.

To že jsem se odstěhovala do zahraničí bylo jedno z nejlepších rozhodnutí v mém životě. Zažila jsem díky tomu neuvěřitelné věci, otevřely se mi obzory, poznala jsem spoustu skvělých lidí, objevila jsem svoji vášeň a naučila jsem se spoustu nových věcí. Získala jsem mnoho, ale zároveň jsem i o hodně přišla. Žiji v zahraničí a cestuji skoro celých 10 let, to je dlouhá doba. Během které jsem přišla o nespočetné množství schůzek, akcí, oslav a výletů jak s rodinou, tak s přáteli. Proto jsem si začala mnohem víc vážit času, který jsem mohla strávit v jejich společnosti.

Na můj život v Anglii, Dánsku, i na mé cesty mám spoustu krásných vzpomínek, ale také jsem si několikrát prošla peklem. To je ale součást života, ať už jste kdekoli. Vždy to tak bylo a taky bude, chvíli je dobře a pak zase hůř. Žádnou zkušenost ani vzpomínku bych ale za nic nevyměnila, ani tu nejhorší, protože jen díky tomu jsem se stala takovým člověkem, jakým dnes jsem.

Určitě jste slyšeli, že život v zahraničí vás změní. Není to jen fráze, je to pravda. Máte odvahu zjistit co se skrývá ve vás? :)

A I PŘESTO...

KRISTÝNA

Když jsem ukončila střední školu, musela jsem čelit velké krizi, a to: „Co bude teď?“ Na vysokou školu mě do Česka sice vzali, ale příliš velké nadšení to ve mně nevyvolalo. Věděla jsem, že to není „ono“, a tak jsem školu o rok odložila a rozhodla se počkat. Když jsem se dozvěděla o Scandinavian Study, říkala jsem si, že to nepřichází v žádném případě v úvahu, že studovat v Dánsku by bylo holé šílenství.

Na vysokou školu mě do Česka sice vzali, ale příliš velké nadšení to ve mně nevyvolalo.

A i přesto jsem tu skončila.

Když nad tím teď přemýšlím, musela jsem se úplně zbláznit. Odjela jsem do Dánska s přesvědčením, že si práci určitě najdu během prvního měsíce, a že mi počasí určitě vadit nebude. Byla jsem si jistá, že mi vůbec nebude vadit být sama v cizí zemi, kde nikoho neznám a kde je vlastně i velká pravděpodobnost, že mě někdo naláká na levné ubytování a po příjezdu unese a prodá na černém trhu.

I přesto jsem se rozhodla odjet.

První měsíce v Dánsku byly náročné. Mé růžové představy byly srovnané se zemí, když do mě zasáhla realita tak prudce, jako když mě jednou za čas dánský

Chvíli jsem se cítila
skvěle, potom do mě
udeřil vítr a nálada opět
klesla na bod mrazu.

vítr shodí z kola. Byla jsem sama. Neměla jsem práci. Neuměla jsem dánsky. Na bankovním účtu mi zbývalo pár korun. Pamatuji si, že jsem prvních pár měsíců i probřečela a přemýšlela nad tím, jestli by mi psychologové diagnostikovali jen

depresi či rovnou i hraniční poruchu osobnosti. Chvíli jsem se cítila skvěle, potom do mě udeřil vítr a nálada opět klesla na bod mrazu.

Přesto všechno jsem ale zůstala.

A jsem neskutečně vděčná, že jsem to nevzdala, ani v těch slabých chvílích. Začátky v nové zemi Vás pravděpodobně položí na dno, a možná zažijete i depresivní období, ale právě to vás posílí a zocelí. Já se rozhodla bojovat a práci jsem si nakonec našla. Stejně tak i přátele na celý život. A nejen to – stala jsem se tou nejsebevědomější a nejsilnější verzí mě samotné. Jsem si jistá, že kdybych se rozhodla zůstat v Česku, nikdy bych nebyla tam, kde jsem teď – ať psychicky, akademicky či profesně. Je to sice klišé, ale u mě to platilo. Zahraničí Vám změní život. Sice nejdřív klesnete na dno, ale ta cesta vzhůru stojí za to.

Stala jsem se tou
nejsebevědomější
a nejsilnější verzí
mě samotné.

NEJVĚTŠÍ, NEJTĚŽŠÍ A NEJŠÍLENĚJŠÍ ROZHODNUTÍ

LENKA

Moje cesta začala touhou něco změnit, něco dokázat a něco zažít. Jít studovat do Dánska bylo největší, nejtěžší a nejšílenější rozhodnutí, které jsem zatím

Ze studia v zahraničí si po prvním roce odnáším především to, že to rozhodně není jen o studiu v zahraničí.

udělala – a taky to nejlepší. Ze studia v zahraničí si po prvním roce odnáším především to, že to rozhodně není jen o studiu v zahraničí. To nejdůležitější, alespoň tedy pro mě, jsou zážitky

a zkušenosti, které mi život v Dánsku umožnil. Některé úžasné, jiné tragikomické a další nemilé, ale poučné. Všechny byly ale přínosem, kterého by se mi doma v Česku pravděpodobně nedostalo.

Mému odjezdu do Dánska, které jsem nikdy předtím nenavštívila, předcházelo náročné období. Počáteční radost z úspěšného odmaturování a přijetí na školu UCL ve Vejle vystřídala nervozita, tři brigády, hledání ubytování a hlavně vědomí, že se můj život za tři měsíce obrátí vzhůru nohama. Narovinu musím říct, že odjíždění není legrace. Rozloučit se se vším a všemi, co jsem znala a milovala, nebylo snadné, takže se brzy objevily smíšené pocity. Na prvním místě obrovské nadšení pro nový život, na druhém místě ošklivá nostalgie a na třetím místě strach z toho, co mě čeká. Byl to tisícikilometrový krok do absolutního neznáma. A vyplatil se.

Narovinu musím říct, že odjíždění není legrace.

První týdny v Dánsku byly převážně o poznávání – nejen nového prostředí, ale i nových lidí, a hlavně mě samotné. Člověk se dostane do situací, které ukáží,

čeho je schopný a co všechno dokáže. První dva měsíce proběhly ve znamení rozkoukávání se, papírování a hledání brigády. Práci jsem si díky spolužačce našla prakticky ihned, což bylo velké štěstí. Začala jsem pracovat ve skladu nad městem. Byla to práce, která byla náročná a rozhodně měla plno much. S tím jsem ale, jakožto dánštinou tehdy nepolíbená a poučená o tom, že najít si tu práci nebude jednoduché, počítala. Šok přišel ve chvílce, kdy jsem se dozvěděla, že ve skladu je maximální teplota 2 stupně a že jsem naprosto nemožná v řízení automatického vozíku. Peníze ale byly potřeba a já se odmítala vzdát!

Byl to tisícikilometrový krok do absolutního neznáma.

Po dvou měsících dočasného bydlení jsem se nastěhovala ke spolužačce, která se velmi rychle stala mojí kamarádkou a parťákem ve všech výhrách i patáliích, které přišly. A v cizí zemi je mít takového člověka nesmírně důležité. I díky jejímu doporučení jsem následně začala pracovat ve francouzské kavárně/restauraci, což neskutečným způsobem ovlivnilo můj život, a to nejen finančně. Původně jsem měla kavárnu uklízet a pomáhat s mytím nádobí, ale díky mým (řádoby) kulinářským schopnostem a odhodlání jsem místo toho začala pracovat na pozici kuchařky. Pochytila jsem hodně z dánského jazyka, naučila se dělat třeba super palačinky nebo péct francouzské dorty a našla si několik dánských kamarádů, což jsem předtím považovala za nadlidský úkol.

S tím vším najednou přišla určitá finanční jistota, i díky SU (příspěvku od dánské vlády pro pracující studenty splňující určité požadavky), která mi otevřela brány do světa cestování.

Před odjezdem do Dánska jsem toho moc neprocestovala, pokud opominu školní zájezdy a nějakou tu dovolenou s rodiči. Tady začalo dobrodružství. Zažila jsem toho víc, než za celý život předtím – od prvního letu v životě, přes noční popíjení španělského vína v Barceloně před chrámem Sagrada Familia, až po spontánní cestu do Londýna, kde jsem se docela náhodou ocitla na koncertu Eda Sheerana, nebo hokejové mistrovství světa v Kodani. Brzy mě čeká třeba ještě dobrodružství v Rumunsku, aneb v zemi, kam byly jednoho veselého pondělního večera zrovna nejlevnější letenky. A tohle všechno by se nejspíš nestalo, kdybych nevystoupila ze své komfortní zóny, neodstěhovala se do téhle malé skandinávské pohádky a nezačala žít jinak.

Všechno ale samozřejmě pohádkové nebylo. Celé moje dánské dobrodružství je protkané drobnými selháními, kterým se už můžu naštěstí zasmát. Když jsem šla ve Vejle poprvé do kina, film byl ve švédštině s dánskými titulky. Když jsem jela

Když jsem šla ve
Vejle poprvé do kina,
film byl ve švédštině
s dánskými titulky.

poprvé vlakem, málem jsem dojela do Hamburku. Když jsem šla v Dánsku poprvé k zubaři, stálo mě to víc než měsíční nájem (nedoporučuji). Když jsem jela poprvé na Vánoce domů, málem mi ujel autobus. Dvakrát. Nemluvě o tom, že jsem tu tisíckrát zmokla, stokrát se vztekala nad dánskou

výslovností a zhruba desetkrát byla málem sražena zapáleným cyklistou. A tak to tu chodí. Člověk dostane několik lekcí a jak se říká – co tě nezabije, to tě posílí. Já jsem jich dostala požehnaně, a přesto můžu říct, že to byl nejlepší rok mého života.

Ačkoliv jsem si jistá tím, že doma je doma a do Čech se po studiích nejspíš vrátím, nikdy nepřestanu být vděčná za to, kolik mi toho život na „severu“ přinesl a ukázal. Umožnil mi poznat jinou kulturu, lidi

z celého světa, naprosto krkolomný jazyk a systém vzdělávání, od kterého se má ten český co učit. Ale to máme my, studující v zahraničí, asi všichni společně. Co je pro mě osobně velmi důležité je to, že jsem dokázala sobě i svému okolí, že i člověk, který nepochází z bohaté rodiny, nemá na kontě statisíce, a dokonce ani žádný záchytný bod v zemi, kam se chystá vycestovat, to může zvládnout. Nakonec nezáleží na tom, odkud pocházíme, ale kam míříme a jak moc jsme odhodláni za to bojovat.

Moje srdce patří
Česku, ale vždycky
bude bít i pro Dánsko.

Jsem člověk, který má rád jistoty. A jsem ráda, že jsem na to na chvíli zapomněla a pro jednou zarisovala.

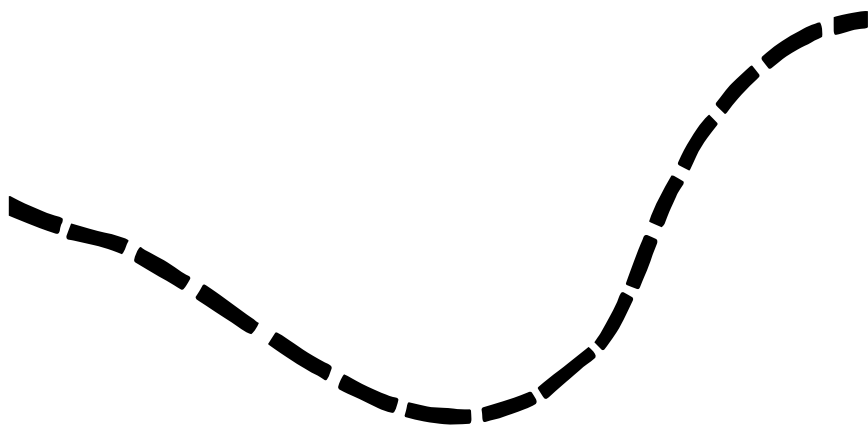
Moje srdce patří Česku, ale vždycky bude bít i pro Dánsko.

Část čtvrtá

ZA HRANICEMI A ZASE ZPÁTKY

...příběhy těch, kteří strávili část svého života
v zahraničí a pak se vrátili zpět

KAŽDÁ PŘEKÁŽKA JE ZÁROVEŇ POSUN VPŘED

MARKÉTA

Studium v Dánsku bylo jedno velké WOW. Rozhodla jsem se pro něj hned po maturitě a bylo pro mě velkou střelou do neznáma.

V tu dobu moje angličtina nebyla vůbec nijak slavná a finanční rezervu jsem měla spíš žádnou než nějakou. Nicméně s mottem „risk je zisk“ jsem se rozhodla, že

V tu dobu moje
angličtina nebyla
vůbec nijak slavná
a finanční rezervu
jsem měla spíš
žádnou než nějakou.

nemám co ztratit a vrátit se můžu vždycky.
3 měsíce od té doby, co jsem poprvé
uslyšela o studiu v této zemi, jsem už seděla
v letadle směr Dánsko. Nikdy nezapomenu
na ten moment, kdy jsem poprvé
vystoupila v Dánsku z letadla. Cítila jsem, že
teď mi začíná jedno velké nové dobro-
družství, strašně jsem se těšila, ale také

jsem měla obavy, že vůbec nevím, jak to vše zvládnou. Že si budu muset co nejdříve najít ubytování, jelikož ho mám zařízené v hostelu jen na pár týdnů, budu potřebovat práci, abych to vše finančně zvládla, a strach z toho, jak zvládnou VŠ studium rovnou v angličtině, byl stejně tak velký.

Do začátku toho tedy bylo celkem dost nového, co na mě čekalo. Nicméně nad strachem převládala touha po velké neznámé, nových zkušenostech, změně. Pomáhalo mi také mé přesvědčení, že kdybych to jakkoliv nezvládala, vždy se přeci můžu vrátit domů do Česka a začít školu nebo nějakou práci tam (nikdo mě v Dánsku přeci násilím držet nebude). Tento pocit mně dodával odvalu to vše podstoupit, protože není co ztratit.

Bydlení jsem si v Dánsku našla kupodivu rychle. Hned druhý den po příjezdu jsem se vydala do agentury zprostředkující ubytování a měla štěstí, narazila jsem zrovna na volné bydlení, na kterém jsme se domluvili ještě s dalšími hledajícími studenty v hostelu. Jedna z věcí na řešení tedy byla odškrtnutá.

Získat brigádu už ale vyžadovalo daleko větší úsilí. Týdny jsem skoro denně obcházela místní podniky, tiskla životopisy a projížděla internet. Jelikož jsem neovládala tamější jazyk a pracovních zkušeností jsem do té doby také moc neměla, nezbývalo nic jiného než prostě chodit s životopisem po restauracích a podobných podnicích osobně a zkoušet štěstí. Bylo to jedno velké nepříjemné vycházení z mé komfortní zóny. Před každými dveřmi jsem vždy sbírala odvalu, předem si předříkávala, co a jak řeknu,

a modlila se, ať to tentokrát vyjde. Trpělivost ale občas ty růže vážně přináší, a pro mě pocitově nekonečném hledání jsem asi za měsíc po příjezdu do Dánska už

V ten moment to je ale rozhodně velký boj sám se sebou.

měla svou první brigádu. Časem jsem jich pak získala a vystřídala ještě několik. Jak se mi tedy osvědčilo, člověk se prostě musí překonat, donutit se otevřít ty pomyslné i reálné dveře a osmělit se. V ten moment to je ale rozhodně velký boj sám se sebou.

Od školy v Dánsku jsem moc netušila co čekat. Měla jsem obavy, jaké to bude být vysokoškolačkou, že to vše bude určitě těžké, ale hlavně v angličtině! Ve škole na nás ale byli připraveni a očekávali, že to vše pro nás může být velká změna. V rámci různých aktivit, her a seznamovacích výletů jsme se celkem rychle všichni poznali a skamarádili. A jak jsem si později uvědomila, spolužáci měli pravděpodobně úplně stejné pocity jako já. Poprvé začali studovat VŠ, poprvé na takovou dobu v zahraničí a v drtivé většině měli také hned po maturitě. Ve škole tedy ze začátku panovalo volnější tempo s prostorem na aklimatizaci. Bylo tak více prostoru i na mezinárodní parties se spolužáky, kterých se pořádalo hlavně na začátku školního roku pozeňnaně, a které měly rozhodně něco do sebe ☺.

Jako velkou změnu jsem vnímala styl výuky. To, že při hodinách musíte být aktivní, zapojovat se do diskuzí a sdílet svůj názor na danou věc, bylo pro mě něco nového. Alespoň proti tomu, co jsem ze škol z ČR znala já. V těžších chvílích jsem si připomínala, že jsem v Dánsku z mého rozhodnutí, že jsem podstoupila tento krok do neznáma, abych z toho vytěžila co nejvíce, a tím se motivovala

k tomu se překonávat a být více proaktivní, než by mi bylo pohodlné. Takže celkem opak mě na střední škole, kde to člověk měl tak nějak víc na háku...)

Studiu v Dánsku jsem nesmírně vděčná za spoustu věcí. V daný moment jsem si vůbec neuvědomovala, co vše jsem díky překonání toho počátečního strachu z neznámého, odhodlání odjet a nutnosti řešit různá úskalí života a studia v zahraničí, získala. Kromě nových studijních vědomostí, kontaktů na spolužáky z celého světa, zkušeností ze 2 zahraničních stáží (Řecko a Costa Rica), mi dal samotný život v zahraničí minimálně jednou tolik. To, že si totiž vyzkoušíte žít v cizí zemi s jiným jazykem, zvyklostmi, daleko od svých blízkých a všeho známého, беру stejně hodnotně jako celé to VŠ studium. Z plánovaných 2 let v Dánsku na programu AP Degree se nakonec vyklubalo celé vysokoškolské studium zakončené magisterským titulem, v rámci kterého jsem získala nepopsatelně mnoho zážitků a zkušeností.

V Dánsku jsem se také seznámila se svým manželem. Oba jsme z Prahy, ale poznali jsme se až v Dánsku při studiu. Později jsme se společně vrátili domů do Česka, kde momentálně vychováváme naši malou holčičku. Studium v Dánsku mi tedy dalo ještě takovýto krásný bonus...)

V Dánsku jsem se také seznámila se svým manželem. Oba jsme z Prahy, ale poznali jsme se až v Dánsku při studiu.

Proto vám všem přeju dostatek spontánnosti a otevřenosti novým výzvám. Nebojte se jich, a pamatujte, že každá překážka je zároveň i posun vpřed.:

ZÍSKÁTE TO, CO CHCETE ZÍSKAT

TEREZA

Je jednoduché „jen projít“, ale pokud ti jde o to, aby ses v něčem vylepšoval a máš vysoké cíle, studium v zahraničí ti tohle může dost ulehčit. Jak jsem

Pokud chceš
něčeho dosáhnout,
musíš se odlišit.

zmínila, pokud chceš něčeho dosáhnout, musíš se odlišit. Nic, co stojí za to, nebude jednoduché.

V Dánsku jsem studovala Commerce Management na ZIBATu. Neřekla bych, že se to dá srovnat se školním systémem v České republice, je to dost jiné a mnohem více praktické. Když máš s něčím problémem, učitelé ti pomůžou, ale jen do určité míry. Nechávejí tě se učit být samostatným a přemýšlet jinak.

Studium na vysoké škole v zahraničí je příležitost, které je škoda nevyužít. Přece jen studium je zdarma a investice se ti mnohokrát vrátí. Scandinavian Study mi pomohli s veškerým zařizováním, i přesto, že jsem se hlásila na univerzitu měsíc po deadlines.

Nechávejí tě se učit
být samostatným
a přemýšlet jinak.

Různé problem solvingy a vytváření nových nápadů byla velká část mého programu. I díky tomu, co jsem se v Dánsku naučila, jsem tento rok začala pracovat v americké společnosti Uber. Samozřejmě to, že vystuduješ školu v Dánsku, neznamená, že ti budou chodit nabídky na spolupráci z celého světa, ale určitě, pokud máš ten správný mindset, může to být dobrý start.

Další věc je angličtina, která je v dnešní době více než nezbytná a neobejdeš se bez ní. Pokud by ti studium mělo dát i třeba jen jednu věc (což věřím, že se určitě nestane) bude to skvělá angličtina.

V neposlední řadě pak tvoje cíle a odhodlání. Budeš konečně mimo domov a nikdo tam pro tebe nebude, aby ti říkal, co máš jak dělat. Můžeš si zvolit svoje priority. Sice je fajn jen studovat a chodit na parties, ale nezapomeň myslet do budoucna. Nepřestávej se učit a získej z pobytu v jiné zemi co nejvíce.

Asi nejlepší rada z mé strany může být – spíše se seznamuj s lidmi z jiných zemí. Po příjezdu jsem byla překvapená, že dost Čechů, Slováků a Poláků přemýšlí stejně a chtějí se vzdělávat v jiné zemi. Mít známé, se kterými můžeš mluvit stejným jazykem je fajn, ale na 1000% doporučuji poznávat jiné kultury a seznamovat se s co nejvíce lidmi z cizích zemí.

Vystup ze své comfort zone a udělej pro sebe něco, čeho nebudeš litovat.

DÁNSKOU PROAKTIVNOSTÍ PROTI HŘÍŠNÉ LENOSTI

CHAU

Příběhů z Dánska, nebo jiných studijních pobytů, je bezpochyby mnoho. Některá jsou neotřelá a žoviální, jiná jsou zase plná strasti či překážek, a další mohou být optimistická a inspirativní. Protože je každá povídka odlišná, chci se i já podělit o své zkušenosti. K tomuto účelu jsem zavítala do městské knihovny, kde, obklopena studenty, čerpám inspiraci pro sepsání tohoto krátkého nostalgického příběhu. Nejsem žádná umělkyně či motivační řečník, ale snad budu dobrá vypravěčka.

Na cholerika jsem byla obdarována zdravou flegmatickou klidností a obrovským množstvím štěstí. Zatímco se moji vrstevníci stresovali ohledně maturity

Měla jsem onu
možnost žít relativně
bez stresů.

a pozdějšího výběru vysoké školy, já byla v klidu. Vždy jsem byla dobrá studentka, přestože jsem studii nevěnovala tolik času, jak by svědomitý studující měl. Netvrdím, že jsem nevynaložila žádné úsilí

k dosažení svých cílů, ale všechno, co jsem si kdy přála, si ke mně našlo cestu velice hladce a prakticky samo. Tudiž jsem měla onu možnost žít relativně bez stresů.

Tato skutečnost vyústila v jednu z mých stěžejních špatných vlastností, a tou je lenost. K tomu mi perfektně sekundovala moje introvertní nátura. Všechna tato negativa jsem si s sebou odnesla do Dánska.

První dva roky jsem strávila v krásném městě Aalborg. Jak už to bývá, začátky byly náročné. Ubytování bylo drahé, čekací doba na ně byla dlouhá a ceny byly mrakodrapsky vysoké. Skončila jsem v bytě, který byl sice pěkný, ale hezky

předražený. Ceny za potraviny byly relativně vyšší než v Čechách, a já, jakožto studentka, nedisponující miliony v kapsách, jsem byla v šoku a šetřila, kde se dalo. Sotva jsem si něco dopřávala a počítala každičký non-existenční halíř.

Práce na reálně podložených projektech a skupinové práce jsou hlavními charakteristikami dánského stylu vzdělání. Nebyla tu nutnost nekonečného biflování, což mi vyhovovalo. Samotná výuka je interaktivní s prostorem vyjádřit svůj názor a zúčastnit se diskuzí. Zkoušky se zase zaměřovaly nejen na teoretické znalosti, ale i schopnost prezentovat, argumentovat a obhajovat svůj projekt.

Vztah vyučujícího a studenta je velmi neformální, jsou to spíše vaši kolegové a kamarádi. Tykáte si jménem, jsou ochotni vám pomoci, poradit a občas si společně zajdete na to „jedno“ pivo v pátek do Friday baru.

S nejbližšími spolužáky jsem se stýkala i mimo školu. Avšak moje lenivá a introvertní povaha způsobila, že jsem se od lidí stále více a více distancovala. Vidala jsem je převážně na univerzitě či během skupinových prací.

Ironicky až v práci jsem si začínala uvědomovat, jak důležité je umět balancovat mezi soukromým, pracovním a studijním životem, a hlavně začít aktivně žít a nešetřit na každé maličkosti. Zkrátka, užívat si života.

Obecně se tu práce shání poměrně obtížně, zvláště když bydlíte v menším městě s větším množstvím studentů. Svoji první brigádu jsem si našla v dánské kavárně, kde jsem přišla do styku s Dány. Obzvláště jsme se sblížovali na

Po pár měsících
strávených v Dánsku
mě začal fascinovat
dánský přístup k životu.

zaměstnaneckých večírcích, které nám
paní majitelka Lisa vždy organizovala
párkrát do roka. Na Vánoce jsme
dostávali dárky a mohli se ládovat
dobrotami z kavárny či neomezeně
koštovat domácí limonády a pivo.

Pracovní dobu jsem měla velice flexibilní a vše si určovala sama. Po pár měsících strávených v Dánsku mě začal fascinovat dánský přístup k životu. Obzvláště jejich schopnost vést aktivní život a k tomu vše stíhat. Též jsem to chtěla umět.

Začala jsem se tedy znovu stýkat s kamarády, chodit na hudební či komediální akce a laicky cvičit jógu. Osvojila jsem si také zvyk vést si diář, umění time-

managementu, smysluplného plánování jídel a lepší životosprávy. Cítila jsem se dobře, plná energie a motivace, připravená čelit dalším dnům.

Rok poté jsem nastoupila v Odense na jinou školu. Odense je třetí největší

Cítila jsem se
dobře, plná energie
a motivace,
připravená čelit
dalším dnům.

město Dánska, tudíž ubytování tu bylo dražší, zato práce se tu sháněla snadněji. Jakmile jsem si ji našla, pendlovala jsem prakticky jen mezi školou a prací. Jiné prostředí a nové tváře, jak v práci, tak ve škole, mě znervóznily, a já upadla do svých starých cyklů. Moje lenost mi bránila v socializování, nezúčastňovala

jsem se společenských akcí, přestože jsem chtěla. Svě nejhorší období jsem měla v zimě. Počasí je v chladnějších ročních obdobích velice pochmurné, a při prudkém větru a silném dešti depresivní. V této době se v mém soukromém životě stala událost, která mě mentálně vyčerpávala.

Svůj druhý dech jsem chytila až téměř na konci mého působení v Dánsku, kdy si se mnou při dopravní zácpě v autobusu začala povídat postarší paní. Povídala o všem možném, ptala se mě na spoustu otázek, mě ale uchvátila její chuť a radost ze života. Else byla ve svých sedmdesáti letech velmi aktivní důchodkyně. Vstávala brzy ráno, chodila na procházky denně a pravidelně se zúčastňovala akcí pořádaných v nedalekém institutu pro důchodce. Inspirovala mě a já si uvědomila, že je zapotřebí změnit vlastní myšlení a postoj k životu.

Počasí je v chladnějších
ročních obdobích
velice pochmurné, a při
prudkém větru a silném
dešti depresivní.

Na začátku června jsem odjela do staré dobré Prahy za účelem povinné stáže. Dánskou proaktivnost jsem byla rozhodnuta uplatnit ve svém životě. Začala jsem podruhé od začátku, znova, a líp. Vrátila jsem se k vedení diáře. Vyčlenila jsem si čas na své blízké, přátele, učení, odpočinek, zábavu či sport. Nově zkouším systém každotýdenního zapisování událostí či akcí, jak uměleckých, hudebních nebo komediálních, o které bych měla zájem, a některé z nich posléze navštívím.

Mé volné dny se mi pomalu, ale jistě, zaplňují. Řekla bych, že mám vždy co dělat, ať už je to večere s kamarády, návštěva koncertu, víkendový výlet do přírody či klidné posezení s rodinou.

Občas některé věci také nestíhám, v tomto případě usuzuji podle situace, nepanikařím, ani se zbytečně nestresuji, odučila jsem se přemýšlet nad zbytečnostmi, které neovlivním, vše má nakonec své řešení. Na závěr mohu říct, že se díky aktivnějšímu životu cítím plná energie a užívám si svého studentského života. Mé lenosti jsem se nezbavila, pořád tu je, jen jsem nad ni získala lepší kontrolu.

A to mě naučilo Dánsko.

PÁR VĚCÍ, CO MĚ NAUČIL ŽIVOT V DÁNSKU

LAĎA

1. Lepit kolo můžete vždy a všude, tak buďte připravení.

Například mně se to během posledního půlroku podařilo minimálně 15krát. Nikdy nevíte, co se Vám může během jednoho dne podařit nebo podělat. Ať už málo nebo kolosálně. Každopádně, ne vždy jde život směřovat. Jediné, co můžete dělat, je volit si reakci – párkrát se nadechnout, duševně se smířit se situací a dojít pěšky. To ovšem není snadné. Věřím, že i v životě se dá naučit takto se vypořádávat s nepředvídatelnými věcmi rychleji a s větším duševním klidem. Čím víc se toho podělá, tím lépe...

Párkrát se nadechnout, duševně se smířit se situací a dojít pěšky.

2. Pravidlo KISS - Keep It Stupid Simple

3. Dánové, život a čas.

Dánové mají jasno v tom, kolik času stráví v práci a kolik s rodinou, která je v jejich kultuře velice důležitá. Umí si najít balanc a žijí vyrovnaný život. A dost jim k tomu pomáhá možná i fakt, že čím víc pracují, tím víc vydělají a tím vyšší platí daně, a tak si jen odpracují, co je potřeba a jdou domů.

Jo, a taky se hodně smějí v ulicích.

4. Co si neuděláš/nezařídíš, nemáš.

Tohle asi platí vždy a všude. Tady o to víc, protože jste na všechno sami. Rodiče Vám samozřejmě pořad kryjí záda, ale přece jen jsou docela daleko, a s většinou věcí si v zahraničí musíte zkrátka poradit sami.

5. Nikdy nepodceňujte potenciál změny.

Svět se mění, lidé se mění a Vy také. Během střední školy z nás všichni chtěli mít jednotně myslící a chovající se bytosti. Na některých jedincích se jim to i podařilo. Jenže pokud nechcete skončit od 9 do 5 v práci, která Vás nebaví, je čas pohnout zadkem. A to každý den alespoň trochu.

6. Soustřed' se v jeden moment vždy na jednu věc.

Pokud se nechcete brzo zbláznit ze života, nezbyvá než vše brát po postupných krocích a v jednu chvíli se plně soustředit jen na jednu věc. Tu dělat naplno a zbytek pro tu chvíli vypnout. Řešte dneska dnešek, protože všechno (ať už zítřejší schůzku nebo včerejší chyby) zvládnout dnes nemůžete. Stanovte si priority a možná zjistíte, že něco není třeba dělat vůbec a raději využijete svou energii jinde.

7. Každý den je příležitost.

8. Váš čas i čas Vašich blízkých pomalu, ale jistě ubývá, takže vyznávejte správné hodnoty.

Jen při málo příležitostech si člověk může uvědomit, jak čas letí, než něco opustit na delší dobu. Toto se týká nejen lidí, ale i věcí a míst. To, co jste opomíjeli, ani si neuvědomili či si toho nevšimli, Vám najednou schází. Stýská se Vám a bojíte se, že zatímco budete pryč, tak ty věci zmizí nebo lidé odejdou. Když odjíždíte a necháváte všechny tyto věci za sebou, zacházejte se svým životem tak, abyste si pak mohli říct, že jste všechno neopustili zbytečně.

9. Opusťte akvárium!

Můžete mít pocit, že ve Vaší zemi stojí hodně věcí za houby. Nebo naopak, jak se tady máte skvěle. Přitom pravda může být úplně jiná. Je potřeba na chvíli opustit akvárium, abyste mohli posoudit, jestli je v něm voda čistá nebo špinavá, protože zevnitř to nepoznáte.

10. Bud'te autentičtí a važte si autentických lidí okolo sebe.

Dnes je svět přeplněn hrou na lepší dovolené, lepší Instagram, lepší zážitky vyprávěné na srazech se střední školou, atd. Lidé chtějí sami sebe prodávat a hrají si na něco, co ve skutečnosti ani nejsou, jen aby je okolí uznávalo a závidělo jim. Jenomže problém je v tom, že u takových lidí vlastně nevíte, kdo

jsou. A dost často o nich platí, že na sobě dokážou šikovným sebedoprodáváním zamaskovat, že vlastně nemají, co nabídnout. Dbejte na to, aby maximum lidí se kterými spolupracujete a trávíte čas byli upřímní lidé bez sebedopagačních keců a chování – a hlavně, mohli jste se na ně spolehnout. Takových je málo a ještě těžší je je objevit. Rád bych tímto poděkoval své nejlepší přítelkyni, nejlepším rodičům, nejlepšímu bráchovi, nejlepším babičkám, nejlepším dědům a nejlepšímu kamarádovi, že právě s nimi mohu trávit svůj volný čas.

11. Za světla vše vypadá pozitivněji.

V Čechách to známe spíše jako: Ráno moudřejší večera. Když jsem o půl jedné v noci otevřel dveře do mého nového pokoje v Dánsku, poté, co jsem měl problém se tam s věcmi nacpat, bylo to obrovské zklamání. A navíc za ty peníze. To byla krize dvojnásob. Bylo potřeba sundat ze zdí to nejhorší – depresivní černobílé designové obrazy, dát je na skříň (respektive miniskříň) a jít spát. Ráno jsem získal samovolně nadhled a vyklubalo se z toho to nejlepší ubytování ve městě, a to hlavně díky paní domácí a ostatním obyvatelům. Takže pokud můžete, dejte si vždy na důležitá rozhodnutí odstup, naberte vnitřní energii a pak už se nezastavujte.

A navíc za ty peníze. To byla krize dvojnásob.

12. Rozlišuj mezi známými a přáteli.

Někteří lidé se ohánějí, kolik znají nebo poznali lidí v zahraničí. Na jednu stranu je to příležitost a bez diskuze Vás to rozvíjí a nutí přemýšlet otevřeně. Tomu také věřím a jsem zastáncem. Na stranu druhou je důležité rozlišovat mezi známými a přáteli. I když si nasbíváte záměrně do svoji sítě 1000 lidí ze zahraničí, jaká je pravděpodobnost, že alespoň 5 z nich využijete v následujících 5ti letech? Nemí hodnotnější tento čas věnovat do opravdového přátelství (a rodiny, i když je z ruky)?

13. “Před nikým se neponižuj, nad nikým se nepovyšuj.”

Aneb, nejsi lepší ani horší než lidé kolem tebe. A stejně tak nikdo kolem tebe není lepší nebo horší, než jsi ty.

Zkrátka: “Nejde o to, co děláš. Nejde o to, co dokážeš. Jde o to, jaký jsi.”

PROTOŽE, KDE JINDE...

MÍŠA

Já popravdě do zahraničí na školu nikdy moc nechtěla, ani jsem to neplánovala. Erasmus mě vůbec nelákal a o možnosti vyrazit si do jiné země odstudovat celé studium jsem ani nevěděla. Když jsem o tom pak poprvé slyšela, hned jsem to zamítla s myšlenkou: „Zní to hodně lákavě, ale na to nemám dost dobrou angličtinu.“

Ale život si to se mnou naplánoval trošku jinak. Teď už jsem sice zase víc než měsíc zpátky v Česku, ale ještě před pár týdny jsem vesele brázdila ulice

Ale život si to se
mnou naplánoval
trošku jinak.

v Dánsku. Byla jsem tam rok. Dokonce téměř do dne. Rok, kdy co mohlo, to se kolosálně podělalo. A rok, který byl tím nejlepším rokem mého života (aspoň tedy od věku, kdy jsem schopná to nějak objektivně posoudit). Protože...

...kde jinde si můžete vybudovat takový vztah se šéfovou, aby Vám vyšla vstříc i s tou nejšílenější prosbou, kterou na ni máte (samozřejmě v rámci náplně Vaší práce), a když jí na rozloučenou donesete kousek domácího koláče pro ni a jejího manžela, tak Vás dojatě obejmě se slzami na krajíčku?

...kde jinde dobrovolně přijdete do školy v pátek po „zavíračce“ a odejdete o půl sedmé ráno, jedete rovnou do práce a plánujete, že jen co se trošku vyspíte, jedete do školy znova?

...kde jinde Vám paní domácí nakreslí do smlouvy na nájem srdíčko přes půl stránky (aniž by Vás předtím vůbec někdy osobně viděla), které roz-

Kde jinde dobrovolně přijdete do školy v pátek po „zavíračce“ a odejdete o půl sedmé ráno.

něžní i úředníky, kteří přijímají Vaši žádost o CPR?

...kde jinde sdílíte kuchyni s indickým manželským párem, kteří Vás naučí vařit luxusní indická jídla a z nichž jsou po pár měsících Vaši nejlepší přátelé?

...kde jinde (než v knize od Komenského a ve školce) Vás učí ve škole hrou, praxí, diskuzí a samostudiem a vážně to funguje?

...kde jinde jezdíte na kole víc než chodíte pěšky? A kde jinde je Vám při jízdě na kole úplně jedno jestli je 30 stupňů a svítí sluníčko nebo půl metra sněhu, nemáte páru, kde je cyklostezka, a do očí Vám létají zmrzlé kapičky deště, protože na tom kole do té práce/školy stejně pojedete?

...kde jinde Vám člověk, od něhož si kupujete dvě skoro nová kola (po tom, co jste se na nich 5 minut na zkoušku projeli), řekne, ať na nich odjedete a pošlete peníze pak na účet, když jediná věc, kterou o Vás zná, je Vaše jméno na Facebooku?

...kde jinde přijdete v 8 ráno v sobotu uklidit do práce a najdete tam párty v plném proudu?

...kde jinde Vám učitelka druhý den školy dá obálku s 500 DKK (cca 1800 Kč) se slovy: „Do pondělka ty peníze rozmnož. Je mi jedno jak. Nic není zakázáno. A tu pětistovku budu chtít zpátky.“?

...kde jinde se v období volebních kampaní rozdávají papírové pytlíčky s letáčkem a velkým máslovým croissantem na snídani cyklistům (alias potenciálním voličům) za jízdy?

Je možné, že i tady u nás v Česku, já to ale zažila až tam.

Před více než čtyřmi lety jsem se jako studentka prváku na výšce v Brně zamilovala. Bohužel ale ne do některého ze svých spolužáků na „masárně“, ale do kluka o rok mladšího, který právě dokončoval maturitní ročník na mé alma mater 150 kiláků od Brna. Proč bohužel? Protože jsme sice bydleli skoro v sousedních vesničkách, ale tato moje nová láska se několik měsíců před naší první schůzkou přihlásila na AP Degree studium do Dánska (na což úplně zapomněl, protože doba mezi podáním přihlášky a přijetím či nepřijetím je tam hodně dlouhá, a tak jsme o naší nejisté budoucnosti nikdy nemluvili), kam byl

nakonec přijat. A taková příležitost se neodmítá. Takže místo oslavy pětíměsíčního výročí se z nás stal vztah na dálku.

Vztahy na dálku nevydrží, to říká každý, a většinou má pravdu. I my dva jsme se kolem Vánoc už skoro ani nemohli „cítit“, protože nám byl život toho druhého zkrátka záhadou. Nakonec jsme to ale zvládli. S tím, že v ten moment jsem byla rozhodnutá, že pokud některý z nás bude chtít zase na dlouho za hranice, jedeme oba nebo to ukončíme rovnou.

Já jsem se nikam nechystala, ale Laďa jakmile ochutnal dánský vzdělávací systém, na českou vysokou už byste ho nedostali ani pod vlivem silných narkotik. A tak zatoužil po studiu bakalářského Top-Upu Inovace a podnikání zase v Dánsku. Když se tedy blížila doba přihlášek, bylo rozhodnuto – jedu taky. Najdu si tam práci a svou českou školu si rok budu studovat s individuálním plánem na dálku. A možná se občas nenápadně „načerno“ přicpu na nějakou Laďovu přednášku, protože pro můj sen založit si vlastní školku se znalostí inovací a podnikání budou hodit.

Že se nakonec na ten stejný obor budu hlásit taky mě ale ani ve snu nenapadlo.

Během přemýšlení o mojí budoucnosti v Dánsku mě napadlo, že by možná nebylo špatné zkusit se tam taky přihlásit na nějakou školu. Vždyť do zahraničí stejně odjet chci a studovat tam je sen, o kterém jsem ani nevěděla, že ho mám, protože na způsob dánského školství jsem až moc velký introvert. Nehlásím se, že znám odpověď na otázku, ani jsem nebyla zvyklá na týmovou práci – na české vysoké škole většinou dělá každý sám za sebe. Ale tady se to všechno změnilo – když víš, tak to řekni, i kdyby to bylo blbě (pro Dány je to přirozené, byli k tomu říkat, co si myslí, vychovávání už od malička), a na týmovou práci jsem se dokázala naladit docela rychle, i když pořad dávám přednost týmu tak dvou lidí. Nejhorší na dánském stylu výuky pro mě je ale fakt, že člověk pořád něco prezentuje, před lidmi a v angličtině, někdy dokonce i na pódiu, což pro člověka jako jsem já, který zčervená jak rajče i při rozhovoru v češtině s někým cizím u kávy, je trochu hrůzostrašná představa.

Díky studiu bych ale mohla mít výhody dánských studentů, jako například to, že když budu pracovat alespoň pár hodin týdně, dostanu k výplatě ještě příspěvek od státu. Najít si totiž práci na plný úvazek (z jiného se totiž v Dánsku sami asi dlouhodobě neužijete, pokud nemáte slušně našetřeno) v zemi, jejíž jazyk absolutně neumíte, je dost těžké. Zatímco studentské práce si často vystačí s angličtinou, jsou na čtvrtinový úvazek a ještě dostanete každý měsíc cca 20 000 korun českých navíc od státu. S tím už se dá v Dánsku dobře užít. A ještě máte hromadu času věnovat se škole.

Alespoň dočasně se mi podařilo potlačit všechny obavy a pochybnosti (v letadle do Kodaně se ale projevil v plné síle a ani nevím, co bylo tehdy horší – jestli strach z létání nebo z neznámého, kam se vrhám), abych měla odvahu udělat alespoň ten první krok a vážně si hledat obor. Kontaktovala jsem tedy Scandinavian Study a začala s Natkou Neradovou řešit své možnosti. Vzhledem k tomu, že jsem ještě v Dánsku nikdy nestudovala, hledala jsem AP Degree obor, ačkoliv jsem už měla z ČR hotového jednoho bakaláře. Žádný z oborů mě ale moc nezaujal.

Pár dnů na to, v lednu 2017, Scandinavian Study pořádalo svůj první veletrh Dream Big v Praze. Lad'a se již předchozí roky několikrát se „Scandi“ účastnil veletrhu Gaudeamus, a tak nabídl svou pomoc i tentokrát a vzal s sebou i mě. Každá ruka se při přípravě velké akce hodí. A tak jsem se seznámila s Natkou osobně. Když slyšela o mých plánech na vlastní školku a o naší situaci s Lad'ou, vymysleli jsme zcela nový plán. Zjistila jsem, že si můžu z těch 180 ECTS kreditů za odstudovaného bakaláře nechat 120 uznat (místo nějakého AP Degree oboru) a přihlásit se rovnou na Top-Up, kde výběr oborů byl mnohem zajímavější. Vzhledem k mému plánu založit si vlastní školku bylo však o oboru rozhodnuto dřív, než začalo nějaké vybírání.

A tak se stalo, že jsme se s Lad'ou společně hlásili na stejný obor na stejné škole a nikam jinam. Buď to bude Innovation and Entrepreneurship na Lillebaelt Academy (ted' už UCL) v Odense, anebo nic.

Neměli jsme ponětí, jak tato trošku riskantní sázka na jistotu dopadne, museli jsme ale zařídít všechno předem bez ohledu na výsledek, protože dopis o přijetí či nepřijetí přijde až začátkem července, a to je na začátek hledání bydlení a možná i nákup letenek trochu pozdě.

4. července byl pak ten den D. Nám bušila srdíčka zděšením: „Co když jednoho vezmou a druhého ne? Vrátime se k původnímu plánu, kdy si najdu práci? Nebo nepojedeme?“ Nejdříve přišel e-mail o přijetí mně (což místo radostné úlevy způsobilo pár minut hrůzy pro nás pro oba: „Co když Ladu nevezmou? On tam chtěl mnohem víc než já...“) a pár minut na to i Ladovi. Spadl nám obrovský kámen ze srdce, že prostě jedeme oba a na školu. Téměř okamžitě ale vyrostl nový: „Prostě jedeme oba a na školu – na stejnou.“ Budeme spolu skoro 24 hodin denně, kromě práce (i tu jsme nakonec měli společně). Nepolezeme si krkem?

Nelezli. A já byla neskutečně vděčná, že jsme tam byli dva a mohli se navzájem podpořit, když se nám stýskalo po domově, když nás neúspěchy srážely na kolena nebo když jsme překonávali vlastní hranice (což u mě začalo už tím, že jsem vůbec vlezla do letadla) a hlavně, že jsme stále u sebe měli někoho, s kým můžeme sdílet pozitivní zážitky. Jasně, že jsme se občas pohádali, anebo měli „tichou domácnost“ – nežijeme v pohádce, ale zažili jsme tam nezapomenutelný rok, po kterém se nám pořád ještě dost stýská. Navštívili jsme úžasná místa, potkali úžasné lidi, a hlavně posunuli sebe a své hranice neskutečně daleko.

Ale vděční nejsme jen za ty krásné a pohádkové okamžiky. Stejně tak a možná i víc jsme vděční za to, co bylo těžké, co nás srazilo na kolena, co jsme si museli vydržet, co jsme se museli naučit. Díky těmto věcem jsme silnější. Fakt, že jsme

Byl to rok, který
nás naučil o životě
a o lidech víc, než
těch 20 let předtím
dohromady.

kolem sebe neměli maminky a tatínky, co nám navaří, vyperou, opraví a poradí s čímkoliv potřebujeme, anebo to rovnou udělají, nás donutilo zvládnout všechno sami a po svém. Všechny výzvy, před které nás stavěli ve škole, od neustálého přednášení svých výsledků před celou třídou a mluvení anglicky spatra, po

sepsání business plánu (Jak? To si zjisti sám!) a jeho prezentování reálným investorům, nás udělaly odvážnější a sebevědomější. Obzvlášť, když Vám ti investoři po pitchingu nabídli své peníze, pokud ten nápad rozjedete. Život tady nás naučil využívat všechny příležitosti, vnímat svět okolo sebe, být všemu otevřený. Byl to rok, který nás naučil o životě a o lidech víc, než těch 20 let předtím dohromady.

A co se vztahů týká, ze své zkušenosti můžu říct, že pokud odjedete jako pár, tak jsou jen dvě možnosti, jak se vrátíte: buď každý zvlášť a nebo jako životní partneři.

UDĚLAT PRVNÍ KROK

BÁRA

Jsou tomu již více než 4 roky, co jsem se rozhodla jít cestou nejistou a poznat samu sebe v jiném, pro mne neznámém prostředí – tedy v Dánsku. Byl to pro mě rozhodující moment, který dodal mému životu jakousi novou barevnost. Rozmanitost vnějších i vnitřních zážitků je za poslední roky téměř nepopsatelná. Desítky nových přátel a nových míst mi zajisté umožnily zcela otevřít svou mysl a zdravě zpochybnit zarytý způsob života, ke kterému máme někdy tendenci. Často je těžké se z něj vymotat, jelikož takový život je nám pohodlný a celkem uznávaný naším okolím.

Můj život v zahraničí byl obohacen i o studijní pobyt ve Francii a pracovní stáž na Novém Zélandu. Tato léta byla tudíž plna výzev a samozřejmě i nelehkých

Byl to pro mě
rozhodující moment,
který dodal mému
životu jakousi novou
barevnost.

situací. Byla jsem v neustálém zápřahu jak po psychické, tak i emoční stránce. Při každém stěhování jsem čelila situaci, kdy jsem nikoho neznala a musela jsem si tvořit nové přátele znovu a znovu. Pro mne jako introverta to ze začátku bylo něco nepříjemného, jelikož jsem se musela nutit do konverzací a naučit se mluvit se všemi a téměř o všem. To vše

navíc v cizím jazyce. Postupem času jsem s překvapením zjišťovala, jak se to pro mne stává přirozenou činností a pocit nepříjemna byl postupně nahrazen klidem a radostí z nových poznatků.

Časem ve mne vyvrálo uvědomění, že je v životě neuvěřitelné množství možností a je jen na nás, pro co se rozhodneme a zda si to zařídíme. Mít odvahu učinit první krok je tou nejobávanější, avšak nejdůležitější součástí naší cesty. Věci se po prvním kroku najednou začnou samy hýbat, až se člověk diví, jak je to vlastně možné.

Za poslední roky jsem si také uvědomila, že každá situace je zvladatelná, ať už jsme kdekoliv. Není se proto třeba stresovat, tak jak máme ve zvyku – jen být

Jediné, co jsem měla,
bylo ubytování a kontakt
na firmu, pro kterou
jsem měla pracovat.

připraven jednat, kdykoliv je to zapotřebí. Při prvních dnech na Novém Zélandu jsem nemohla uvěřit, že jsem na druhé straně zeměkoule úplně sama. Neznala jsem žádného člověka.

Jediné, co jsem měla, bylo ubytování a kontakt na firmu, pro kterou jsem

měla pracovat. Uvědomila jsem si, že mohu zvládnout opravdu cokoli. Toto zjištění mi vložilo do života pocit úlevy a inspirace dále prozkoumávat možnosti tohoto světa a sebe samé.

Nyní jsem inspirována objevovat více svou kreativní stránku. Proto jsem již začala podnikat kroky k realizaci vhodných aktivit a rozvinutí nových schopností. Po 4 letech také přišla touha vrátit se na čas domů a pobýt s rodinou. Již se nelimituji na to, jak by měl můj život vypadat. Víím, že všichni lidé mají svou cestu a vyplnit ji hodnotnými chvílemi je zodpovědností každého z nás. Mnohokrát tato cesta nevypadá tak, jak je propagována společností, rodiči či různými médii. Ale to už by bylo na jiné povídání. Já jen přeji všem, aby se nebáli podniknout kroky ke svému naplnění a následovali to, co je láká a baví. Život je příliš vzácný na to ho žít ve strachu a ostychu z neprobádaného.

**A co
TVŮJ PŘÍBĚH?**

SEZNAM AUTORŮ

Bartík, František

Zachráněn žlutou kartičkou (str. 93)

Beránek, David

Pětkrát se jít zeptat na práci a pak ji dostat (str. 63)

Beznosková, Lenka

Největší, nejtěžší a nejsilnější rozhodnutí (str. 127)

Bezstarosti, Adam

Život tady plyne tak nějak pomaleji (str. 57)

Czillingová, Lucie

Je to dřina i zábava (str. 87)

Čechová, Tereza

Tisíc třicet osm kilometrů od domova (str. 31)

Červenka, Kryštof

Život v dánském království (str. 24)

Dobišová, Klára (#sestrybeztrika)

Život za hranicí (str. 89)

Dolníková, Veronika

Nothing is impossible (str. 11)

Drábek, Ladislav

Pár věcí, co mě naučil život v Dánsku (str. 142)

Dukovský, Dominik

Můj příběh (str. 20)

Hegner, Radovan

Dostal jsem se až na dno (str. 94)

Hofman, Jan

Domů se můžete vrátit vždycky (str. 65)

Horáková, Markéta

Tep srdce (str. 78)

Janovský, Marek

Těším se, co nového mi přinese další den (str. 36)

Jedlička, Martin

Ze dne na den (str. 102)

Jeníková, Patricie

JEN povídání (str. 106)

Končelová, Veronika

Moje nová kapitola v životě (str. 43)

Korousová, Kristýna

Ta žije v zahraničí, ta se má (str. 61)

Králová, Simona

Evropská Amerika (str. 113)

Kubečková, Tereza

Jednou dole, jednou nahoře (str. 12)

Machovská, Lucie

Domů do Dánska (str. 96)

Mai, Linh Huyen (@liinhmai)

Ke všem přáním a snům vede cesta (str. 53)

Malečříková, Anna

Dánské dobrodružství (str. 120)

Marešová, Monika

Nic bych ted' neměnila (str. 70)

Neradová, Natálie

Začátky jsou vždycky těžké (str. 71)

Nguyen, Quynh Chau

Dánskou proaktivností proti hříšné lenosti (str. 138)

Obrová, Anna

Můj první měsíc v Dánsku (str. 17)

Opluštilová, Tereza

Jakmile překonáte kulturní šok, jste za vodou (str. 100)

Pěnkava, David

Ledové peklo (str. 73)

Peričová, Doris

Víc, než si dokážeš představit (str. 38)

Porubčan, Patrik

Můj dánský křest (str. 49)

Pourová, Šárka

Mohla jsem tu být mnohem dříve (str. 83)

Příkryl, Jakub

Je ze mě Dánočech (str. 67)

Pszczółka, Filip

Můj začátek v Esbjergu (str. 51)

Raška, Michal

Med venlig hilsen (str. 34)

Růžičková, Markéta

Každá překážka je zároveň posun vpřed (str. 133)

Ryšavá, Markéta

Život v zahraničí Vás změní (str. 121)

Řihová, Michaela

Protože, kde jinde... (str. 145)

Sojková, Eliška

Hodit se do vody (str. 85)

Sýkorová, Bára

Udělat první krok (str. 150)

Šedá, Simona

Pár mých snů (str. 26)

Šrom, Pavel

Nemůžete nic ztratit (str. 39)

Texlová, Tereza (@pixlii1)

Získáte to, co chcete získat (str. 136)

Trojanová, Kristýna

A i přesto... (str. 125)

Urbánková, Helena

Ber, co ti život nabízí (str. 80)

Válková, Michaela

Nástrahy multi-kulti domácnosti (str. 29)

Vávrová, Alena

Chci zažít svět (str. 117)

Vémola, Tomáš (@vemolista)

Nebud' labuť a šup ven (str. 115)

Věntusová, Klára

Každá příležitost se má využít (str. 42)

Vidličková, Dorota

Sama za hranicemi (str. 14)

Vo, Cao Tuan

Život je jiný, když se člověk vydá za hranice (str. 104)

Vrátný, Daniel

Jak to celé ve skutečnosti bylo (str. 108)

Weiss, David

Dospívání (str. 45)

Ženíšková, Kateřina

Cestování (str. 98)

